Jeremaya

1 Ndị a bụ okwu Jeremaya nwa Hilkaya, bụ otu
onye n'ime ndị nchụaja, nọ n'Anatot nke dị n'ala
Benjamin.
2 Onye okwu nke ONYENWE ANYỊ bịakwutere
n'afọ nke iri na atọ n'oge ọchịchị Amọn, eze Juda
bụ nwa Josaya.
3 Ozi ndị ọzọ rukwara ya ntị n'oge Jehoiakim
nwa Josaya, bụ eze Juda, ruokwa n'ọnwa nke ise
n'afọ nke iri na otu nke Zedekaya nwa Josaya,
bụ eze Juda kwụsịrị, mgbe a dọkpụụrụ ndị
Jerusalem n'agha buru ha ka ha gaa biri na mba
ọzọ.

Ọkpụkpọ Jeremaya

4 Okwu ONYENWE ANYỊ bịakwutere m, na-asị,
5 "Amaara m gị tupu a tụrụ ime gị,
tupu a mụọ gị, edoro m gị nsọ,
ahọpụtakwara m gị dịka onye amụma nye
mba niile."
6 Asịrị m, "Ewoo, Onye kachasị ihe niile elu, bụ
ONYENWE ANYỊ. Lee, amaghị m ekwu okwu. Abụ
m naanị nwantakịrị."
7 Ma ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Asịkwala 'Abụ m
naanị nwantakịrị,' n'ihi na ị ga-agakwuru onye
ọbụla m zigara gị, ị ga-ekwukwa ihe niile m
nyere gị n'iwu.
8 Atụkwala egwu n'ihi ha, n'ihi na mụ onwe
nọnyere gị ịnapụta gị," ọ bụ ihe ONYENWE ANYỊ
kwupụtara.

9 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ setịpụrụ aka ya
metụ m n'ọnụ, sị m, "Lee, ewerela m okwu m
tinye gị n'ọnụ.
10 Lee, taa, ana m eme gị onye nlekọta mba dị
iche iche na alaeze niile, ihopu na ikwada, ịla
n'iyi na ịtịkpọkwa ha, i wulite ma kụọkwa."
11 Mgbe ahụ, okwu nke ONYENWE ANYỊ
bịakwutere m, na-asị, "Jeremaya, gịnị ka ị na-
ahụ?"
Azara m sị, "Ana m ahụ otu alaka osisi
alụmọnd."
12 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Ị hụrụ nke
ọma, n'ihi na m na-eche okwu ọnụ ịhụ m na m
mezuru ha."
13 Okwu ONYENWE ANYỊ bịakwutere m nke
ugboro abụọ na-asị, "Gịnị ka ị na-ahụ?"
A sịrị m, "Ana m ahụ ite mmiri ọkụ, nke na-
agbọ agbọ, nke e mere ka o hulata chee ọnụ ya
na ndịda."
14 ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Ihe egwu ga-esite
n'ugwu bịakwasị ndị niile bi n'ala a.
15 Ma ugbu a, ana m akpọku ndị niile bi
n'alaeze dị n'ugwu," otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwubiri ya.
"Ndị eze ha ga-abịa doo ocheeze ha
n'ọnụ ụzọ ama e si abata Jerusalem,
imegide ogologo mgbidi nke obodo ahụ gburug-
buru,
na imegidekwa obodo niile nke Juda.
16 Aga m ekwupụta ikpe niile m megide ha,
n'ihi ajọ omume ha niile n'ịgbakụta m azụ,
na isure ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye chi ndị
ọzọ,

nakwa ịkpọ isiala nye ihe ndị ahụ niile ha ji
aka ha kpụọ.
17 “Bilie ọtọ, jikere onwe gị, ka ị pụọ gaa gwa
ha ihe ọbụla m nyere gị n’iwu. Atụkwala ụjọ ha,
ma ọ bụghị ya, aga m emenye gị egwu n’ihu ha.
18 N’ihi na lee, site taa gaa n’ihu emeela m gị
ka ị dịrị ka obodo e wusiri ike. Ị dịkwa ka mgbidi
e ji igwe kpụọ, na dịka ibo e ji ọla dị arọ kpụọ,
iguzogide ala ahụ niile. Iguzogide ndị eze Juda
niile, ndịisi ala Juda niile, na ndị nchụaja niile,
na ndị mmadụ ọzọ.
19 Ha ga-agbalị ka ha megide gị, ma ha agaghị
emeri gị. N’ihi na mụ onwe m nọnyeere gị,
aga m anapụtakwa gị.” Otu ka ONYENWE ANYỊ
kwubiri ya.

2

Izrel agbakụta Chineke azụ

1 Okwu nke ONYENWE ANYỊ bịakwutere m na-
asị,
2 “Gaa, kwupụta na ntị Jerusalem,

“Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“ ‘Echetara m ịnụ ọkụ n’obi nke okorobịa gị
n’oge gara aga ime ihe ga-atọ m ụtọ,
ịhụnanya gị dịka onye a lụrụ ọhụrụ,
echetakwara m otu unu si soro m n’ime ọzara,
ga n’ala tọgbọrọ n’efu nke a na-akụghị
mkpụrụ.
3 Izrel bụ ihe dị nsọ nye ONYENWE ANYỊ,
mkpụrụ mbụ nke owuwe ihe ubi ya.
Ndị niile ripịara ya ka a gụrụ dị ka ndị ikpe mara.
Ihe ọjọọ dakwasịkwara ha.’ ”

Otu a ka ONYENWE ANYị kwupụtara.

4 Nụrụ okwu nke ONYENWE ANYị unu ụlọ Jekọb,
na unu ndị bụ agbụrụ niile sitere n'Izrel.
5 Ihe a ka ONYENWE ANYị kwuru,
"Gịnị bụ ihe ọjọọ nna unu ha chọpụtara n'ime m,
mere ha ji si n'ebe m nọ kpafuo, nọrọ m ebe dị anya?
Nke mere na ha ghọrọ ndị nzuzu
site n'ịgbaso arụsị?
6 Ha ajụghị 'Olee ebe ONYENWE ANYị ahụ nọ,
bụ onye sitere n'ala Ijipt kpọpụta anyị,
duuru anyị gafee ọzara tọgbọrọ n'efu,
n'ala ọzara na ala olulu jupụtara,
ala nke akpịrị ịkpọ nkụ na nke oke ọchịchịrị,
ala ebe ọ dịghị onye na-esi na ya agafee na nke mmadụ na-ebighị na ya?'
7 Ọ bụ m kpọbatara unu n'ala na-amị ọtụtụ mkpụrụ,
ka unu rie ihe dị ukwuu na ihe dị mma si n'ime ya.
Ma unu bara merụọ ala m
unu mere ihe nketa m ka ọ ghọọ ihe arụ.
8 Ndị nchụaja ajụghị sị,
'Olee ebe ONYENWE ANYị nọ?'
Ndị ikpe ha amaghị m,
ndị na-achị ha mehiere megide m,
ndị amụma ha bụkwa aha Baal ka ha ji ebu amụma,
ha gbasooro ihe na-enweghị isi.

9 “N’ihi ya, aga m ebulite ebubo megide unu,”*
Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri ya.
“M ga-ebulikwa ebubo megide ụmụ ụmụ unu.
10 Gafee n’ọnụ mmiri Saiprọs lee anya,
zie ozi gaa Keda ma leruo anya nke ọma,
ma ị ga-ahụ ihe ọbụla yiri nke a.
11 O nwerela mba gbanwere chi ndị ha na-efe?
(Ọ bụ ezie na ha abụghị chi.)
Ma ndị m ewerela arụsị na-enweghị isi
gbanwere ebube ha.†
12 Ka ibubo nwụọ gị, gị eluigwe n’ihi nke a,
maa jijiji, tụọkwa oke ụjọ.”
Otu a ka ONYENWE ANYị kwupụtara.
13 “N’ihi na ndị m emeela ihe ọjọọ abụọ.
Ha agbakụtala m azụ,
bụ Isi iyi mmiri ndụ,
gwuoro onwe ha ebe ichebe mmiri
nke tipuru etipu na-enweghị ike ịnagide mmiri ọbụla.
14 Izrel ọ bụ ohu, ka ọ bụ ohu a mụrụ n’ụlọ?
Gịnị mere o ji ghọọ ihe nlụta n’agha?
15 Ọdụm agbọọla ụja,
ha ebigbọọla meekwa ka ọ nụ olu ha.
Ha ebibiela obodo ya laa ya n’iyi,
suo ya ọkụ, nke mere na o nweghị onye bi na ha.
16 Ọzọkwa, ndị ikom Memfis na Tapanhis
a kupuola gị isi.
17 Ọ bụghị unu onwe unu wetaara onwe unu ihe ọjọọ dị otu a

* **2:9** Aga m akpọ unu ikpe. † **2:11** Gbanwere Chineke ha dị ebube

site na ịhapụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu,
mgbe ọ na-edu unu na-aga n'ụzọ?
18 Ugbu a, gịnị bụ uru unu nwetara site n'ịga Ijipt
sitekwa n'ịṅụ mmiri nke osimiri Naịl?
Gịnị bụ uru unu nwetara site n'ịga Asịrịa,
sitekwa n'ịṅụ mmiri si na Yufretis?
19 Ọ bụ ajọ omume unu ga-ewetara unu ahụhụ;
ahụhụ soo ndaghachi azụ unu bụ ihe ga-adọ
unu aka na ntị.
Tulee ma matanụ n'onwe unu
otu o si bụrụ ihe ọjọọ na ihe ilu nye unu
bụ inupu isi na ịgbakụta ONYENWE ANYỊ bụ
Chineke unu azụ
na-enweghị egwu ọbụla n'ime unu banyere
m,"
nke a bụ ihe Chineke, Onye pụrụ ime ihe
niile, kwupụtara.

20 "N'oge gara aga, unu gbajiri yoku unu
dọkapụ agbụ jikọtara mụ na unu,
unu sịrị, 'Agaghị m ejere gị ozi.'
N'ezie, ọ bụ n'elu ugwu ọbụla
nakwa n'okpuru osisi na-agbasa agbasa,
ka ị na-edina dịka onye akwụna.
21 Ma mụ onwe m kụrụ gị dịka osisi vaịnị kachasị
mma
nke mkpụrụ ya dị ndụ dịkwa mma.
Olee otu i siri tụgharịa megide m,
ghọọ ihe rụrụ arụ, osisi vaịnị ọhịa?
22 N'agbanyeghị na iji ncha‡ sachaa onwe gị,
maọbụ jirikwa ọtụtụ ntụ ncha,
ntụpọ nke mmehie gị ka dị n'ihu m,"

‡ **2:22** Ya bụ, akanwụ

Otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ
ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
23 “Ị ga-esi aṅaa na-asị, ‘A bụghị m onye e
merụrụ emerụ;
o nwebeghị oge ọbụla m ji gbaso Baal?’
Leruo ụzọ gị anya na ndagwurugwu,
tulee ihe ndị i mere.
Ị bụ nne ịnyịnya ibu dị nkọ,
na-agbagharị ebe a n’ebe nke ọzọ.
24 Nne ịnyịnya ibu ọhịa nke mara ụzọ ya nke ọma
n’ọzara,
na-esi imi ma ọ ga-esichapụta oke ịnyịnya
ibu,
onye pụrụ igbochi ya n’oge mmekọ ya na oke
ịnyịnya zuru?
Oke ịnyịnya ọbụla chọọrọ ya agaghị atụfu oge
n’ịchụgharị ya,
n’ihi n’oge ha chọrọ mmekọ, ha ga-achọta
ya.
25 Agbala ọsọ ruo mgbe ị ga-agbara ụkwụ efu,
mgbe akpịrị ga-akpọ gị nku.
Ma ị na-asị, ‘O nweghị uru ọ bara.
N’ihi na ahụrụ m chi ndị mba ọzọ n’anya,
aghaghị m ịgbaso ha.’

26 “Dịka a na-eme onye ohi ihe ihere mgbe e
jidere ya,
otu a ka a ga-eme ụlọ Izrel ihere,
ha onwe ha, ma ndị eze ha, ma ndịisi ha,
ndị nchụaja ha na ndị amụma ha.
27 Ha na-asị osisi, ‘Nna m ka ị bụ,’
na-asịkwa nkume, ‘Ọ bụ gị mụrụ m.’
Ha agbakụtala m azụ,

jụ iche m ihu.
Ma mgbe ọbụla nsogbu bịakwasịrị ha, ha na-asị,
‘Bịa, zọpụta anyị.’
28 Olee ebe chi ndị ahụ i meere nye onwe gị nọ?
Ka ha bịa, ma ọ bụrụ na ha nwere ike
ịzọpụta gị,
mgbe nsogbu bịakwasịrị unu.
N’ihi na gị, bụ Juda, nwere ọtụtụ chi
dịka i si nwee ọtụtụ obodo.

29 “Gịnị mere unu ji ekwu okwu ebubo megide
m?
Unu niile enupula isi megide m,”
ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
30 “N’efu ka m tiri ụmụ unu ihe;
ma nke a emeghị ka ha nabata ịdọ aka na
ntị.
Dịka ọdụm na-adọgbu anụ,
mma agha unu eripịala ndị amụma unu.
31 “Unu ndị ọgbọ a, tuleenụ okwu nke
ONYENWE ANYỊ:
“O nweela mgbe m bụ ọzara nye ndị Izrel
ma ọ bụkwanụ ala gbara oke ọchịchịrị?
Gịnị mekwaranụ ndị m ji na-asị, ‘Anyị enwerela
onwe anyị ịwagharị,
anyị agaghị abịakwutekwa gị ọzọ’?
32 Nwaagbọghọ ọ na-echefu ọla ịchọ mma ya,
nwanyị a na-alụ ọhụrụ ọ na-echefu ngwa
ịchọ mma ya?
Ma n’ime ọtụtụ ụbọchị nke a na-apụghị ịgụta
ọnụ,
ndị m echefuola m.
33 Lee ka unu si bụrụ ndị ọka n’ịgbaso ihụnanya.

Ọ bụladị ụmụ nwanyị dị njọ karịsịa nwere
ike ịmụta ihe site n'ụzọ unu.
34 N'uwe unu ka achọtara ọbara
ndị ogbenye na-enweghị ihe ọjọọ ha mere,
n'agbanyeghị na unu ejideghị ha ka ha
n'agbaka ụzọ.
Ma unu gara n'ihu
35 na-asịkwa, 'Emeghị m ihe ọjọọ,
ọ dịghị eweso m iwe.'
Ma aga m ekpe unu ikpe,
n'ihi na unu na-asị, 'Emeghị m mmehie.'
36 Gịnị mere unu ji na-akpagharị
na-agbanwe ụzọ unu ọtụtụ mgbe?
Ijipt ga-etinye unu n'ọnọdụ ihere
dịka ndị Asịrịa mere unu.
37 Unu ga-ebu aka unu n'isi
mgbe unu si ebe ahụ na-apụ,
n'ihi na ONYENWE ANYỊ ajụla ndị ahụ unu
tụkwasịrị obi.
Ha agaghị enyere unu aka.

3

1 "Ọ bụrụ na nwoke agbaara nwunye ya
alụkwaghị m,
nwanyị ahụ ahapụ ya pụọ ga lụrụ nwoke
ọzọ,
di mbụ ya ahụ, o kwesiri ịlaghachi ka ọ lụọkwa
ya ọzọ?
Ọ bụ na agaghị emerụ ala ahụ nke ukwuu?
Ma unu ebiela ndụ dịka ndị akwụna nwere ọtụtụ
ndị iko,

ọ bụ ugbu a ka unu ga-alaghachikwute m?”
otu ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
2 “Welie anya gị abụọ ma lee ebe niile nke dị elu nke ọhịa na-adịghị n’ala a,
olee ebe gị na ndị ikom na-edinakọbeghị n’ịkwa iko?
Ị na-anọ n’akụkụ ụzọ niile na-eche ndị iko,*
na-anọkwa dịka onye Arebịa† n’ọzara.
Ị werela ịkwa iko gị niile
na ihe ọjọọ gị merụọ ala a.
3 Ọ bụ nke a mere mmiri ji kwụsị izokwara unu,
ọbụla dị mmiri nke na-ezo n’oge ọkọchị.
N’ihi na unu bụ ndị akwụna,
ndị ihere na-adịghị eme.
4 Ọ dịbeghị anya mgbe unu kpọrọ m, sị m,
‘Nna m, ị bụ enyi m kemgbe m dị na nwantakịrị.
5 Iwe gị ọ ga-adịgide mgbe niile?
Iwe gị dị ọkụ ọ ga-adịgide ebighị ebi?’
Otu a ka unu si ekwu okwu,
ma unu nọgidesịrị ike na-eme ihe ọjọọ niile unu nwere ike ime.”

Ekwesighị ntụkwasị obi Izrel

6 Ozi a, nke si n’ọnụ ONYENWE ANYỊ pụta, rutere m aka n’oge eze Josaya na-achị. Lee ihe ọ gwara m. “Ị hụla ihe Izrel na-ekwesighị ntụkwasị obi na-eme? Ọ gaala n’elu ugwu ọbụla dị elu nakwa n’okpuru osisi ndụ ọbụla, na-akwa iko n’ebe ahụ.
7 Echere m na mgbe o mesịrị ihe ndị a niile na ọ ga-alọghachikwute m, ma ọ lọtaghị. Nwanne

* **3:2** Ya bụ, dịka nwanyị akwụna † **3:2** Onye na-achịgharị anụ ụlọ

ya nwanyị bụ Juda, onye na-ekwesighị ntụkwasị
obi hụkwara ya.
8 Enyere m Izrel na-ekwesighị ntụkwasị obi
akwụkwọ alụkwaghị m, chụpụ ya n'ihi ndụ
ịkwa iko ya, ma lee na nwanne ya nwanyị onye
na-ekwesịkwaghị ntụkwasị obi bụ Juda atụghị
egwu. Ọ gakwara n'ihu ịkwa iko.
9 Ma nke a emeghị ka ihere mee ya. O meruọla
ala, ọ na-akwakwa iko site n'ife nkume na osisi.
10 N'agbanyeghị nke a, nwanne ya nwanyị nke
na-ekwesighị ntụkwasị obi, bụ Juda ejighị obi
ya lọghachikwute m, maọbụ naanị nlọghachi
aghụghọ," otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
11 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Izrel
na-adaghachi azụ na-egosi onwe ya n'onye ezi
omume karịa Juda onye na-aghọ aghụghọ.
12 Gaa, kwusaa ozi a n'ụzọ ugwu, na-asị,
" 'Lọta, gị Izrel nke na-ekwesighị ntụkwasị obi,'
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
'Agaghị m ewesokwa gị iwe ọzọ,
n'ihi na abụ m onye obi ebere,' otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwupụtara,
'Agaghị m ewe iwe ruo mgbe ebighị ebi.
13 Naanị nabata na ị bụ onye ikpe mara,
na i nupula isi megide ONYENWE ANYỊ, bụ
Chineke gị.
Kwupụta na i werela onwe gị kesara ndị mba ọzọ
dị iche iche
n'okpuru osisi ndụ niile,
na ị jụkwara irubere m isi.' "
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
14 "Lọghachinụ unu ndị na-ekwesighị
ntụkwasị obi," ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,

sị, “n’ihi abụ m di unu. M ga-ahọrọ unu, otu onye site n’otu obodo na mmadụ abụọ site n’otu agbụrụ. M ga-akpọghachi unu Zayọn.
15 Mgbe ahụ, aga m enye unu ndị ọzụzụ atụrụ masịrị m, ndị ga-eji amamihe na nghọta duo unu.
16 N’ụbọchị ahụ, mgbe ọnụọgụgụ unu mụbara dị ukwuu n’ala ahụ,” otu ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya, “ndị mmadụ agaghị asịkwa ọzọ, ‘igbe ọgbụgba ndụ nke ONYENWE ANYỊ.’ Ọ gaghị abakwa ha n’obi maọbụ ha echeta ya; ọ gaghị adịkwa ha mkpa maọbụ emepụtakwa ọzọ.
17 Mgbe oge ahụ ruru, aha a ga-akpọ Jerusalem bụ Ocheeze ONYENWE ANYỊ. Mba niile kwa ga-ezukọta n’ebe ahụ ife m ofufe. Ha agakwaghị agbaso echiche obi ọjọọ ha.
18 N’ụbọchị ahụ ndị Juda ga-adịnyere ndị Izrel, ha abụọ ga-ejikọta aka site n’ala ahụ dị n’ugwu bịa n’ala nke m nyere nna nna unu dịka ihe nketa.”
19 “Mụ onwe m kwuru sị,
“ ‘Lee ka ọ ga-esi masị m imeso unu mmeso dịka
unu bụ ụmụ m ndị ikom,
nye unu ala dị mma nke ga-ewetara unu
ọnụ,
nke bụ ihe nketa kachasị mma na mba niile.’
Ana m eche na unu ga-akpọ m ‘Nna’
ma hapụ iwezuga onwe unu site n’ịgbaso m.
20 Ma dịka nwunye na-ekwesighị ntụkwasị obi,
i gosila onwe gị, O Izrel na ị bụ onye a na-ekwesighị ịtụkwasị obi”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

21 A na-anụ ụzụ mkpu akwa n’elu ugwu.

Ọ bụ ụzụ akwa ụmụ Izrel ndị na-arịọ arịrịọ
n'ihi na ha ebiela ndụ mmehie;
ha echefuokwala ONYENWE ANYỊ bụ Chineke
ha.

22 "Lọghachinụ, unu bụ ndị na-adaghachi azụ.
Mụ onwe m ga-agwọ unu ndaghachi azụ
unu."‡

Ma unu na-aza sị, "E, anyị na-alọghachikwute gị
n'ihi na gị onwe gị bụ ONYENWE ANYỊ Chineke
anyị.
23 N'ezie, aghụghọ, ka mkpọtụ ofufe nke arụsị
niile,
n'elu ugwu nta dị iche iche na n'elu ugwu
niile bụ,
n'ezie, n'ime ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke anyị
ka nzọpụta Izrel dị.
24 Ma site mgbe anyị dị na nwantakịrị, ihe ihere
ahụ eripịala
mkpụrụ sitere na ndọgbu n'ọrụ nke nna nna
anyị ha
igwe anụ ụlọ na ehi ha,
ụmụ ha ndị ikom na ụmụ ha ndị inyom.
25 Ka anyị dinara ala n'ihere anyị,
ka ọnọdụ oke ihere dịrị anyị kpuchikwa
anyị.
Anyị na nna nna anyị ha
emehiela megide ONYENWE ANYỊ Chineke
anyị;
site mgbe anyị dị na nwantakịrị ruo taa

‡ **3:22** Ga-eme unu ndị kwesiri ntụkwasị obi.

o nwebeghị mgbe anyị ji rube isi ime ihe
ONYENWE ANYỊ Chineke anyị nyere n'iwu."

4

1 "Ọ bụrụ na unu bụ Izrel, ga-alọta, ka ONYENWE ANYỊ kwubiri,
mụ ka ị ga-alọghachikwute,"
"Ọ bụrụ na unu ewezuga arụsị ndị ahụ rụrụ arụ
site n'ihu m,
hapụ isi ebe m nọ kpafuo,
2 ọ bụrụkwa na unu ga-eji eziokwu, ikpe ziri ezi
na ụzọ ezi omume
ṅụọ iyi sị, 'Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ,'
mgbe ahụ mba niile ga-agọzi onwe ha site na ya
nyakwaa isi n'ime ya."
3 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ na-agwa ndị Juda
na Jerusalem sị,
"Kọzeenụ ala ubi unu nke unu na-akọbeghị;
unu akụnyela mkpụrụ ubi unu n'etiti ogwu.
4 Bienụ onwe unu ugwu nye ONYENWE ANYỊ,
biekwanụ mkpụrụobi unu ugwu,
unu ndị Juda na ndị bi na Jerusalem
ma ọ bụghị otu a, iwe m ga-abịakwasị unu dịka
ọkụ,
n'ihi ihe ọjọọ niile unu mere,
ọ ga-ere ma ọ dịkwaghị onye ga-emenyụ ya.

Mbibi si n'ugwu na-abịa

5 "Kwupụta ya na Juda, kwusaa ya na Jerusalem
sị,
'Fụọnụ opi n'ala ahụ niile.'
Tienụ mkpu n'ụzọ mmadụ ga-aghọta ya.
Gwanụ ndị Juda na Jerusalem ka ha zukọtaa

gbaga n'obodo ndị ahụ niile e wusiri ike.
6 Bulie ihe i gosi ụzọ ị ga Zayọn!
Gbaganụ zoo onwe unu. Unu atụfula oge!
Lee na mụ onwe m na-ewebata mbibi
na ịla n'iyi site n'akụkụ ugwu."

7 Dịka ọdụm si n'ebe o zoro onwe ya amapụta,
ka onye a na-ebibi mba niile si abịa.
Ọ hapụla ebe obibi ya,
na-abịa ịla Juda n'iyi.
Ọ ga-etidasị obodo niile nke Juda,
ọ dịkwaghị onye ga-ebi n'ime ha.
8 Ya mere, yikwasịnụ onwe unu uwe mkpe;
kwaanụ akwa, tiekwanụ mkpu akwa,
n'ihi na ọnụma ONYENWE ANYỊ esitebeghị
n'ebe Juda nọ wezuga onwe ya.

9 "N'ụbọchị ahụ," ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
"Obi ndị eze na ndịisi ọchịchị ga-ada mba;
ahụ ga-akpọnwụ ndị nchụaja,
otu a kwa, ihe ga-eme ga-eju ndị amụma anya."
10 Mgbe ahụ ekwuru m sị; "Ewoo, Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ lee na ị ghọgbuola ndị a na Jerusalem site na ị sị, 'Unu ga-enwe udo,' mgbe mma agha dị anyị n'olu."
11 N'oge ahụ, a ga-agwa ndị a na Jerusalem, "Ifufe dị ọkụ, nke sitere n'ebe dị elu ihe na-adịghị si n'ọzara na-efebata irute ndị m. Ma ọ bụghị ifufe maka ịfụcha, maọbụ ime ka adị ọcha,

12 ọ bụ ifufe nke dị oke ike karịa nke na-esite
na mụ. Ugbu a, ana m ekwupụta okwu ikpe m
megide ha.”
13 Lee anya, ha na-abịa dịka igwe ojii.
Ụgbọala agha ya na-abịa dịka oke ifufe,
ịnyịnya ha niile na-agbasikwa ọsọ ike karịa ugo.
Ahụhụ dịrị anyị, anyị abụrụla ndị e bibiri
ebibi! Anyị abụrụla ndị na-aga ịla n’iyi!
14 Jerusalem, sachapụ mmehie dị gị n’obi, ka a
zọpụta gị.
Ruo ole mgbe ka echiche mmehie ga-ejupụta
gị obi?
15 Otu olu na-akpọsa site na Dan,
ọ na-akpọsa ịla n’iyi site n’ugwu niile nke
Ifrem.
16 “Gwa mba niile otu a, ha abịala,
kpọsaa banyere Jerusalem:
‘Ndị agha ga-agba gị gburugburu na-abịa site
n’ala dị anya,
na-eti mkpu agha megide obodo niile nke
Juda.
17 Ha ga-agbakwa Jerusalem gburugburu dịka
ndị agha na-eche ubi a gbara ogige nche,
n’ihi na ndị bi n’ime ya enupula isi megide
m,’ ”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
18 “Ụzọ gị na omume gị niile
buteere gị ihe ndị a.
Nke a bụ ntaramahụhụ gị.
Lee ka o si dị ilu!
Lee ka o si emibanye n’ime obi.”

19 Ihe mgbu a dị ukwuu.

Lee na apụghị m ịnagide ya.
Obi m o, obi m o!
Lee ka obi m si ada m gbim gbim gbim.
Apụghịkwa m ịnọ jụụ.
Ana m anụ ụda opi ike,
na-anụkwa ụzụ agha.
20 Mbibi na-arị mbibi ibe ya elu,
lee na a laala ala a niile n'iyi.
Na mberede, e bibiela ụlọ ikwu anyị niile;
a dọkasịkwala akwa mgbochi ha niile.
21 Ruo ole mgbe ka m ga-anọgide na-ahụ ọkọlọtọ agha ndị a a na-alụ?
Ruo ole mgbe kwa ka m ga-anọgide na-anụ ụda opi ike?

22 "Ndị m bụ ndị nzuzu,
ha amaghị m.
Ha bụ ụmụntakịrị ndị na-enweghị uche,
ha enweghị nghọta ọbụla.
Ha bụ ọkachamara n'ihe gbasara ajọ omume,
ma ha amaghị otu esi eme ezi ihe ọbụla."

23 Elere m anya n'ụwa
hụ na ọ bụ ihe tọgbọrọ n'efu,
leekwa anya na mbara eluigwe,
ma o nweghị ìhè dị ya.
24 Elere m anya n'ugwu ukwu,
hụ na ha na-ama jijiji,
leekwa anya n'ugwu nta, hụ na ha na-aṅagharị aṅagharị.
25 Elere m anya ma ahụghị mmadụ ọbụla,
ụmụ nnụnụ niile dị na mbara eluigwe efefusịala.

26 Ala ọma ahụ aghọọla ọzara,
obodo niile aghọọla mkputamkpu ebe
n'ihu ONYENWE ANYỊ, n'ihu oke iwe ya.
27 Ihe a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"A ga-ebibi ala ahụ niile,
ma agaghị m ebibicha ya kpamkpam.
28 Ụwa ga-eru ụjụ,
mbara eluigwe ga-agbakwa ọchịchịrị.
N'ihi na ekwuola ya, agaghị m agbanwe obi m.
Ekpebiela m ya, agaghị m alakwa azụ n'ihe
m zubere ime."

29 Ndị mmadụ niile ga-agbapụ ọsọ site n'obodo
ha
mgbe ha nụrụ ụzụ ndị agha na-agba ụta nọ
n'elu ịnyịnya na-abịa nso nso.
Ha ga-ezo onwe ha n'ọhịa;
ndị ọzọkwa ga-agbalaga zoo onwe ha
n'ugwu ukwu.
Obodo ha niile ga-atọgbọrọkwa n'efu,
mgbe ndị mmadụ si n'ime ya gbapụ ọsọ n'ihi
oke ihe egwu.

30 Gịnị bụ nke a, gị onye na-enweghị olileanya?
Gịnị mere unu ji yiri uwe uhie,
were ọlaolu ọlaedo dị oke ọnụ yiri n'olu?
Gịnị mere unu ji were ihe ịchọ mma tee n'anya
unu?
N'efu ka unu na-eme onwe unu ka unu dị
mma.
Ndị iko unu na-elelị unu;
ndụ unu ka ha na-achọkwa.

31 Ana m anụ olu iti mkpu akwa nke yiri olu akwa
nwanyị ime na-eme,
ọ dị ka ude nwanyị na-agbalị ịmụpụta nwa
mbụ ya.
Ma olu akwa m nụrụ bụ nke ada Zayọn, ebe ọ
nọ na-eku ume ike ike.
Ọ dara n'ala gbasapụ aka ya, ma na-akwa
akwa na-asị,
"Onye nwụrụ anwụ ka m bụ!
Lee, ndụ m ka e nyere ndị ogbu mmadụ."

5

O nweghị onye na-eme ezi ihe

1 "Jegharịa n'okporoụzọ niile dị na Jerusalem,
legharịa anya, ma mara,
chọkwanụ gburugburu n'ama ya niile.
Ma unu ọ ga-achọpụta otu onye,
bụ onye na-eme ihe ziri ezi, na onye na-achọ
eziokwu.
M ga-agbagharakwa obodo a
2 Ọ bụ ezie, na ha na-asị, 'Dịka ONYENWE ANYỊ
na-adị ndụ,'
ma ha ka na-aṅụ iyi n'okwu ụgha."

3 ONYENWE ANYỊ, anya gị abụọ ọ bụghị eziokwu
ka ọ na-achọ?
Ị tiela ha ihe, ma o metụghị ha n'ahụ.
Ị gwepịara ha, ma ha ekweghị a nabata ịdọ
aka na ntị.
Ha emeela ka ihu ha sie ike karịa nkume,
ha ajụla ịchịgharị.
4 Mgbe ahụ, a sịrị, "Ndị a bụ naanị ndị ogbenye
na ndị na-enweghị uche,

ha amaghị ihe ọbụla gbasara ụzọ ONYENWE ANYỊ,
na iwu nke Chineke ha.
5 Aga m ejekwuru ndị ndu,
gwa ha okwu sị,
n'ezie ha maara ihe gbasara ụzọ ONYENWE ANYỊ,
marakwa iwu niile nke Chineke ha."
Ma ha onwe ha n'otu obi agbajiela ịyagba ahụ,
tijiekwa agbụ niile.
6 Ya mere, aga m eme ka ọdụm si n'oke ọhịa bịa
lụso ha ọgụ;
nkịta ọhịa bi n'ọzara ga-ebibi ha.
Otu a kwa, agụ ga-abịa makpuru nso nso obodo
ha
ịdọkasị onye ọbụla si n'ime obodo ahụ na-
apụta.
Ihe ndị a ga-emezu n'ihi na nnupu isi ha adịla
ukwuu,
na n'ihi na ndaghachi azụ ha site na iso ụzọ
m adịla ukwuu.

7 "N'ihi gịnị ka m ga-eji gbaghara unu?
Lee na ụmụ unu ahapụla m,
na-agbaso, ma na-eji chi ndị na-abụghị chi
na-aṅụ iyi.
Ọ bụ m gbooro ha mkpa ha,
ma ha nọgidere na-akwa iko.
Ha jikwa ụlọ ndị akwụna mere ebe ha na-
ezukọ.
8 Ha rijuru afọ, gbaa abụba dị ka oke ịnyịnya.
Onye ọbụla n'ime ha kwa na-esigharị imi na-
akpọku nwunye na-abụghị nke ya.
9 Ma ONYENWE ANYỊ na-ajụ ajụjụ sị,

m ga-ahapụ ịta ha ahụhụ n'ihi ihe ndị a niile?
M ga-ahapụ ịbọtara mkpụrụobi m ọbọ
megide mba dị otu a?"

10 "Baanụ n'ime ubi vaịnị ha a gbara ogige kposaa ihe dị n'ime ya,
ma unu emebila ya kpamkpam.
Gbajisienụ alaka ya
n'ihi na o nweghị oge ndị a ji bụrụ ndị nke ONYENWE ANYỊ.
11 ONYENWE ANYỊ ekwuola ya sị, Lee, ụlọ Izrel na ụlọ Juda
egosila na ha abụghị ndị e kwesiri ịtụkwasị obi."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

12 Ha ekwuola okwu ụgha megide ONYENWE ANYỊ.
E, ha ekwuola sị, "O nweghị ihe Ọ ga-eme!
Ihe ọjọọ ọbụla agaghị adakwasị anyị;
mbibi nke ụnwụ na mma agha na-eweta agaghị erute anyị nso.
13 Ndị amụma ndị a niile dịka ikuku,
nke okwu nwere isi na-adịghị n'ime ha.
Ya mere, ka ihe ahụ niile ha buru n'amụma bịakwasị ha."
14 N'ihi ihe ndị a niile, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ Chineke Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
"N'ihi na okwu ndị a esitela n'ọnụ ndị a pụta,
aga m eme ka okwu m, nke si gị n'ọnụ na-apụta, ghọọ ọkụ.
Aga m emekwa ka ndị a ghọọ nkụ ọkụ ahụ ga-erepịa.

15 Unu bụ ndị Izrel,” otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri,
“Aga m eme ka otu mba si n’ebe dị anya bịa megide unu.
Ọ bụ mba na-adị site na mgbe ochie, mba dị ike,
nke unu na-adịghị anụ asụsụ ha,
ndị unu na-adịghị aghọta okwu ha.
16 Akpa àkụ ha dịka ili ghere oghe;
ha niile bụkwa ndị dike n’agha.
17 Ha ga-eripịa ihe niile unu wetara n’ubi, ya na nri niile unu nwere.
Ha ga-ebibi ụmụ unu ndị nwoke na ndị nwanyị.
Ha ga-ebibi igwe ewu na atụrụ unu, na igwe ehi unu.
Ha ga-ebibikwa osisi vaịnị na osisi fiig unu.
Ọ bụ mma agha ha ka ha ga-eji bibie obodo unu niile e wusiri ike,
bụ obodo ndị ahụ niile unu na-atụkwasị uche.
18 “Ma ọ bụladị na n’ụbọchị ndị ahụ,” otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, “Agaghị m ebibicha unu kpamkpam.
19 Ọ ga-erukwa, mgbe ndị mmadụ ga-ajụ ajụjụ sị, ‘Gịnị mere ONYENWE ANYỊ Chineke anyị ji mee anyị ihe dị otu a?’ Unu ga-agwa ha sị, ‘Dịka unu si gbakụta ya azụ malite ife chi ndị mba ọzọ n’ala nke aka unu, otu a ka unu ga-esi kpọọ isiala nye ndị mba ọzọ n’ala na-abụghị nke unu.’
20 “Kwupụta ihe a ka ụlọ Jekọb nụrụ ya,
kwusaa ya na Juda.
21 Nụrụnụ ihe ndị a, unu ndị nzuzu na ndị na-enweghị uche,
unu ndị nwere anya nke na-adịghị ahụ ụzọ,

na unu ndị nwere ntị nke na-adịghị anụ ihe.
22 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, na-ajụ sị,
o kwesighị ka unu tụọ m egwu?”
“O kwesighị ka unu maa jijiji n’ihu m?
Emeela m ka uzuzu bụrụ oke osimiri nwere.
Ọ bụkwa ụkpụrụ ebighị ebi nke ọ na-enweghị ike ịgafe.
Ebili mmiri nwere ike magharịa, ma nke a apụghị ime ka osimiri si n’ọnọdụ ya wezuga onwe ya.
Osimiri nwere ike bigbọọ, ma ọ pụghị ịgafe oke ahụ.
23 Ma ndị a nwere obi nke na-enupu isi, na obi nke na-adịghị ekwe ekwe.
Ha atụgharịala wezuga onwe ha.
24 Ha adịghị asị onwe ha,
‘Ka anyị tụọ egwu ONYENWE ANYỊ Chineke anyị,
onye na-enye anyị mmiri ozuzo n’oge ya,
ọ bụkwa ya na-eme ka anyị na-ewebata ihe ubi anyị n’oge ya.’
25 Ajọ omume unu emeela ka ihe ndị a hapụ irute unu aka.
Mmehie unu anapụla unu ihe ọma gaara abụ nke unu.

26 “E nwere ndị ajọ mmadụ n’etiti ndị m,
ndị na-edo onwe ha dịka ndị mmadụ na-esiri nnụnụ ọnya,
dịka ndị na-esi ọnya ka ha nwude mmadụ.
27 Dịka nkata a kpara nke nnụnụ jupụtara n’ime ya,
ụlọ ndị dị otu a jupụtara n’aghụghọ.
N’ihi nke a, ha ghọrọ ndị ọgaranya na ndị dị ike,

28 ha amaala abụba, anụ ahụ ha na-
akwọkwa mụrụmụrụ.
Ajọ ọrụ ha enweghị nsọtụ;
ha adịghị achọkwa ikpe ziri ezi.
Ha adịghị ekwuchite ọnụ onye na-enweghị nna;
ha adịghị ekwuchitekwa ọnụ ndị ogbenye
ime ka ha nweta ihe ruuru ha.
29 M ga-ahapụ ịta ha ahụhụ n'ihi ihe ndị a niile?"
ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, na-ajụ.
"M ga-ahapụ ịbọrọ onwe m ọbọ
megide mba dị otu a?

30 "Ihe ọjọọ nke jọbigara njọ oke
emeela n'ala a.
31 Lee, ndị amụma na-ebu naanị amụma ụgha,
ndị nchụaja na-achịkwa ndị m site n'ọchịchị
nke n'aka ike,
ma lee, ndị m hụrụ ndụ dị otu a n'anya.
Gịnịkwa ka unu ga-eme n'oge ikpeazụ."

6

Ndị iro agbaa Jerusalem gburugburu

1 "Gbalaganụ unu ụmụ Benjamin!
Sitenụ na Jerusalem gbapụ!
Gbuonụ opi ike na Tekoa!
Bulienụ ihe ngosi elu na Bet-Hakerem!
N'ihi na lee, ihe ọjọọ si n'akụkụ ugwu na-abịa,
e, mbibi dị ukwuu na-abịa.
2 Aga m ebibi ada Zayọn,
onye mara ezi mma, na onye dịkwa
pekepeke.
3 Ndị na-azụ atụrụ ga-eduru igwe atụrụ bịa
megide ya.

Ha ga-ama ụlọ ikwu ha gburugburu ya.
Onye ọbụla n'ime ha ga-elekọtazi akụkụ ala nke o ketara anya nke ọma.

4 "Jikerenụ ibu agha megide ya!
Bilienụ, ka anyị buso ha agha n'ehihie.
Ma lee, anyanwụ ebidola ịda,
onyinyo anyasị na-esetipụkwa onwe ya.
5 Ya mere, bilienụ ka anyị buso ha agha, ọ bụladị n'abalị!
Ka anyị bibie ebe ha niile e wusiri ike!"
6 Ihe ndị a bụ ihe ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, kwuru,
"Gbutusienụ osisi niile,
wuonụ nkwasa ọgụ gburugburu Jerusalem.
A ghaghị ịta obodo a ahụhụ,
n'ihi na mmegbu jupụtara n'ime ya.
7 Dịka mmiri si esite n'olulu mmiri na-asọpụta
otu a ka ajọ omume na-esite n'ime ya na-asọpụta.
Ihe ike na mbibi ka a na-anụ n'ime ya;
ọrịa ya niile na ọnya ya niile ka a na-eche n'ihu m oge niile.
8 Nabata ịdọ aka na ntị m, gị Jerusalem,
ka m ghara ịgbakụta gị azụ,
mee ka ala gị tọgbọrọ n'efu,
ka mmadụ ọbụla hapụkwa inwe ike ibi n'ime ya."
9 Nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
"Ka ha tụtụkọtasịa ndị niile fọdụrụ n'ala Izrel nke ọma,

dịka e si atụtụkọta mkpụrụ niile dị n'osisi vaịnị;
werenụ aka chọgharịa n'alaka niile,
dịka onye ọghọ mkpụrụ vaịnị si eme."

10 Ma onye kwanụ ka m nwere ike ịgwa okwu ma dọọ aka na ntị?
Onye ga-ege ntị ịnụrụ ihe m na-ekwu?
Ntị ha emechiela
ruo na ha enweghị ike ịnụ ihe ọbụla.
Okwu ONYENWE ANYỊ aghọọla ihe ha na-achọghị ịnụ ọzọ;
nke na-adịghị ewetara ha obi ụtọ.
11 Ma ọnụma ONYENWE ANYỊ juru m obi,
apụghị m ịnagide ya n'ime m.

"Wụkwasị ya n'ahụ ụmụntakịrị ndị nọ n'okporoụzọ;
wụkwasịkwa ya ụmụ okorobịa ebe ha zukọrọ.
Ọ bụladị di na nwunye ga-anụrụ ụfụ ọnụma ahụ,
ndị agadi na ndị ahụ merela nnọọ ezigbo agadi.
12 A ga-ewere ụlọ ha nyefee n'aka ndị ọzọ.
A ga-ewerekwa ala ubi ha na ndị nwunye ha nye ndị ọzọ,
*mgbe m setịpụrụ aka m
megide ndị ahụ bi n'ala ahụ."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
13 "N'ihi na site n'onye ukwu ruo n'onye dịkarịsịrị nta,

* **6:12** Ee, ihe ndị a ga-emezu

ọ bụ naanị akpịrị uru na-ezighị ezi ka e ji
mara ha.
Ọ bụladị ndị amụma na ndị nchụaja
na-etinyekwa aka n'ọrụ aghụghọ.
14 Ha na-ekechi ọnya ndị m,
dịka a ga-asị na ọ dighị ihe ọ bụ.
Ha na-asị, 'Udo dị, udo dị,'
mgbe udo na-adighị.
15 O nwere ụzọ omume ha ndị a rụrụ arụ si eme
ha ihere?
Mba! Ihere adighị eme ha ma ọlị.
N'ezie, ha amakwaghị ihe a na-akpọ inwe
ihere!
N'ihi ya, ha ga-ada n'etiti ndị dara ada.
Ha ga-asọ ngọngọ mgbe m tara ha ahụhụ."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru.
16 Ihe ndị a kwa bụ ihe ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Guzonụ n'ebe niile ụzọ gbara abụọ. Lee anya.
Jụọnụ ajụjụ banyere okporoụzọ ochie ahụ.
Jụpụtanụ ebe ụzọ ọma ahụ dị, jeenụ ije n'ime
ya.
Unu gbaso ya, unu ga-achọtara mkpụrụobi
unu ebe izuike.
Ma gịnị ka unu kwuru? Unu sịrị. 'Anyị
agaghị agbaso ụzọ ọma ahụ.'
17 Ahọpụtara m ndị nche doo ha ichebe unu.
Agwakwara m unu okwu sị,
'Ṅaanụ ntị n'ụda opi ike ha.'
Ma unu kwuru sị, 'Anyị agaghị ege ntị!'
18 Ya mere, nụrụnụ, unu mba niile;
lezienụ anya, unu ndị akaebe niile,
ka unu hụrụ ihe na-aga ịbịakwasị ha.
19 Nụrụ, gị ụwa, lee,
ana m aga iwetara ndị a ịla n'iyi,

nke bụ mkpụrụ atụmatụ ọjọọ ha niile,
n'ihi na ha jụrụ ige ntị n'okwu m.
Ha jụkwara ịnabatara onwe ha iwu m.
20 Gịnị ka m ji ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nke
unu si n'obodo Sheba bubata, eme?
Gịnị ka m ji ụda kalamus ọma unu si mba dị
anya bubata eme?
Ajụla m ịnabata aja nsure ọkụ unu niile.
Aja niile unu na-achụ adịghị atọ m ụtọ."
21 Ya mere, ihe ndị a bụ ihe ONYENWE ANYỊ
kwuru,
"Aga m etinye ihe ịsọ ngọngọ n'ụzọ ndị a si
agafe.
Nna na nwa ya ga-asọ ngọngọ n'elu ya;
otu a kwa, ndị agbataobi na enyi ha ga-ala
n'iyi."
22 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Lee, ndị agha si n'ala
dị n'ebe ugwu na-abịa;
mba dị ukwuu ka a na-akpọlitekwa
site na nsọtụ niile nke ụwa.
23 Ha ji ụta na ùbe,
ha bụ ndị afọ tara mmiri, ndị na-adịghị eme
obi ebere.
Ha na-ebigbọ dịka mbigbọ nke osimiri,
dịka ha na-anọkwasị n'elu ịnyịnya ha.
Ha na-abịa dịka ndị ikom e doro n'usoro ibu
agha,
ibuso gị agha, Ada Zayọn."

24 Anyị anụla akụkọ banyere ude ha,
ike agwụla aka anyị† abụọ kpamkpam.

† **6:24** Ya bụ, akụdawo

Oke ihe mgbu na-ejide anyị
dị ka nke nwanyị ime na-eme.
25 Ka onye ọbụla gharakwa ịga n'ubi,
maọbụ ijegharị n'okporoụzọ,
n'ihi na ndị iro ji mma agha na-agagharị,
egwu dịkwa n'ebe niile.
26 Unu ndị m, yikwasịnụ onwe unu uwe mkpe.
Tụrụọnụ onwe unu na ntụ,
ruonụ uju, ma kwaanụ akwa,
dịka nwanyị na-eru ụjụ n'ihi ọnwụ otu nwa nwoke ọ mụtara.
N'ihi na onye mbibi ahụ
ga-abịakwasị anyị na mberede.

27 "Emeela m gị ka ị bụrụ onye na-anwapụta ọla,
ma ọla ahụ bụkwa ndị m.
Achọrọ m ka i nyochaa
ma nwapụtakwa ụzọ ha niile.
28 Ha bụ ndị nnupu isi, ndị nwere obi n'azụ,
ndị na-ejegharị na-ekwutọ ibe ha.
Ha bụ bronz na igwe;
ọ bụkwa ndụ rụrụ arụ ka ha na-ebi.
29 Ngwa ọrụ ọkpụ uzu na-afụnwu ọkụ ike ike,
ime ka ọkụ rechapụ akụkụ igwe ahụ na-enweghị isi,
ma nnụcha ahụ na-aga n'ihu abaghị uru,
n'ihi na anụchapụghị ndị ajọ omume.
30 Ọlaọcha a jụrụ ajụ ka akpọrọ ha,
n'ihi na ONYENWE ANYỊ ajụla ha."

7

Enweghị isi nke okpukpe aghụghọ

1 Ndị a bụ okwu nke sị n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ
bịakwute Jeremaya.
2 "Guzo n'ọnụ ụzọ ama nke ụlọ ONYENWE ANYỊ
kwusaa ozi a n'ebe ahụ,
" 'Nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ, unu ndị Juda
niile, ndị na-esi n'ọnụ ụzọ a niile na-abata ife
ONYENWE ANYỊ ofufe.
3 Ihe ndị a bụ ihe ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel na-ekwu. Mezienụ
ụzọ unu na omume unu niile, m ga-ekwe ka unu
biri n'ebe a.
4 Unu atụkwasịla uche unu n'okwu aghụghọ
niile a na-agwa unu na-asị, "Nke a bụ ụlọnsọ
ukwu ONYENWE ANYỊ, ụlọnsọ ukwu ONYENWE
ANYỊ, ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYỊ!"
5 Ọ bụrụ na unu emee ka ụzọ unu na omume
unu guzozie, ọ bụrụ na unu emesoo ibe unu
mmeso n'ụzọ ikpe ziri ezi,
6 ọ bụrụ na unu ahapụ imegbu ndị ọbịa, na ndị
na-enweghị nna, maọbụ nwanyị di ya nwụrụ;
ọ bụrụ na unu ajụ iwufu ọbara onye aka ya dị
ọcha n'ebe a, ọ bụrụkwa na unu ajụ ịgbaso chi
ndị ọzọ nke na-ewetara unu nsogbu,
7 mgbe ahụ, aga m ekwere ka unu biri n'ebe
a, n'ala a m nyere nna nna unu ha, ruo mgbe
ebighị ebi.
8 Ma lee, ihe unu na-eme ugbu a bụ ịtụkwasị
uche unu n'okwu aghụghọ nke na-enweghị isi.
9 " 'Unu ga-aga n'ihu na-ezu ohi, na-egbu
mmadụ ibe unu, na-akwa iko, ma na-eji chi ndị
ọzọ na-aṅụ iyi? Unu ga-anọgide na-achụ aja ihe
nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye Baal, ma na-agbaso
chi ndị ọzọ unu na-amaghị?

10 Unu ga-emecha bịa guzo n'ihu m n'ụlọnsọ
a, nke a kpọkwasịrị aha m, na-asị, "Anyị nọ na
nchekwa," ọ bụ ịnọ na nchekwa maka ime ihe
arụ niile ndị a?
11 Ọ pụtara na ụlọ a, nke a kpọkwasịrị aha m
aghọọla ogige nye ndị ohi? Ma anọkwa m ya na-
ele unu anya, ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

12 "'Otu ọ dị, biko, Jeruonụ ebe ahụ dị na
Shaịlo, ebe ahụ m buru ụzọ mee ka ọ bụrụ ebe a
kpọkwasịrị aha m, ka unu chọpụta ihe m mere
ya n'ihi ajọ omume ndị m, ụmụ Izrel.
13 Mgbe unu nọ na-eme ihe ndị a niile, ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara, agwara m unu okwu
mgbe mgbe, ma unu jụrụ ige ntị. Akpọrọ m unu
oku, ma unu jụrụ ịza.
14 N'ihi ya, ihe ahụ m mere na Shaịlo ka m ga-
emekwa ọzọ megide ụlọ ahụ a kpọkwasịrị aha
m. E, aga m eme ya megide ụlọnsọ ukwu ahụ
unu na-atụkwasị obi unu n'ime ya, ụlọnsọ ukwu
ahụ m nyere unu na nna nna unu ha.
15 A ga-esite n'ihu m wezuga unu, tufuo unu,
dịka m wezugara ma tufukwaa ụmụnna unu, bụ
ndị Ifrem.'

16 "Ya mere, unu ekperela m ekpere n'ihi ndị
a; unu atụfula oge unu ịrịọ m arịrịọ n'ihi ha.
Agaghị m ege ntị n'ekpere na arịrịọ unu.
17 Ọ bụ na unu adịghị ahụ ihe na-eme n'obodo
niile nke Juda, na ihe ha na-eme n'okporoụzọ
niile nke Jerusalem?
18 Ụmụ na-achịkọta nkụ nke nna ha ji emenye
ọkụ, ebe nne ha na-eghe achịcha ha na-eche
n'ihu Eze nwanyị mbara Eluigwe. Ha na-

awụpụrụ chi ndị ọzọ mmanya n'ihi ịkpasu m iwe.
19 Ọ bụ m ka ha na-akpasu iwe? Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara. Ọ bụghị onwe ha ka ha na-emesi ike, ka ihe ihere mee ha?

20 " 'Ya mere, otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ sịrị: Iwe m na ọnụma m ka a ga-awụkwasị n'ebe a, n'elu ndị mmadụ, na anụmanụ, na osisi dị n'ọhịa, na mkpụrụ nke ala ubi. Ọ ga-ere ọkụ ma agaghị emenyụ ya.

21 " 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, Gaanụ n'ihu, tụkwasịnụ aja nsure ọkụ unu n'elu aja unu ndị ọzọ niile. Riekwanụ anụ ndị a n'onwe unu.
22 N'ihi na mgbe m si n'ala Ijipt kpọpụta nna nna unu ha, gwa ha okwu, e nyeghị ha naanị iwu maọbụ gwa ha okwu banyere ịchụ aja nsure ọkụ na aja ndị ọzọ.
23 Ma iwu m nyere ha bụ nke a, ruberenụ m isi, aga m abụ Chineke unu, unu ga-abụkwa ndị nke m. Bienụ ndụ n'iwu niile m nyere unu, ka ihe gaara unu nke ọma.
24 Ma ha jụrụ ige ntị, jụkwa ilezi anya ime ihe ndị ahụ m nyere n'iwu. Kama ha gbasoro ọchịchọ ọjọọ nke obi rụrụ arụ ha. Kama ịga n'ihu, ha daghachiri azụ.
25 Site na mgbe nna nna unu ha hapụrụ ala Ijipt, esepụbeghị m aka izitere unu ndị amụma bụ ndị ohu m.
26 Ma ha jụrụ ige ntị, jụkwa ilezi anya ime ihe m nyere n'iwu. Ha bụ ndị ntị ike, ndị nọgidere na-eme ihe ọjọọ karịrị nke nna nna ha mere.'

27 “Mgbe ị gwara ha ihe ndị a niile, ha agaghị
ege ntị. Ọ bụrụkwa na ị kpọọ ha oku ha agaghị
aza.
28 Ya mere, ihe ndị a ka ị ga-agwa ha, ‘Nke a
bụ mba na-enwebeghị oge ha ji rubere ONYENWE
ANYỊ Chineke ha isi. O nwebekwaghị oge ọbụla
ha ji nabata ịdọ aka na ntị ya. Eziokwu ọbụla
adịghịkwa; okwu ọnụ ha bụ naanị ụgha ụgha.
29 “ ‘Kpụchaanụ agịrị isi unu, tufuo ya, nọọnụ
n’ebe dị elu nke tọgbọrọ n’efu bulie abụ akwa,
n’ihi na ONYENWE ANYỊ esitela n’oke ọnụma ya jụ
ọgbọ a. Ọ gbakụtala ha azụ bụ ọgbọ nke a iwe
ya na-adakwasị.

Ndagwurugwu ogbugbu mmadụ

30 “ ‘ONYENWE ANYỊ kwupụtara sị, ndị Juda
emeela ihe ọjọọ dị iche iche n’ihu m. Ha akpụọla
arụsị rụrụ arụ nke ha tinyere n’ime ụlọnsọ ukwu
ahụ a kpọkwasịrị aha m. Ha emerụọla ya.
31 Ha ewuolara onwe ha ebe ịchụ aja dị elu na
Tofet, nke dị na Ndagwurugwu nke Ben Hinom.
Ebe ahụ ka ha na-anọ na-esure ụmụ ha ndị ikom
na ndị inyom ọkụ. Ihe dị otu a abụkwaghị ụdị
ihe m nyere ha n’iwu ka ha mee. O nwekwaghị
oge ihe dị otu a batara m n’obi.
32 Ya mere, kpacharanụ anya, n’ihi na otu a
ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, ụbọchị ndị ahụ na-
abịa, mgbe ndị mmadụ na-agaghị akpọkwa ebe
ahụ Tofet maọbụ Ndagwurugwu nke Ben Hinom.
Kama ha ga-akpọ ya ndagwurugwu ogbugbu
mmadụ, n’ihi na ha ga-eli ọtụtụ ndị ha na Tofet
ruo mgbe ha na-agaghị ahụkwa ebe ha ga-eli ndị
fọdụrụ.

33 Mgbe ahụ, ozu ndị mmadụ ndị a ga-aghọrọ
ụmụ anụ ufe na anụ ọhịa ihe oriri. O nwekwaghị
onye ga-anọ menye ha egwu chụpụ ha.
34 Mgbe ahụ, aga m eme ka ụzụ ọṅụ na obi
ụtọ, na olu ndị ikom na ndị inyom na-alụ di na
nwunye n'obodo niile nke Juda, na n'okporoụzọ
Jerusalem kwụsị. Ala ahụ ga-aghọkwa ebe
tọgbọrọ n'efu.

8

1 " 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, n'oge
ahụ a ga-esi n'ili ha wezuga ọkpụkpụ ndị eze,
na ọkpụkpụ ndịisi ọchịchị Juda, na ọkpụkpụ ndị
nchụaja na ndị amụma, na ọkpụkpụ ndị niile bi
na Jerusalem.
2 A ga-agbasapụ ha nye anyanwụ, na ọnwa,
na kpakpando niile nke mbara eluigwe, bụ ihe
ndị ahụ niile ha hụrụ n'anya na ihe ha na-akpọ
isiala nye. Bụkwa ihe ndị ahụ ha na-agbaso,
nke ha na-ajụta ase site n'aka ha, na-efekwa. A
gaghị ekpokọta ọkpụkpụ ndị a niile, maọbụ lie
ha n'ala. Kama ha ga-aghasara n'ala dịka unyi.
3 N'ebe niile nke m chụsara ha, bụ ndị fọdụrụ
ndụ site na mba ọjọọ a, ha ga-ahọrọ ọnwụ karịa
ịdị ndụ. Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile kwubiri.'

Mmehie na ahụhụ

4 "Ị ga-asịkwa ha, 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwuru:
" 'Mgbe mmadụ dara ada, ọ dịghị ebili ọtọ?
Mgbe mmadụ daghachiri azụ, ha ọ dịghị
alaghachi azụ?

5 Gịnịkwa mere ndị a ji tụgharịa site n'ịgbaso
ụzọ ọjọọ ha?
Gịnị mere Jerusalem ji nọgide na-agbaso ụzọ
ọjọọ?
Lee, ha na-ejidesi aghụghọ aka ike;
ha jụrụ ịtụgharị.
6 Aṅaala m ntị,
ma anụbeghị m ka ihe ọma ọbụla si ha
n'ọnụ na-apụta.
O nweghị onye n'ime ha cheghaịrị tie aka n'obi
sị,
"Gịnị bụ ihe a m mere?"
Kama onye ọbụla na-agbaso ụzọ nke aka ya,
dịka ịnyịnya nke na-agbaba n'ọgbọ agha.
7 Ọ bụladị ụgbala na-efegharị na mbara eluigwe
maara oge ya a kara aka.
Nduru, na eleke, na okwolo
makwaara mgbe ha kwesiri isite n'otu ebe
obibi ha gafee n'ebe obibi ọzọ.
Ma ndị m amaghị
ihe ONYENWE ANYỊ chọrọ site n'aka ha.

8 " 'Unu si aṅaa kwuo, "Ndị maara ihe ka anyị
bụ,
n'ihi na iwu ONYENWE ANYỊ dị n'aka anyị,"
ebe ọ bụ na mkpisi akwụkwọ aghụghọ ndị ode
akwụkwọ unu
adịghị akọwa iwu ya otu o kwesiri?
9 A ga-eme ka ihere mee ndị maara ihe;
a ga-eme ka ụjọ jupụta ha obi, meekwa ka
ha maa n'ọnya.
Ebe ọ bụ na ha ajụla okwu ONYENWE ANYỊ,
ọ bụ ụdị amamihe dị aṅaa ka ha nwere?

10 Ya mere, aga m akpọnye ndị ikom ọzọ nwunye ha,
werekwa ubi ha nyefee n'aka ndị ọrụ ubi ọzọ.
N'ihi na site n'onye ukwu ruo n'onye dịkarịsịrị nta,
ọ bụ naanị akpịrị uru na-ezighị ezi ka e ji mara ha.
Ọ bụladị ndị amụma na ndị nchụaja
na-etinyekwa aka n'ọrụ aghụghọ.
11 Ha na-ekechi ọnya ndị m
dịka a ga-asị na ọ dighị ihe ọ bụ.
Ha na-asị, "Udo dị, udo dị,"
mgbe udo na-adighị.
12 Ihere o mere ha n'ihi omume arụ ha niile?
Mba! Ihere adighị eme ha ma ọlị;
n'ezie, ha amakwaghị ihe a na-akpọ inwe ihere.
N'ihi ya, ha ga-ada n'etiti ndị dara ada;
ha ga-asọ ngọngọ mgbe e nyere ha ntaramahụhụ.
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru.

13 " 'Aga m anapụ ha ihe owuwe ubi niile ha nwetara,
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
Ha agaghị enwekwa mkpụrụ vaịnị,
maọbụ mkpụrụ osisi fiig n'elu osisi fiig ha.
Akwụkwọ osisi ndị a niile ga-akpọnwụ.
A ga-anapụkwa ha
ihe niile m nyere ha.' "

14 Gịnị ka unu na-eme n'ebe a unu nọdụrụ ala?
Kwakọtaanụ ihe unu niile.

Ngwa, ka anyị gbapụnụ ọsọ gaa n'obodo ndị ahụ niile e wusiri ike
nọdụ n'ebe ahụ nwụọ!
N'ihi na ONYENWE ANYỊ Chineke anyị amaala anyị ikpe ọnwụ.
O nyela anyị mmiri e tinyere nsi ka anyị ṅụọ,
n'ihi na anyị emehiela megide ya.
15 Anyị lere anya udo,
ma o nweghị ihe ọma ọbụla anyị hụrụ.
Anyị lere anya ọgwụgwọ ọrịa anyị,
maọbụ naanị ihe egwu ka anyị hụrụ.
16 E sitere na Dan
nụ ụda ịma imi ịnyịnya ndị iro.
Ala a niile mara jijiji
mgbe ha nụrụ akwa nke ịnyịnya ndị ahụ dị ike.
Ha na-abịa ịla ala a na ihe niile dị n'ime ya n'iyi.
Ọ bụkwa otu ihe ahụ ka ha
na-abịa ime obodo a na ndị bi n'ime ya.

17 "Lee, ana m ezibata agwọ ọjọọ, ndị na-atagbu atagbu, n'etiti unu.
Ajụala nke ọ dịkwaghị ụra ga-arata ha.*
Ana m ezibata ha ka ha taa unu."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

18 Ọ ga-adị mma ma ọ bụrụ na m hụrụ onye ga-akasị m obi n'ime ọnọdụ iru ụjụ m,
n'ihi na obi m na-ada mba n'ime m.†
19 Gee ntị nụrụ akwa ndị m
ka ọ na-ada site n'ebe dị anya.

* **8:17** Ihe pụrụ ime na ha agaghị ata unu † **8:18** Maọbụ, *Unu ndị na-akasị m obi n'ime ọnọdụ iru ụjụ m, obi m na-ada mba n'ime m.*

“ONYENWE ANYỊ, ọ sitela na Zayọn pụọ?
Ọ pụtara na Eze ha anọkwaghị n’ebe ahụ?”

“Gịnị mere ha ji site n’oyiyi a tụrụ atụ,
na arụsị ndị mba ọzọ ha na-efe kpasuo m iwe?”

20 “Oge owuwe ihe ubi agafeela,
leekwa na ọkọchị agabigakwala,
ma a zọpụtabeghị anyị.”

21 Ebe ọ bụ na a zọpịara ndị m, ọ bụkwa m ka azọpịara.
Anam eru ụjụ, oke egwu jisikwara m aka ike.
22 Ọ pụtara na o nweghị mmanụ otite na-eme ka ọnya laa dị na Gilead?
Ọ bụ na e nwekwaghị dibịa nọ n’ebe ahụ?
Gịnị mere o nweghị ọgwụgwọ dịrị ndị m
n’ihi mmerụ ahụ ha niile?

9

1 Ọ gaara adị m mma ma a sị na isi m bụ isi iyi,
ebe mmiri si asọpụta;
ọ gaara adị m mma ma a sịkwa na anya
mmiri akwa jupụtara m n’anya.
Agaara m akwagide akwa ehihie na abalị
n’ihi ndị m niile e gburu egbu.
2 Ọ gaara adị m mma
ma a sị na m nwere ụlọ ndị ije e wuru n’ime ọzara.
Ka m nwee ike hapụ ndị m
site n’ebe ha nọ pụọ.
N’ihi na ha niile bụ ndị na-akwa iko,
igwe ndị na-ekwesighị ntụkwasị obi.

3 “Ha na-ekwe ire ha dịka ụta,
ịgbapụ okwu ụgha dịka àkụ;
Ọ bụghị site n’eziokwu
ka ihe ji agara ha nke ọma n’ala ahụ.
Ha na-esite n’otu mmehie gaa n’ọzọ;
ọ dịkwaghị mgbe ha ji mara m,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
4 “Lezie anya, gbaara enyi gị ọsọ.
Atụkwasịkwala nwanne gị obi.
N’ihi na nwanne ọbụla na-aghọ aghụghọ.
Ndị enyi niile bụkwa ndị nkwutọ.
5 Enyi na-aghọgbu enyi ya,
ọ dịkwaghị onye na-agwa ibe ya eziokwu.
Ha azụọla ire ha ikwu naanị okwu ụgha;
ha emeekwala ka ike gwụ anụ ahụ ha ime mmehie.
6 I bi n’etiti aghụghọ.*
Ha jụkwara ịmara m n’ime aghụghọ ha.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
7 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
“Lee, aga m anụcha ha, nwaa ha ọnwụnwa.
Gịnị ọzọ ka m kwesiri ime
n’ihi mmehie ndị m?
8 Ire ha na-egbu dịka àkụ.
Ọ bụ naanị okwu aghụghọ si na ya apụta.
Ha ji ọnụ ha na-agwarịta ibe ha okwu udo,
ma n’ime obi ha, ha na-esirịtara onwe ha ọnya igbudu.”
9 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara sị,
“M ga-aghara ịta ha ahụhụ n’ihi ihe ndị a niile?

* **9:6** Ebe obibi gị bụ n’etiti aghụghọ

M ga-ahapụ ịbọrọ onwe m ọbọ
megide mba dị otu a?”

10 Aga m anọ n’elu ugwu ukwu kwa akwa.
N’ebe ahụ ka m ga-anọ kwaa ụwa m n’ihi
ebe ịta nri nke anụmanụ ndị ahụ dị
n’ọzara.
Ha tọgbọrọ n’efu. Ọ dịghị onye na-ejegharị
n’ime ya.
A naghị anụkwa olu anụ ụlọ n’ebe ahụ.
Ụmụ nnụnụ efefusịala.
Otu a kwa, ụmụ anụmanụ alaala.

11 “Aga m eme ka Jerusalem ghọọ ebe a na-awụfu
unyi.
Ọ ga-aghọ ebe nkịta ọhịa na-awagharị na-
achọ nri.
Aga m ekposa obodo niile nke Juda.
Ọ dịkwaghị onye ga-ebi na ya.”
12 Olee onye ahụ maara ihe, nke nwere ike
ighọta ihe ndị a niile? Onye ka ONYENWE ANYỊ
ziri ihe ndị a, nke ga-akọwa ya? Gịnị mere e ji
bibie ala a, kposaa ya, mee ka ọ tọgbọrọ n’efu
dịka ọzara mmadụ na-enweghị ike ịgafe?
13 ONYENWE ANYỊ kwuru sị, “Ọ bụ n’ihi na ha
agbakụtala iwu ahụ m nyere ha idebe azụ. Ha
jụrụ irubere m isi, jụkwa ịgbaso iwu m.
14 Kama, ha na-agbaso isiike nke obi ha, ha
gbasoro chi Baal dịka nna nna ha si kuziere ha.”
15 N’ihi ya, nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile, Chineke nke Izrel kwuru,
“Lee, aga m eme ka ndị a rie nri na-akụ ilu. Ha
ga-aṅụkwa mmiri e tinyere nsi.

16 Aga m ekposa ha na mba niile nke ụwa. Ha
ga-ebi na mba nke ha na nna ha na-amaghị. Aga
m eji mma agha chụọ ha ọsọ tutu ruo mgbe m
bibiri ha niile.”
17 Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile kwuru,
“Tụgharịanụ uche unu ugbu a. Kpọọnụ ụmụ
nwanyị ndị ọrụ ha bụ ịbụ abụ akwa.
E, zienụ ozi ka ndị ọkachamara n’etiti ha
bịa.
18 Ha bịa ngwangwa
kwaa akwa n’ihi anyị,
tutu anya mmiri akwa ejupụta ha n’anya,
tutu anya mmiri akwa esite anyị n’anya na-
asọda ruo na ntị anyị.
19 Olu ụzụ ịkwa akwa ka a nụrụ site na Zayọn
‘Lee ka anyị si laa n’iyi!
Lee ka ihe ihere anyị si dị ukwuu!
N’ihi na anyị hapụrụ ala anyị,
n’ihi na ha etikpọsịala ebe obibi anyị niile.’ ”

20 Ugbu a, nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ, unu ụmụ
nwanyị,
megheenụ ntị unu nụrụ okwu si ya n’ọnụ.
Kuzierenụ ụmụ unu ndị inyom otu e si eti mkpu
akwa,
kuziekwaranụ ibe unu abụ akwa.
21 N’ihi na ọnwụ abatala n’etiti anyị, o si na
oghereikuku niile nke ụlọ anyị
bata n’ebe niile e wusiri ike nke ala anyị.
O gbuola ụmụntakịrị ndị na-ejegharị
n’okporoụzọ,
gbukwaa ụmụ okorobịa ndị na-anọ n’ama.

22 Gwa ha, sị, “Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri,
“ ‘Ozu ndị nwụrụ anwụ ga-atọgbọrọ
dịka unyi e kpofuru n’ọhịa,
dịka ukwu ọka nke e gbuturu n’azụ onye na-
aghọ mkpụrụ ubi,
nke ọ dịghị onye ga-achịkọta ha.’ ”
23 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Ka onye maara ihe hapụ ịnya isi n’ihi amamihe
ya,
ka onye dị ike ghara ịnya isi n’ihi ịdị ike ya,
ka ọgaranya hapụkwa ịnya isi n’ihi ịba ụba
nke akụ ya,
24 kama, onye ọbụla na-anya isi, ya nyaa isi n’ihi
nke a:
na o nwere uche ịghọta na mụ onwe m bụ,
ONYENWE ANYỊ nke na-eme obi ebere,
na-ekpe ikpe ziri ezi na ezi omume n’ụwa.
N’ihi n’ihe ndị a ka m na-enwe obi ụtọ,”
ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
25 “Lee, ụbọchị ahụ na-abịa,” ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara, “mgbe m ga-ata ndị ahụ niile nke e
biri ugwu naanị n’anụ ahụ ha ahụhụ.
26 Ya bụ ndị Ijipt, Juda, Edọm, Amọn, na Moab,
na ndị ahụ niile bi n’ọzara n’ebe dị anya. N’ihi
na, n’ezie, mba ndị a niile bụ ndị a na-ebighị
ugwu. Ọ bụladị ụlọ Izrel niile bụ ndị a na-ebighị
ugwu n’ime obi ha.”

10

Chineke na arụsị

1 Nụrụnụ ihe ONYENWE ANYỊ na-agwa unu, ụmụ
Izrel.
2 N’ihi na otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,

“Unu amụtala ụzọ ndị mba ọzọ,
unu atụkwala ụjọ ihe ịrịbama niile nke na-apụta ihe na mbara eluigwe,
ọ bụ ezie na ndị mba dị iche iche na-atụ ha ụjọ.
3 N’ihi na omenaala ndị mmadụ ahụ abaghị uru.
Ha na-aba n’ọhịa gbute osisi,
nke onye ǹka osisi na-eji anyụike pịara ha ihe.
4 Ha na-eji ọlaọcha na ọlaedo chọọ ihe ahụ a pịrị apị mma,
jiri mkpirisi igwe na ǹtu kụọ ya ka o sie ike,
ka ọ ghara ịda.
5 Arụsị ha yiri osisi eguzobere n’ubi kukumba maka iji chụọ anụ ufe ọsọ,
ha adịghị ekwu okwu.
A na-ebugharị ha n’aka
n’ihi na ha adịghị eje ije.
Unu atụla ha egwu,
n’ihi na ha apụghị imerụ unu ahụ,
ha enwekwaghị ike imere unu ihe ọma ọbụla.”

6 O nweghị onye dịka gị, ONYENWE ANYỊ.
Ị dị ukwuu.
Aha gị dị ukwuu, na-arụpụtakwa ihe dị ike.
7 Onye ka ọ bụ nke na-ekwesighị ịtụ gị egwu?
Ọ bụ gị bụ eze mba niile.
Ọ bụkwa gị ka e kwesiri ịtụ egwu.
N’etiti ndị niile maara ihe na mba niile,
na n’alaeze niile,
ọ dịghị onye dịka gị.

8 Ha niile bụ ndị na-enweghị uche na ndị nzuzu.
Ọ bụkwa arụsị osisi na-abaghị uru na-ezi ha ihe.
9 A na-esite na Tashish bubata ọlaọcha e tipịaziri nke ọma,
site na Ufaz bubata ọlaedo.
Ihe ahụ nke ọka osisi pịrị, nke ndị ọkpụ ụzụ ọlaedo chọrọ mma
ka a na-eyikwasị uwe na-acha anụnụ anụnụ, na uwe na-acha odo odo.
Ọ bụkwa ndị ǹka dị iche iche na-eme ha niile.
10 Ma naanị ONYENWE ANYỊ bụ Chineke n'ezie.
Ọ bụ Chineke dị ndụ, na Eze nke ebighị ebi.
Mgbe iwe were ya, ụwa na-ama jijiji.
Mba niile apụghịkwa ịnagide iwe ya dị ọkụ.
11 "Ihe ndị a ka unu ga-agwa ha, 'Chi ndị ahụ niile a na-esiteghị n'aka ha mee eluigwe na ụwa niile ga-ala n'iyi. A ga-ewezuga ha site n'ụwa na n'okpuru eluigwe niile.' "
12 Ma Chineke sitere n'ike ya mee ụwa.
Ọ tọrọ ntọala ụwa mee ka o guzosie ike site n'amamihe ya,
ọ jikwa nghọta ya setịpụ eluigwe niile.
13 Mgbe o bigbọrọ, mmiri niile nke dị n'eluigwe na-ebigbọkwa.
Ọ na-eme ka igwe ojii site na nsọtụ niile nke ụwa kwụlie.
Ọ na-ezipụ amụma mgbe mmiri na-ezo,
na-esitekwa n'ụlọ nkwakọba ihe ya niile na-ewepụta ifufe.

14 Onye ọbụla bụ onye na-enweghị uche nke ihe ọmụma kọrọ.
Emeela ka ihere mee onye ọkpụ ụzụ ọlaedo ọbụla site n'arụsị ọ kpụrụ.
N'ihi na oyiyi niile ọ na-akpụ bụ aghụghọ;
ha enweghị nkuume ọbụla n'ime ha.
15 Ha bụ ihe efu, na ihe ịkwa emo,
mgbe ikpe ọmụma ha bịakwasịrị ha, ha ga-ala n'iyi.
16 Ma Onye ahụ bụ Oke Jekọb adịghị ka ihe ndị a,
n'ihi na Ọ bụ ya na-eke ihe niile,
tinyere Izrel bụ ebo nke ihe nketa ya.
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile bụ aha ya.

Mbibi nke na-abịa

17 Chịkọtaanụ ngwongwo unu niile; nọọnụ na njikere ịhapụ ala a,
n'ihi na lee, ndị iro gbara unu gburugburu.
18 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"N'oge a, aga m amafu
ndị niile bi n'ala a.
M ga-eme ka oke mkpagbu bịakwasị ha,
meekwa ka ndị iro ha jide ha."

19 Ahụhụ dịịrị m n'ihi mmerụ ahụ m merụrụ.
Ọnya dị m n'ahụ enweghị ọgwụgwọ.
Ma ana m akasị onwe m obi na-asị,
"N'ezie, ọrịa a dakwasịrị m bụ ọrịa m, aga m edikwa ya."
20 Ebibiela ụlọ ikwu m,
e tibisiala ụdọ ya niile.

Ụmụ m ndị ikom esitela n'ebe m nọ pụọ, ha
anọkwaghị ya.
Ọ dịkwaghị onye fọdụrụ nke ga-enyere m
aka isetipụ ụlọ ikwu m,
maọbụ onye ga-edoziri m ebe m ga-anọ zuo
ike.
21 N'ihi na ndị ọzụzụ atụrụ a enweghị uche.
Ha adịghị ajụta ase site n'aka ONYENWE ANYỊ,
ya mere, na ihe adịghị agara ha nke ọma,
igwe atụrụ ha niile agbasasịakwala.
22 Gee ntị, nụrụ! Lee ozi na-abịa,
oke ụzụ nke ọgbaaghara site n'ala dị
n'ugwu,
ime ka obodo niile nke Juda tọgbọrọ n'efu,
ghọọkwa ebe obibi nye nkịta ọhịa.

Ekpere Jeremaya

23 O ONYENWE ANYỊ, amaara m na ụzọ mmadụ
adịghị n'aka ya,
na ọ bụghị mmadụ ka ọ dịirị ịtụziri onwe ya
ụzọ nke ọ ga-agbaso.
24 Ya mere, ONYENWE ANYỊ, site n'ụzọ nke ikpe
ziri ezi dọọ m aka na ntị,
ma ọ bụghị site n'iwe gị,
ma ọ bụghị ya, ị ga-eme ka m ghọọ ihe efu.
25 Wụkwasị ọnụma gị n'elu mba niile dị iche iche
bụ ndị na-amaghị gị,
wụkwasịkwa ya ndị ahụ niile na-adịghị
akpọku aha gị.
N'ihi na ha eripịala Jekọb,
ha eripịala ya kpamkpam,
bibiekwa ebe obibi ya.

11

Edebezughị ọgbụgba ndụ

1 Nke a bụ okwu nke sị n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ
bịakwute Jeremaya,
2 "Gee ntị n'ihe niile metụtara ọgbụgba ndụ a,
gwakwa ndị Juda, na ndị bi na Jerusalem.
3 Gwa ha na nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ,
Chineke Izrel kwuru, 'Onye a bụrụ ọnụ ka
mmadụ ahụ bụ nke na-adịghị edebe ihe niile
banyere ọgbụgba ndụ a,
4 bụ nke m nyere nna nna unu ha, mgbe m si
n'Ijipt, site n'oke ọkụ e ji agbaze igwe, kpọpụta
ha.' Asịrị m, Ruberenụ m isi, meekwa ihe niile
m nyere unu n'iwu, unu ga-abụ ndị m, mụ onwe
m kwa ga-abụkwa Chineke unu.
5 'Mgbe ahụ, aga m emezu iyi ahụ m ṅụụrụ
nna nna unu ha, inye ha ala mmiri ara ehi na
mmanụ aṅụ na-eru na ya,' ya bụ, ala ahụ unu bi
n'ime ya taa."
Azara m sị, "Amen, ONYENWE ANYỊ."
6 ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Kpọsaa okwu ndị a
n'obodo Juda niile, na n'okporoụzọ Jerusalem
niile, 'Geenụ ntị n'iwu nke ọgbụgba ndụ ahụ,
ma mezuo ihe o kwuru.
7 Site n'oge ahụ m si n'ala Ijipt kpọpụta nna
nna unu ha ruo taa, adọọla m unu aka na ntị
mgbe mgbe sị, "Ruberenụ m isi."
8 Ma ha jụrụ ige ntị. Ha akpọkwaghị okwu m
mkpa dịrị ha. Kama ha jeghaịrị n'isiike nke obi
ọjọọ ha. Ọ bụ nke a mere m ji mee ka ọbụbụ ọnụ
niile nke ya na ọgbụgba ndụ ahụ so bịakwasị ha,
dịka m buru ụzọ nye n'iwu, ma ihe ndị a emeghị
ka ha jezie ije.' "

9 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYị gwara m sị,
“Achọpụtala na-enwere njikọta na ịgba izu mmegide n’etiti ndị Juda na ndị bi na Jerusalem.
10 Ha alaghachila azụ n’ụdị mmehie ahụ nna nna ha mehiere, bụ ndị ahụ jụrụ ige ntị n’okwu m. Ha agbasoola chi ndị ọzọ na-efe ha. Ụlọ Izrel na ụlọ Juda adighị edebekwa ọgbụgba ndụ ahụ mụ na nna nna ha gbara.
11 N’ihi ya, nke a bụ ihe ONYENWE ANYị kwuru,
‘Aga m eme ka mbibi, nke ha na-enweghị ike ịgbanarị, bịakwasị ha. Ọ bụrụkwa na ha akpọkuo m agaghị m aṅa ntị.
12 Ndị obodo Juda na ndị bi na Jerusalem ga-apụ kpọkuo chi ndị ahụ niile ha na-achụrụ aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ, ma chi ndị a agaghị enyere ha aka mgbe mbibi a bịakwasịrị ha.
13 Gị, bụ Juda, nwere ọtụtụ chi dị iche iche dịka obodo dị n’ime gị si dị ọtụtụ. Ebe ịchụ aja i wukwara n’ihi ịchụrụ chi ahụ na-eweta ihere bụ Baal aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ, dịkwa ọtụtụ dịka okporoụzọ dị na Jerusalem.’
14 “Ekperela ndị a ekpere, arịọkwala arịrịọ ọbụla n’ihi ha. N’ihi na agaghị m ege ntị mgbe ha ga-akpọku m n’oge ihe mgbu ha.
15 “Gịnị ka onye m hụrụ n’anya na-eme n’ime ụlọnsọ ukwuu m,
mgbe ya na ọtụtụ ndị ọzọ na-ejikọta onwe ha n’otu ịtụ atụmatụ ihe ọjọọ?
Anụ e doro nsọ apụghị ime ka ahụhụ unu kwesiri ịnata hapụ ịbịakwasị unu.
A sị na o si otu a dịrị, mgbe ahụ, unu pụrụ ịnụrị ọṅụ
mgbe unu na-eme ihe ọjọọ unu.”

16 Aha ONYENWE ANYỊ nyere gị bụ Osisi oliv dị ndụ,
nke na-amị mkpụrụ mara mma.
Ma ọ bụ olu mkpọtụ nke oke mmiri ozuzo
ka ọ ga-eji mụkwasị gị ọkụ;
alaka gị ga-agbajisikwa.
17 ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile bụ onye ahụ kụnyere gị n'ala, e nyela iwu na mbibi ga-abịakwasị gị, n'ihi na ndị Izrel na Juda emeela ihe ọjọọ, kpasuo m iwe site n'ịchụ aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye Baal.

Nzube ọjọọ megide Jeremaya

18 Ọ bụ ONYENWE ANYỊ kpughere izuzu ọjọọ ha nye m; amatakwara m ihe ha na-ezube, n'ihi na o gosiri m ya n'oge ahụ.
19 Mụ onwe m dị ka nwa atụrụ dị nwayọọ nke e du na-aga ebe a ga-egbu ya. Ma aghọtaghị m na ọ bụ m ka ha zubereri nzube ọjọọ megide. Ha kwuru sị,
"Bịanụ ka anyị bibie osisi a na mkpụrụ ya.
Ka anyị site n'ala ndị dị ndụ wezuga ya,
ka a hapụ ichetakwa aha ya ọzọ"
20 Ma gị, ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile,
ị bụ onye na-ekpe ikpe ziri ezi,
na-anwapụtakwa obi mmadụ na mmụọ ya.
Mee ka m hụ mgbe ị ga-abọ ọbọ megide ha,
n'ihi na ọ bụ n'aka gị ka m na-etinye okwu a metụtara m.
21 Ya mere, nke a ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu banyere ndị Anatot ahụ na-achọ ịnapụ gị ndụ gị, ndị ahụ na-asị gị, "Ebukwala amụma site n'aha ONYENWE ANYỊ ka ị ghara ịnwụ n'aka anyị."

22 N'ihi nke a ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime
ihe niile kwuru, sị, "Aga m ata ha ahụhụ. Ụmụ
okorobịa ha ga-anwụ site na mma agha, ụnwụ
ga-egbukwa ụmụ ha ndị ikom na ndị inyom.
23 O nweghị ndị ga-afọdụ ndụ n'ime ha n'ihi
na a ga-eme ka oke mbibi bịakwasị ndị Anatot
n'afọ ahụ m ga-ata ha ahụhụ."

12

Mkpesa Jeremaya

1 Onye ezi omume ka ị bụ mgbe niile, gị ONYENWE
ANYị,
mgbe ọbụla m butere ikpe bịa n'ihu gị.
Ma achọrọ m ịgwa gị okwu banyere ikpe ziri ezi
gị:
Gịnị mere ihe ji agara ndị ajọ omume nke
ọma?
Gịnị mere ndị na-aghọ aghụghọ ji ebi ndụ
enweghị nsogbu ọbụla?
2 Ị kụọla ha ka osisi, ha agbaala mgbọrọgwụ;
ha na-etokwa na-amị mkpụrụ.
Ị nọ nso mgbe niile n'ọnụ ha,
ma ị nọ n'ebe dị anya n'obi ha.
3 Ma gị onwe gị maara m ONYENWE ANYị;
ị na-ahụ m, na-anwapụtakwa echiche niile
m na-eche banyere gị.
Dọkpụrụ ha dịka atụrụ a ga-egbu egbu.
Doo ha iche nye ụbọchị ahụ a ga-egbu ha.
4 Ruo ole mgbe ka ala ga-eru ụjụ?
Ruo ole mgbe ka ahịhịa dị n'ubi ga-anọgide
na-akpọnwụ?
Ụmụ anụmanụ na nnụnụ na-anwụchasị

n’ihi na ndị bi n’ala ahụ bụ ndị na-emebi iwu.
Ma ndị mmadụ ahụ na-ekwu sị,
“Ọ gaghị ahụ ihe ga-adakwasị anyị.”

Ọsịsa Chineke nyere

5 “Ọ bụrụ na ndị ji ụkwụ ha agba ọsọ
emerie gị n’ọsọ nke gị na ha gbara,
i si aṅaa chee na gị na ndị ji ịnyịnya agba ọsọ nwere ike ịgbakọta ọsọ ịsọ mpi?
Ọ bụrụ na ị sọọ ngọngọ n’ala ebe udo dị,
ị ga-esi aṅaa ghara ịsọ ngọngọ n’ọhịa dị n’akụkụ osimiri Jọdan?
6 Lee, ọ bụladị ụmụnne gị, ndị ezinaụlọ nke aka gị,
ararala gị nye.
Lee, ha eweliela oke olu iti mkpu megide gị.
Atụkwasịla ha obi,
ọ bụladị mgbe ha na-ekwu okwu ọma banyere gị.

7 “Aga m agbakụta ụlọ m
na ihe nketa m họpụtara nye onwe m azụ.
Aga m ewere onye ahụ m hụrụ n’anya
nyefee ya n’aka onye iro ya.
8 Ihe nketa m aghọrọọla m,
ihe dịka ọdụm nọ n’ọhịa,
Ọ na-agbọ ụja megide m;
ya mere, m ji kpọọ ya asị.
9 Ọ bụ na ihe nketa m aghọbeghị
nnụnụ ugo tụrụ agwa nye m
nke ọtụtụ ugo gbara gburugburu na-emegide ya?
Gaanụ, kpọkọta ụmụ anụ ọhịa niile,

mee ka ha zukọọ bịa dọrie nri.
10 Ọtụtụ ndị ọzụzụ atụrụ ebibiela ubi vaịnị m.
Ha azọtọọla ubi m n'okpuru ụkwụ,
ha emeela ka ubi m mara mma
ghọọ ọzara tọgbọrọ n'efu.
11 Ha emeela ya ka ọ ghọọ ebe tọgbọrọ n'efu;
e, ọ ghọọla ebe kpọrọ nkụ n'ebe tọgbọrọ n'efu n'ihu m.
Ala ahụ niile ga-atọgbọrọkwa n'efu,
n'ihi na o nweghị onye ọbụla ihe banyere ya na-emetụ n'obi.
12 Ndị mbibi ga-ejupụta
n'elu ebe niile dị elu nke ọzara,
n'ihi na mma agha ONYENWE ANYỊ
ga-esite n'otu nsọtụ ala ahụ ruo na nsọtụ nke ọzọ, ripịa ndị niile dị na ya.
O nweghị onye ọbụla udo ga-adịrị n'ala ahụ.
13 Ha ga-agha mkpụrụ ọka wiiti, maọbụ ogwu ga-epuru ha.
Ha ga-adọgbu onwe ha n'ọrụ ma ha agaghị enweta ihe ọbụla.
Ya mere, ka ihe ihere unu ghọtara dịka ihe ubi dịrị unu,
n'ihi na ahụhụ ndị a sitere n'iwe dị ọkụ nke ONYENWE ANYỊ."

14 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, "Ma banyere ndị agbataobi ọjọọ m ahụ niile, bụ ndị na-apụnara ndị m Izrel ihe nketa ahụ m nyere ha. Aga m esite n'ala ha hopu ha. Aga m esitekwa n'etiti ha hopu ụlọ Juda.
15 Ma mgbe m hopuchara ha, aga m emesịa meere ha ebere, meekwa ka onye ọbụla n'ime

ha laghachikwa n'obodo nke aka ya. Ha ga-enwetakwa ihe nketa ha niile.
16 Ọ bụrụkwa na ha amụta ụzọ niile nke ndị
m nke ọma, na iji aha m ṅụọ iyi, na-asị, 'Dịka
ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ,' dịka ha si kuziere
ndị m iji aha Baal na-aṅụ iyi, aga m eme ka ha
guzosie ike n'etiti ndị m.
17 Ma ọ bụrụ na mba ọbụla ajụ ige ntị, aga
m ehopu ha kpamkpam, laa ha n'iyi." Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri.

13

*Ihe ike n'ukwu**

1 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ gwara m, "Gaa,
zụta mgbado ukwu akwa ọcha nke a na-eke
n'ukwu. Ị zụtachaa ya, kekwasị ya n'ukwu gị.
Ma ekwekwala ka o metụ na mmiri."
2 Ejere m zụta ajị† ahụ dịka ONYENWE ANYỊ
kwuru, kee ya n'ukwu m.
3 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ bịakwutere
m nke ugboro abụọ, sị m,
4 "Were ajị ahụ ị zụtara, nke i kekwasịrị
n'ukwu gị, bilie, jee n'osimiri Yufretis. I ruo, zoo
ihe okike ukwu ahụ na mgbawa nkume dị n'ebe
ahụ."
5 Ya mere, apụrụ m, jee, zoo ya na Yufretis dịka
ONYENWE ANYỊ gwara m.

---

* **13:** Maọbụ, *ihe mgbado ukwu* † **13:2** Ọtụtụ ndị ọgbara ọhụrụ amaghị ihe bụ ajị, kama ọ bụ nke a na-akpọ *belịt*, maọbụ, *ihe mgbado ukwu* ma ọ bụkwanụ, *ihe okike ka ha maara*

6 Mgbe ọtụtụ ụbọchị gasịrị, ONYENWE ANYỊ
gwara m okwu sị m, “Bilie, jeghachi Yufretis. I
jeruo, wepụta ajị ahụ m sị gị zoo n’ebe ahụ.”
7 Ya mere, agara m Yufretis, gwupụta ajị ahụ
site n’ebe m zoro ya, ma mgbe m wepụtara ya,
ahụrụ m na o mebiela, na ọ bakwaghị uru ọbụla.
8 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị,
sị,
9 “Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, ‘N’otu aka
ahụ, mụ onwe m ga-ebibi mpako Juda na oke
mpako Jerusalem.
10 Ndị ajọ omume ahụ, bụ ndị jụrụ ige ntị
n’okwu m, ndị ahụ na-ejegharị n’isiike nke obi
ha na-agbaso chi ndị ọzọ na-efe ma na-akpọkwa
isiala nye ha. Ha ga-adịka belịt a, nke na-
abakwaghị uru ọbụla.
11 N’ihi na dịka belịt mmadụ kere n’ukwu ya
si arapara ya n’ukwu, otu a ka m si mee ka ụlọ
Izrel niile, na ụlọ Juda niile rapara m n’ahụ,’ ime
ka ha ghọọ ndị m, ndị a ga-esite na ha bulie aha
m elu, nye m otuto na nsọpụrụ. Ma ha ajụla ige
ntị.” Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

Karama mmanya akpụkpọ

12 Sị ha, “Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke
Izrel kwuru: A ga-agbaju karama akpụkpọ ọbụla
mmanya. Ọ bụrụ na ha sị gị, ‘Ọ bụ na anyị
amaghị na a na-agbaju karama akpụkpọ ọbụla
mmanya?’
13 Mgbe ahụ gwa ha, ‘Ihe ndị a ka ONYENWE
ANYỊ na-ekwu, Aga m eme ka ndị bi n’ala a
ṅụbiga mmanya oke, ma onye eze na-anọkwasị

n’ocheeze Devid, ma ndị nchụaja, na ndị amụma
niile bi na Jerusalem.
14 Aga m atụpịakwa ha, otu onye n’elu ibe ya,
nna na ụmụ ya n’elu ibe ha kwa. Agaghị m ekwe
ka obi ọmịiko, maọbụ obi ebere gbochie m ibibi
ha.’ ” Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

Ịdọ aka na ntị banyere ịdọta n’agha

15 Nụrụnụ, geekwanụ ntị,
unu ebulila onwe unu elu,
n’ihi na ONYENWE ANYỊ ekwuola ya.
16 Nyenụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu nsọpụrụ.
Tupu o mee ka ọchịchịrị dakwasị unu;
tupu unu akpọbie ụkwụ unu
n’elu ugwu gbara ọchịchịrị.
Unu na-ele anya ìhè
ma ọ ga-eme ka ihe ahụ ghọọrọ unu oke
ọchịchịrị.
Ọ ga-agbanwe ihe ahụ, mee ka ọ ghọọ
onyinyo ọnwụ.
17 Ma ọ bụrụ na unu ajụ ige ntị.
Ọ bụ na nzuzo ka m ga-anọ kwaa akwa
n’ihi mpako unu.
Anya mmiri ga-esi m n’anya pụta;
anya mmiri ga-esi na ya na-eruda nke uk-
wuu
n’ihi na igwe atụrụ ONYENWE ANYỊ ka a ga-
adọta n’agha.

18 Gwanụ eze na nne eze okwu sị ha,
“Sitenụ n’ocheeze unu rịdata,
n’ihi na okpueze ọma unu
ga-esi n’isi unu dapụ.”
19 A ga-emechi obodo niile nke Negeb.

Ọ dịkwaghị onye ga-emeghe ha.
A ga-adọtakwa Juda niile n'agha
buru ha kpamkpam buga ha n'ala ọzọ.

20 Welienụ anya unu
ka unu hụrụ ndị ahụ si n'ugwu na-abịa.
Ebee ka igwe ewu na atụrụ ndị ahụ e tinyere unu
n'aka nọ,
igwe ewu na atụrụ ahụ unu ji na-anya isi?
21 Gịnị ka ị ga-asị mgbe ONYENWE ANYỊ mere ka
ndị ahụ ị gụrụ
dịka ndị enyi gị bịa buso gị agha?
Ihe mgbu nke ga-abịakwasị gị
ọ gaghị adị ka ihe mgbu na-abịakwasị
nwanyị ime na-eme?
22 Mgbe ahụ, ị ga-ajụkwa obi gị ajụjụ sị,
"Gịnị mere ihe ndị a ji dakwasị m?"
Ọ bụ n'ihi ịba ụba nke mmehie gị
ka e ji dọwaa uwe mwụda gị,
merụọ gị ahụ n'akụkụ ahụ gị niile.
23 Onye Kush ọ pụrụ ịgbanwe akpụkpọ ahụ ya?
Agụ ọ pụrụ ịgbanwe akpụkpọ ahụ ya tụrụ
agwa agwa?
N'ụzọ dị otu a kwa,
unu ndị ihe ọjọọ riri ahụ apụghị ime ezi ihe.

24 "Aga m efesasị unu dịka ahịhịa ọka kpọrọ nkụ,
nke oke ifufe si n'ọzara na-ebugharị.
25 Nke a bụ ihe unu fetara na nza,
oke nke m kwadoro si n'aka m inye unu."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
"N'ihi na unu echefuola m,

tụkwasị obi unu na chi okwu ụgha dị iche
iche.
26 Ya mere, aga m ekpughepụ uwe i yi n'ahụ, jiri
ya kpuchie gị ihu,
si otu a gbaa gị ọtọ. Ihere ga-emekwa gị.
27 Mgbe ahụ, ịkwa iko gị niile ga-apụta ihe ya na
agụụ ihe ọjọọ niile na-agụ gị,
na ọnọdụ enweghị ihere nke ịgba akwụna
gị niile!
N'ihi na ahụla m omume rụrụ arụ gị niile,
nke ị na-eme n'elu ugwu, na n'ime ọhịa.
Ahụhụ dịrị gị, Jerusalem!
Ruo ole mgbe ka ị ga-anọgide n'ime adịghị
ọcha gị?"

14

Ụkọ mmiri, ụnwụ na mma agha

1 Nke a bụ okwu ONYENWE ANYỊ, nke rutere
Jeremaya banyere ụkọ mmiri.
2 "Juda na-eru ụjụ,
ndị bi n'obodo ya niile na-ahụjukwa anya.
Ha na-akwa akwa n'ihi ala ahụ,
ụda ịkwa akwa ha eruokwala Jerusalem.
3 Ndị a na-asọpụrụ na-ezipụ ndị ohu ha ịga chọta
mmiri.
Ha na-aga n'olulu mmiri
ma o nweghị mmiri ha na-achọta.
Ha bu ite nke mmiri ọbụla na-adịghị n'ime ya
na-alọta.
Ha ji aka ha kpuchie isi ha
n'ihi ịda mba nke obi na n'ihi ọnọdụ obi ọjọọ
nke ha nọ n'ime ya.
4 Ala na-agbawa

n’ihi enweghị mmiri ozuzo.
Ndị ọrụ ubi na-ekpuchikwa isi ha
n’ihi obi ọjọọ ha.
5 Ọ bụladị nne ele, nke nọ n’ọhịa,
na-ahapụ nwa ọhụrụ ya,
n’ihi na ahịhịa ndụ adịghị.
6 Ịnyịnya ibu ọhịa na-eguzokwa n’elu ebe dị elu
nke ahịhịa na-adịghị.
Ha na-eku ume na-ekupụ ngwangwa, ngwangwa, dịka nkịta ọhịa;
anya ha adabamiela ha n’isi
n’ihi ahụghị ahịhịa ndụ ha ga-ata.”

7 Ọ bụ ezie na mmehie anyị na-agbagide anyị ama,
ONYENWE ANYỊ, biko rụọ ọrụ gị n’ihi aha gị.
Anyị emehiela megide gị.
Ndaghachi azụ anyị site n’ebe ị nọ dịkwa ukwuu.
8 Gị, onye bụ olileanya Izrel.
Onye Nzọpụta ya n’oge ahụhụ,
gịnị mere i ji nọdụ dịka onye ọbịa n’ala a,
dịka onye ije nke na-anọ naanị ọnọdụ otu abalị?
9 Gịnị mere i ji nọdụ dịka onye ihe mere na mberede,
dịka dike nke na-enweghị ike ịzọpụta?
ONYENWE ANYỊ, ị nọ n’etiti anyị;
ọ bụkwa aha gị ka a kpọkwasịrị anyị.
Ahapụkwala anyị!
10 Ihe ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ kwuru banyere ndị a,
“Ha hụrụ mwagharị n’anya nke ukwuu.

Ụkwụ ha adịghị anọkwa n'otu ebe.
N'ihi nke a, ihe banyere ha adịghị atọkwa
ONYENWE ANYỊ ụtọ.
Ugbu a kwa ka ọ na-echeta ajọ omume ha,
ọ ga-atakwa ha ahụhụ n'ihi mmehie ha."
11 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ sịrị m, "Ekpela
ekpere n'ihi ọdịmma ndị a.
12 Ọ bụ ezie na ha na-ebu ọnụ, agaghị m ege
ntị n'akwa ha; ọ bụrụkwa na ha achụọrọ m aja
nsure ọkụ, maọbụ aja mkpụrụ onyinye, agaghị
m anabata ha. Kama, aga m eji mma agha na
ụnwụ, na ọrịa dị iche iche bibie ha."
13 Ma asịrị m, "Ewoo, Onye kachasị ihe niile
elu, bụ ONYENWE ANYỊ! Lee na ndị amụma na-
asị ha, 'Unu agaghị ahụ mma agha anya, maọbụ
hụ ahụhụ nke ụnwụ na-eweta, n'eziokwu, aga m
enye unu udo nke na-adịgide adịgide n'ebe a.' "
14 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gwara m okwu
sị, "Ndị amụma ahụ na-ebu amụma ụgha n'aha
m. Ọ bụghị m họpụtara ha, ọ bụghị m gwara
ha okwu, ọ bụkwaghị m ziri ha. Ọ bụ amụma
ụgha ka ha na-eburu unu, amụma ụgha nke ọhụ
ụgha, na nke ịgba afa, na nke na-enweghị isi, na
nke si n'obi ha nke aghụghọ jupụtara.
15 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru
banyere ndị amụma ahụ na-ebu amụma n'aha
m. Ọ bụghị m ziteere ha, ma ha nọgidere na-
asị, 'Mma agha na ụnwụ enweghị ike ịbịaru ala
a nso.' Ndị amụma a niile ka a ga-ebibi site na
mma agha na ụnwụ.
16 A ga-esitekwa n'ụlọ tụpụ ndị ahụ niile ha
na-eburu amụma n'okporoụzọ Jerusalem n'ihi
ụnwụ na mma agha. Ọ nweghị onye ga-eli ha,

maọbụ ndị nwunye ha, maọbụ ụmụ ha ndị ikom
na ndị inyom. N'ihi na aga m awụkwasị ha ihe
ọjọọ ahụ niile ruuru ha.
17 "Gwa ha okwu ndị a,
" 'Ka anya mmiri si n'anya m na-eruda
ehihie na abalị, na-akwụsịghị akwụsị,
n'ihi ndị m, n'ihi ada ndị m, nke na-amaghị
nwoke,
ndị hụrụla ahụhụ dị ukwuu,
ndị e tipụtara ọnya jọrọ njọ.
18 Ọ bụrụ na m apụọ jee n'ime ime obodo
ana m ahụ ndị e ji mma agha gbuo;
Ọ bụrụ na m abata n'obodo ukwu,
ana m ahụ mbibi nke ụnwụ wetara.
Ma onye amụma ma onye nchụaja
agaala n'ala nke ha amaghị.' "

19 Ị jụla Juda kpamkpam?
Ọ pụtara na ihe banyere Zayọn adịghị
atọkwa gị ụtọ?
Gịnị mere i ji tigbuo anyị
ruo na ọgwụgwọ adịghịkwa nye anyị?
Anyị lere anya udo,
ma ọ dịghị ezi ihe bịara;
anyị lere anya ọgwụgwọ,
ma lee, ihe anyị hụrụ bụ oke egwu.
20 ONYENWE ANYỊ, anyị nabatara ajọ omume anyị,
na ikpe mara nna nna anyị ha;
n'ezie, anyị onwe anyị emehiekwala megide
gị.
21 Elelịla anyị anya, n'ihi aha gị.
Ekwela ka ocheeze gị dị ebube bụrụ ihe a
na-adịghị asọpụrụ.

Cheta ọgbụgba ndụ nke anyị na gị gbara;
emebikwala ya.
22 Ọ dị chi ihe efu nke ndị mba ọzọ nwere ike ime ka mmiri zoo?
Mbara eluigwe ọ pụrụ ime ka mmiri zoo site n'ike aka ya naanị?
Mba! Ọ bụ gị, ONYENWE ANYỊ Chineke anyị pụrụ ime ihe ndị a.
N'ihi nke a, olileanya anyị dị n'ime gị,
n'ihi na ọ bụ gị na-eme ihe ndị a niile.

15

1 Mgbe ahụ ONYENWE ANYỊ gwara m okwu sị m, "Ọ bụrụ na Mosis na Samuel apụta bịa guzo n'ihu m, ụdịdị obi m agaghị agbanwe n'ebe ndị a nọ. Chụpụ ha n'ihu m. Mee ka ha si n'ebe a pụọ.
2 Ọ bụrụ na ha ajụọ gị si, 'Ebee ka anyị ga-aga?'
Gwa ha na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
" 'Ndị e debere n'ihi ọnwụ ga-anwụ,
ndị e debere n'ihi mma agha ka mma agha ga-egbu;
ndị e debere n'ihi ụnwụ ka ụnwụ ga-egbu,
otu a kwa, ndị e debere n'ihi ịdọta n'agha, ka a ga-adọta n'agha buru ha gaa mba ọzọ.'
3 "Aga m ezite ụdị mbibi anọ megide ha: mma agha nke ga-egbu ha, nkịta ga-adọkpụrụ ozu ha pụọ, ụmụ anụ ufe na ụmụ anụ ọhịa dị iche iche ga-eripịa ha, ma bibiekwa ha." Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
4 Aga m eme ka ha ghọọ ihe a na-asọ oyi n'alaeze niile nke ụwa, n'ihi ihe Manase nwa eze Hezekaya nke Juda mere na Jerusalem.

5 “Onye ga-enwe ebere n’ahụ gị,
gị Jerusalem?
Onye ga-eru ụjụ n’ihi ihe ga-adakwasị gị?
Onye ga-apụta guzo ịjụ ajụjụ banyere otu ihe si agara gị?
6 Gị onwe gị ajụla m,”
ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
“Ị nọgidela na-adaghachi azụ.
Ya mere, aga m ebikwasị gị aka, bibie gị.
Ike m ji akwụsị gị ka ị ghara ịdaghachi azụ agwụla m.*
7 Aga m eji ihe e ji afụcha ọka fụchaa ha
n’ọnụ ụzọ ama nke ala ahụ.
Aga m eme ka mbibi bịakwasị ndị m, nke ga-eme ka ha gbara aka ụmụ,
n’ihi na ha esitebeghị n’ụzọ ọjọọ ha chigharịa.
8 Aga m eme ka ọnụọgụgụ ụmụ nwanyị di ha nwụrụ baa ụba.
Ha ga-ehi nne karịa aja dị n’ọnụ oke osimiri.
N’etiti ehihie ka m ga-eme ka onye mbibi
bịakwasị ndị bụ nne ụmụ okorobịa ha;
na mberede ka m ga-eme ka nhụjụ anya
na ihe oke egwu bịakwasị ha.
9 Nwanyị mụrụ ụmụ asaa ga-ada mba,
kubie ume.
Ọ ga-anwụ mgbe oge ya na-erubeghị,
ihere ga-eme ya; ọ ga-abụkwa onye e wedara n’ala.
Ma ndị fọdụrụ ndụ ka m ga-eme ka ha nwụọ
site na mma agha ndị iro ha.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

* **15:6** Agaghị m enwekwa ọmịiko n’ebe ị nọ ọzọ

10 Ahụhụ dịịrị m, nne m, na ị mụrụ m,
onye ya na ndị niile bi n'ala a na-alụ ọgụ,
ma na-ese okwu.
O nwebeghị onye m binyere ego, ọ dịkwaghị
onye binyere m ego,
ma mmadụ niile na-akọcha m.
11 ONYENWE ANYỊ kwuru sị,
"N'ezie, aga m anapụta gị n'ihi ezi ihe,
aga m eme ka onye iro gị rịọ gị arịrịọ
n'oge ihe ọjọọ na n'oge mkpagbu.

12 "Mmadụ o nwere ike ịgbaji igwe,
ya bụ igwe e si n'akụkụ ugwu bubata,
maọbụ bronz?

13 "Aga m ewere ihe niile i nwere, ya na akụnụba
gị,
nye ya onye ga-akwata ha n'agha. Ọ gaghị
akwụ gị ihe ọbụla.
N'ihi na mmehie gị niile
ejupụtala n'ala a niile.
14 Aga m ewere gị nye ka ị bụrụ ohu ndị iro gị.
Ị ga-ebi n'ala ị na-amaghị.
N'ihi na a ga-esite n'iwe m mụnye ọkụ
nke ga-eregbu gị."

15 Ị maara O ONYENWE ANYỊ,
ya mere cheta m, lekọtaakwa m.
Bọọrọ m ọbọ megide ndị na-akpagbu m.
Ewezugala m, biko, n'ihi na ị bụ onye ogologo
ntachiobi.
Lee ka m si na-anata nkọcha n'ihi na m na-
asọpụrụ gị.

16 Mgbe m chọpụtara okwu gị, eweere m ya rie
dịka nri.
Ha tọrọ obi m ụtọ, bụrụkwa ihe na-enye m
ọṅụ,
n'ihi na-akpọkwasịrị m aha gị,
ONYENWE ANYỊ Chineke Onye pụrụ ime ihe
niile.
17 O nwebeghị oge mụ na ndị na-achị ọchị nke
ukwuu ji nọkọọ.
Esokwaghị m ha ṅụrịkọọ ọṅụ.
A nọdụụrụ m onwe m n'ihi na aka gị dịkwasịrị
m.
I mekwara ka iwe jupụta m n'obi n'ihi ajọ
omume ha.
18 Gịnị mere ihe mgbu m adịghị akwụsị akwụsị?
Gịnị mekwara ọnya m ji dị njọ na-apụghị
ịgwọta ya?
Ị dịrị m dịka mmiri iyi na-arafu mmadụ,
dịka isi iyi nke na-ekwesighị ntụkwasị obi.
19 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Ọ bụrụ na i chegharịa, aga m etinyeghachi gị
n'ọnọdụ gị,
ime ka i guzokwa n'ihu m.
Ọ bụrụ na okwu si gị n'ọnụ abụrụ okwu kwe-
siri ntụkwasị obi, okwu na-abụghị okwu
nzuzu
ị ga-abụ onye na-ekwuchitere m ọnụ m.
Ndị a ga-alaghachikwute gị
ma i gaghị alaghachikwuru ha.
20 Aga m eme ka ị dịrị ka mgbidi n'ebe ha nọ.
Ị ga-abụ mgbidi e wusiri ike, nke e ji bronz
wuo.
Ha ga-ebuso gị agha,
ma ha agaghị emeri gị

n'ihi na m nọnyeere gị ịnapụta gị,
nakwa ịzọpụta gị,"
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
21 "Aga m anapụta gị site n'aka ndị ọjọọ.
Gbapụtakwa gị site n'aka ndị na-enweghị
obi ebere."

16

Ụbọchị Mbibi

1 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị,
sị,
2 "Ị gaghị alụtara onwe gị nwunye, ị gaghị
amụtakwa ụmụ ndị ikom na ndị inyom n'ebe a."
3 N'ihi na otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru
banyere ụmụ ndị ikom niile na ụmụ ndị inyom
niile a mụrụ n'ala a. Otu a ka ọ kwukwara
banyere nne na nna ụmụntakịrị ndị a.
4 "Ha ga-anwụ site n'ajọ ọrịa nke ga-egbu ha
niile. O nweghị onye ga-eru ụjụ n'ihi ha, a gaghị
elikwa ha. Kama ha ga-adị ka unyi e kposara
n'ala. Mma agha na ụnwụ ga-ala ha n'iyi, ozu
ha ga-abụkwa ihe oriri nye ụmụ anụ ufe na ụmụ
anụ ọhịa nke ụwa."
5 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Abanyela n'ụlọ ọbụla a na-akwa ozu; abanyela
maka iso ha ruo ụjụ,* maọbụ maka igosi ha
ebere, n'ihi na ewepụla m ngọzị m n'ịhụnanya
m, na ọmịiko m site n'ebe ha nọ," otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
6 "Ma ndị ukwu na ndị nta n'ime ha ga-anwụ
n'ala a. O nweghị onye ga-eli ha, maọbụ ruo

* **16:5** Iti ha aka n'obi

ụjụ n'ihi ha. O nweghị onye ga-akpụcha isi ya, maọbụ gbuo onwe ya mma n'ihi ha.

7 O nweghị onye ga-eweta ihe oriri nye ndị zukọrọ maka ịkasị ndị na-eru ụjụ obi. Nri agaghị adị ọ bụladị nye ndị na-eru ụjụ, n'ihi ọnwụ nna ha maọbụ ọnwụ nne ha. Ọ dịkwaghị onye ga-enye ha ihe ọṅụṅụ n'ihi ịkasị ha obi.

8 "Abanyekwala n'ụlọ ebe e nwere oriri soro ndị nọ n'ebe ahụ nọdụ ala iri ihe na ịṅụ ihe ọṅụṅụ

9 N'ihi na otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, onye bụkwa Chineke Izrel kwuru, 'N'ihu gị, na n'oge ndị a niile ị dị ndụ, ka m ga-eme ka ụzụ ọṅụ na obi ụtọ, na olu ndị ikom na nke ndị inyom na-alụ di na nwunye kwụsị.'

10 "Mgbe ị gwara ndị a ihe ndị a, ha ga-ajụ gị ajụjụ sị, 'Gịnị mere ONYENWE ANYỊ ji kpebie izitere anyị ụdị oke ịla n'iyi dị otu a? Gịnị bụ ihe ọjọọ anyị mere? Gịnị bụ mmehie anyị mere megide ONYENWE ANYỊ Chineke anyị?'

11 Mgbe ahụ, ị ga-asa ha sị ha, 'Ihe ndị a na-adakwasị unu n'ihi na nna nna unu ha gbakụtara m azụ,' otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, 'gbasoro, fee ma kpọọkwa isiala nye chi ndị ọzọ. Ha jụrụ iso m, jụkwa idebe ihe m nyere ha n'iwu.

12 Ma unu emesoola m mmeso ọjọọ karịa ụdị mmeso nna unu ha mesoro m. Lee ka unu niile n'otu n'otu si agbaso ụzọ isiike nke obi ọjọọ unu chepụtara, kama irubere m isi.

13 Ya mere, aga m esite n'ala a tufuo unu. Aga m atụbanye unu n'ala ahụ unu na nna unu ha na-amaghị. Ebe ahụ ka unu ga-anọkwa fee chi

ndị ọzọ ehihie na abalị. N'ihi na agaghị m emere unu amara.'
14 "Otu ọ dị, ụbọchị ndị ahụ na-abịa," ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara, "mgbe ndị mmadụ
na-agaghị asịkwa ọzọ,† 'Dịka ONYENWE ANYỊ na
adị ndụ, bụ onye ahụ sitere n'ala Ijipt kpọpụta
ụmụ Izrel.'
15 Ma a ga-asị, 'Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị
ndụ, bụ onye ahụ kpọpụtara Izrel site n'ala dị
n'ugwu, na mba ahụ niile ọ chụsara ha.' N'ihi
na aga m akpọlata ha n'ala ahụ m nyere nna nna
ha.
16 "Ma ugbu a, aga m ezipu ọtụtụ ndị ọkụ azụ
ka ha gaa jide ha." Otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwubiri. "Mgbe nke ahụ gasịrị, aga m ezipụkwa
ọtụtụ ndị na-achụ nta, ndị ga-esite n'elu ugwu
ukwu niile na n'elu ugwu nta niile, na n'ọnụ
mgbawara dị na nkume niile, chụọ nta ha.
17 Ana m ahụzu ụzọ ha niile. O nweghị ihe zoro
ezo n'ebe m nọ. Anya m na-ahụzukwa mmehie
ha niile.
18 Aga m akwụghachi ha okpukpu abụọ n'ihi
ajọ omume ha, na mmehie ha, n'ihi na ha ejirila
oyiyi ihe arụ a pịrị apị ha, nke na-enweghị ndụ
n'ime ya, merụọ ala m. Ha emeekwala ka arụsị
bụ ihe arụ jupụta n'ihe nketa m."
19 ONYENWE ANYỊ, ị bụ ike m na ebe m e wusiri
ike,
ebe mgbaba m n'oge nsogbu.
Mba niile nke ụwa ga-esite na nsọtụ ụwa niile
bịakwute gị.
Ha ga-abịakwute gị sị gị,

† **16:14** Ejikwa ụdị okwu ndị a malite ịhụ iyi ha

“Nna anyị ha enweghị ihe ọbụla karịakwa chi
ndị na-abụghị chi n’ezie.
Ha bụkwa chi na-abaghị uru, nke na-adịghị
ewetara ha ihe ọma ọbụla.”
20 Mmadụ ọ pụrụ imere onwe ya chi?
E, ma chi ndị ahụ abụghị chi.

21 “Ya mere, aga m eme ka ha mata.
N’oge a ka m ga-eme ka ha mata ike m,
na ịdị ike m.
Mgbe ahụ, ha ga-amata
na aha m bụ ONYENWE ANYỊ.

17

1 “E ji mkpisi igwe gbunye mmehie Juda,
jikwa ọnụ nkume siri ike a pịrị ọnụ* ya apị,
depụta n’elu mbadamba nkume, bụ obi ha,
nakwa n’elu mpi niile nke ebe ịchụ aja ha.
2 Ọ bụladị ụmụ ha na-echeta ebe ịchụ aja ha,
na ogidi a manyere n’ala n’ihi arụsị Ashera,
nke dị n’ebe ọtụtụ osisi ndụ na-etokọ ọnụ,
ma n’elu ugwu nta niile.
3 Ugwu m, nke dị n’ala ahụ,
na ihe niile ha nwere, na akụnụba ha
ka m ga-eweta nye ndị ga-adọta ha n’agha.
Aga m enyekwa ha ihe niile ahụ dị n’elu
ugwu,
n’ihi mmehie gị, nke jupụtara n’ala gị niile.
4 Ihe nketa ahụ m nyere gị ga-efunarị gị,
n’ihi ihe i ji aka gị wetara onwe gị.
Aga m emekwa ka ị bụrụ ohu ndị iro gị

* **17:1** Nkume a na-egbuke ka ọla dịamọndu

n’ala nke ị na-amaghị,
n’ihi na ị kpasuola iwe m,
ọ ga-adịgidekwa ruo mgbe niile ebighị ebi.”

5 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Onye a bụrụ ọnụ ka mmadụ ahụ bụ nke na-atụkwasị mmadụ ibe ya obi,
onye olileanya ya dị n’inyeaka ga-esi n’aka mmadụ rute ya aka,
onye wezugara obi ya site n’ebe ONYENWE ANYỊ nọ.
6 Onye ahụ ga-adị ka osisi na-eto n’ala tọgbọrọ n’efu.
Ọ gaghị ahụkwa mgbe ọ dịmma na-abịara ya.
Ọ ga-ebi n’ebe niile kpọrọ nkụ nke ọzara,
n’ala nnu nnu, ebe ndị mmadụ na-ebighị.

7 “Ma ngọzị na-adịrị onye ahụ na-atụkwasị ONYENWE ANYỊ obi ya.
Onye ịnya isi ya bụ n’ime ONYENWE ANYỊ.
8 Onye dị otu a ga-adị ka osisi a kụrụ n’akụkụ iyi,
nke mgbọrọgwụ ya na-awasa banye n’iyi ahụ.
Ụjọ adịghị atụ ya n’oge okpomọkụ,
akwụkwọ ndụ na-adịgidekwa n’elu ya.
Ọ dịghị echegbu onwe ya n’afọ ụnwụ dị.
Ọ dịkwaghị mgbe ọ na-akwụsị ịmị mkpụrụ.”

9 Obi mmadụ dị aghụghọ karịa ihe niile,
o nwekwaghị ngwọta.
Onye pụrụ ighọta ya?

10 “Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYị na-enyocha obi,
na-anwụpụta ihe dị n’ime mmụọ,
n’ihi ịkwụ mmadụ ụgwọ dịka ọrụ ya si dị,
na dịka ihe ruuru ya si dị n’ihi ọrụ ya.”

11 Dịka ọkwa si ekpokọba akwa ọ na-eyighị,
otu a ka ndị na-akpakọba akụ n’ụzọ na-ezighị ezi dị.
N’etiti ụbọchị ndụ ha, akụ ndị a ga-efunarị ha.
N’ikpeazụ ha ga-aghọ ndị nzuzu.

12 Ocheeze dị ebube, nke e mere ka ọ dị elu site na mmalite,
ka ebe nsọ anyị bụ.
13 ONYENWE ANYị, olileanya Izrel ka ị bụ.
A ga-emekwa ka ihere mee ndị na-agbakụta gị azụ.
A ga-edekwa aha ndị ahụ niile si n’ebe ị nọ wezuga onwe ha n’ala,
n’ihi na ha ewezugala onwe ha site n’ebe ONYENWE ANYị,
isi iyi nke mmiri na-enye ndụ, nọ.

14 ONYENWE ANYị, ọ bụrụ na i mee ka ahụ sie m ike aga m adị ndụ.
Ọ bụrụ na ị zọpụta m aga m abụ onye azọpụtara,
n’ihi na ọ bu naanị gị ka m na-eto.
15 Ha nọ na-ajụ m ọnụ, na-asị m,
“Olee ebe okwu ONYENWE ANYị dị?
Ya mezuonụ ugbu a!”

16 Ma esitebeghị m na ị bụ onye ọzụzụ atụrụ gị
wezuga onwe m.
Ị maara na ọ bụghị ọchịchọ obi m ịhụ
ụbọchị ahụ na-eweta ịda mba.
Ị maara ụdị okwu niile na-esite n'ọnụ m na-
apụ.
17 A ghọrọla m ihe na-eyi egwu,
n'ihi na ị bụ ebe mgbaba m n'ụbọchị mbibi.
18 Mee ka ihere mee ndị na-akpagbu m.
Ekwekwala ka ihere mee m.
Mee ka ha tụọ ụjọ,
ma chebe m site n'ihe egwu.
Mee ka ụbọchị mbibi bịakwasị ha,
werekwa okpukpu ihe mbibi abụọ tipịa ha.

Idebe Ụbọchị Izuike nsọ

19 Ihe a ka ONYENWE ANYị gwara m, "Gaa, guzo
n'ọnụ ụzọ ama obodo, ebe ndị eze Juda na-esi
apụ, ma na-abatakwa. Guzokwa n'ọnụ ụzọ ama
ndị ọzọ niile dị na Jerusalem.
20 Gwa ha sị, 'Nụrụnụ okwu ONYENWE ANYị,
unu ndị eze Juda na ndị Juda niile, na ndị niile
bi na Jerusalem, ndị na-esi n'ọnụ ụzọ a apụ, na-
abatakwa.'
21 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị kwuru, 'Lezienụ
onwe unu anya ịhụ na unu ebughị ibu ọbụla
n'ụbọchị izuike; lezienụ onwe unu anya ịhụ na
unu esitegh ị n'ọnụ ụzọ ama Jerusalem bufee ya.
22 Unu esitela n'ụlọ unu buputa ihe ọbụla, unu
arụkwala ọrụ ọbụla n'ụbọchị izuike. Doonụ
ụbọchị izuike nsọ dịka m nyere nna unu ha
n'iwu.

23 Ma ha egeghị ntị, maọbụ kpọọ ya mkpa ha.
Ha bụ ndị ntị ike, ndị na-adịghị aṅa ntị n'ịdọ aka
na ntị, maọbụ nabata ya.

24 Ma otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, ọ bụrụ
na unu ga-elezi anya rubere m isi, hapụ isi
n'ọnụ ụzọ ama obodo a bufee maọbụ bubata ibu
n'ụbọchị izuike, kama debe ụbọchị izuike nsọ,
site na-arụghị ọrụ ọbụla n'ime ya,

25 mgbe ahụ, ndị eze ndị ga-anọkwasị
n'ocheeze Devid ga-edu ndị na-ejere ya ozi na-
agafe na-abatakwa site n'ọnụ ụzọ ama a. Ha
na ndị na-ejere ha ozi ga-anọkwasị n'ịnyịnya ha,
na n'ụgbọ agha ha, mgbe ha sị n'ọnụ ụzọ ama
a na-abata, ma na-apụ. Ndị Juda, na ndị bi na
Jerusalem ga-esokwa ha n'azụ. Aga m emekwa
ka ndị mmadụ biri n'obodo a ruo mgbe ebighị
ebi.

26 Ndị mmadụ ga-esite n'obodo niile nke Juda,
na n'obodo nta gbara Jerusalem gburugburu;
ha ga-esitekwa n'ala ndị Benjamin, na n'ala
ndagwurugwu nke ugwu ndị ahụ dị n'ọdịda
anyanwụ, sitekwa n'ala Negev, na-ewebata
onyinye aja nsure ọkụ, na aja dị iche iche, na
onyinye ọka, na onyinye ihe nsure ọkụ na-esi isi
ụtọ, na onyinye ekele, n'ime ụlọ ONYENWE ANYỊ.

27 Ma ọ bụrụ na unu enupu isi jụ idebe ụbọchị
izuike nsọ, ọ bụrụ na unu anọgide na-ebubata
ihe site n'ọnụ ụzọ ama Jerusalem n'ụbọchị
izuike, aga m amụnye ọnụ ụzọ ama niile dị
na Jerusalem ọkụ, nke a na-apụghị imenyụ
emenyụ. Ọ ga-erepịakwa ebe niile e wusiri ike
na Jerusalem.' "

18

N'Ụlọ ọkpụ ite

1 Nke a bụ okwu nke sị n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ
bịakwute Jeremaya.
2 "Bilie, jee n'ụlọ ọkpụ ite, ebe ahụ ka m ga-anọ
zie gị ozi."
3 Ya mere, ebiliri m jee n'ụlọ ọkpụ ite,
bịakwute ya mgbe ọ nọ na-arụ ọrụ na nkume
ịkpụ ihe.
4 Ma ite ahụ ọ chọrọ ịkpụ apụtaghị dịka ọkpụ
ite si chọọ ya, n'ihi ya, ọ kpụkọtara ụrọ ahụ ọzọ,
malitekwa ịkpụgharị ya.
5 Mgbe ahụ okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị,
6 Ọ sịrị, "Ọ bụ na m apụghị ime unu dịka ọkpụ
ite a mere, unu ụmụ Izrel?" Otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri, "Dịka ụrọ si dị n'aka ọkpụ ite ahụ,
otu a ka unu onwe unu si dịrị n'aka m, gị Izrel.
7 Mgbe ọbụla m kpọsara na a ga-akwada
maọbụ bibie, maọbụ si n'ọnọdụ ya hopu mba
maọbụ alaeze ọbụla,
8 ọ bụrụ na mba ahụ m dọrọ aka na ntị esite
na mmehie ha chegharịa, a gaghị ebibi ya dịka
m si zube.
9 Ọzọ, ọ bụrụ na m akpọsaa na a ga-ewuli mba
ọbụla maọbụ alaeze ọbụla elu, kụọkwa ya,
10 ọ bụrụ na o mee ihe jọrọ njọ n'anya m, jụ
irubere m isi, agaghị m emere ya ihe ọma ahụ m
zubere imere ya.
11 "Ugbu a, gwa ndị Juda na ndị ahụ bi na
Jerusalem, sị, 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ sịrị: Lee,
ana m akwado mbibi nke ga-abịakwasị unu;
ana m echekwa echiche ọjọọ megide unu. Ya
mere, ka onye ọbụla n'ime unu site n'ụzọ ọjọọ

ya chegharịa, ya meekwa ka ụzọ ya na omume
ya zie ezi.'
12 Ma ha ga-aza sị, 'O nweghị isi! Anyị
ga-anọgide na-eme ihe ọbụla anyị chepụtara
n'echiche anyị, na-emekwa atụmatụ isiike nke
obi ọjọọ anyị tụpụtara.' "
13 N'ihi ya ka ONYENWE ANYỊ ji kwuo sị,
"Jụtanụ ajụjụ n'etiti mba niile,
onye nụrụla ihe dị otu a?
Ndị m, Izrel, bụ nwaagbọghọ na-amaghị nwoke
emeela ihe jọgburu onwe ya.
14 O nweela mgbe mmiri oyi m mere ka ọ
kpụkọtaa
kọrọ n'elu ugwu Lebanọn?
O nweela mgbe mmiri ya jụrụ oyi,
nke si n'ebe dị anya na-asọdata ji akwụsị ịsọ
asọ?
15 Ma ndị m echezọọla m.
Ha na-achụ aja nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye
arụsị na-enweghị isi,
bụ arụsị ndị ahụ mere ka ha sọọ ngọngọ n'ụzọ
ha niile.
Ha sụrụ ngọngọ hapụ ịgbasokwa ụzọ ọma
ahụ dị site na mgbe ochie.
Kama ha na-eje ije n'ụzọ ọhịa, nke na-enweghị
ụkpụrụ,
nke a na-ewuzighị ewuzi.
16 Ala ha ga-atọgbọrọ n'efu.
Ọ ga-aghọ ihe iju anya ruo ebighị ebi.
Ndị si n'akụkụ ya na-agafe ga-efufe isi ha,
n'ihi na ihe ha ga-ahụ ga-eju ha anya.
17 Aga m achụsa ha n'ihu ndị iro ha
dịka ifufe na-efe site n'ọwụwa anyanwụ.

Aga m agbakụta ha azụ.
Ha agaghị ahụkwa ihu m anya n'ụbọchị ahụ
mbibi ga-abịakwasị ha."
18 Ha sịrị, "Bịanụ ka anyị gbaa izu megide
Jeremaya, n'ihi na izi iwu agaghị esite n'ebe ndị
nchụaja nọ kwụsị, maọbụ ndụmọdụ n'ebe ndị
maara ihe, ma ọ bụkwanụ okwu site n'ebe ndị
amụma nọ. Ya mere, bịanụ ka anyị were ire anyị
buso ya agha,* gharakwa ịna ntị n'okwu ọbụla
nke ọ na-ekwu."
19 Gee m ntị, ONYENWE ANYỊ.
Nụrụ ihe ndị na-ebo m ebubo na-ekwu
megide m.
20 O kwesiri iji ajọ omume kwụghachi ihe ọma?
Ma lee na ha egwuolara m olulu.
Chetakwa na m guzooro n'ihu gị
ma rịọ gị arịrịọ n'ihi ha.
Arịrịọ m bụ ka ị hapụ iweso ha oke iwe.
21 Ya mere, were ụmụ ha nyefee n'aka ụnwụ.
Werekwa ha onwe ha nyefee n'aka mma
agha.
Mee ka ndị nwunye ha ghọọ ndị gba aka ụmụ na
di.
Meekwa ka e gbuo ndị ikom ha,
ka mma agha gbukwaa ụmụ okorobịa
n'ọgbọ agha.
22 Mee ka e site n'ụlọ ha nụ mkpu akwa,
mgbe i mere ka ndị iro ha buso ha agha na
mberede.
N'ihi na ha egwuola olulu ijide m,
ha esiekwarala m ọnya nzuzo ijide m
n'ụkwụ.

* **18:18** Maọbụ, *gwajuo ya okwu afọ*

23 Ma gị onwe gị, ONYENWE ANYị,
maara nzube ọjọọ ha niile igbu m.
Agbagharala ha ajọ omume ha;
maọbụ hichapụ mmehie ha site n'ihu gị.
Mee ka ụkwụ ha gbuchapụ ka ha daa n'ihu gị;
mesie ha ike mgbe ị na-ewe iwe.

19

1 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị kwuru, "Jee, zụta
otu ite aja site n'aka ọkpụ ite. Duru ụfọdụ n'ime
ndị okenye na ndị nchụaja,
2 jee na Ndagwurugwu nke Ben Hinom, nke dị
nso n'ọnụ ụzọ ama Ejuju dị n'ọwụwa anyanwụ.
Nọdụ n'ebe ahụ kwupụtara ha okwu ndị m
gwara gị.
3 Sị ha, 'Nụrụnụ okwu ONYENWE ANYị, unu
ndị eze Juda, na ndị Jerusalem. Ihe ndị a ka
ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile, onye bụ
Chineke Izrel kwuru. Geenụ ntị! Aga m eme ka
ihe ọjọọ bịakwasị ala a, ụdị ihe ọjọọ ga-eme ka
ntị ọbụla nụrụ ya zụọ wuruwuru.
4 N'ihi na ha ahapụla m, mee ka ebe a ghọọ nke
chi ndị mba ọzọ. Ha achụọla aja nsure ọkụ n'ime
ya nye chi ndị ahụ ha na nna nna ha, maọbụ ndị
eze Juda, na-amaghị. Ha ejirila ọbara ndị aka ha
dị ọcha mejupụta ebe a.
5 Ha ewuola ebe ịchụ aja dị elu nye chi Baal.
N'elu ya kwa ka ha na-esure ụmụ ha dịka aja nye
Baal, bụ nke m na-enyeghị n'iwu, ekwughịkwa m
ya, o nwekwaghị mgbe o ji bata m n'obi.
6 Ya mere, kpacharanụ anya, n'ihi na ụbọchị
ahụ na-abịa, ka ONYENWE ANYị kwubiri, mgbe
ndị mmadụ agaghị akpọkwa ebe a Tofet ma ọ

bụkwanụ Ndagwurugwu nke Ben Hinom, kama
a ga-akpọ ya Ndagwurugwu Ogbugbu.
7 " 'N'ebe a ka m ga-anọ laa nzube niile nke
Juda na Jerusalem n'iyi. Aga m eme ka ha daa
site na mma agha n'ihu ndị iro ha, n'aka ndị ahụ
na-achọsi ndụ ha ike. Aga m enye ụmụ anụ ufe
na anụ ọhịa ozu ha dịka nri.
8 Aga m ebibi obodo a mee ka ọ ghọọ ihe iju
anya na ihe ịma ọsụ. Ndị niile na-esi n'akụkụ ya
agafe ga-anọ n'ọnọdụ iju anya, ha ga-eledakwa
ya anya n'ihi ọnya ya niile.
9 Aga m emekwa ka ha rie anụ ahụ nke ụmụ ha
ndị ikom na ndị inyom. Ha ga-erikwa anụ ahụ
ibe ha, n'ihi na ndị iro ha ga-agba ha gburugburu
nọchibido ha n'ime oke mkpagbu* ka ha bibie
ndụ ha.'
10 "Kụwaa ite ahụ mgbe ndị gị na ha so nọ na-
ele gị anya.
11 Gwa ha sị, 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile sịrị: Aga m etipịa mba a na
obodo a, dịka ite aja nke ọkpụ ite a si daa tipịasịa
n'ụzọ a na-apụghị imezikwa ya ọzọ. Ha ga-eli
ndị nwụrụ anwụ na Tofet tutu ruo mgbe ohere
na-agaghị adịkwa ili ozu ọzọ.
12 Ihe dị otu a ka m ga-eme n'ebe a, meekwa
ndị bi na ya. Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
Aga m eme obodo a ka ọ dịrị ka Tofet.
13 Ụlọ niile dị na Jerusalem na ụlọ niile nke
ndị eze Juda ka a ga-emerụ dịka ebe a, bụ Tofet,
otu a ka a ga-esi merụọkwa ụlọ niile a suree ihe
nsure ọkụ na-esi isi ụtọ n'elu ha nye usuu niile

* **19:9** Gbochie nri ọbụla isite n'ezi rute ha aka

nke eluigwe, wụsakwara chi ndị ọzọ ihe ọṅụṅụ dịka onyinye.' "

14 Mgbe Jeremaya si na Tofet, ebe ahụ
ONYENWE ANYỊ zigara ya ibu amụma lọta, o
guzoro n'ogige ụlọnsọ ukwu Chineke ahụ, gwa
ndị mmadụ niile okwu sị ha,
15 "Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile, onye bụ Chineke nke Izrel sịrị, 'Geenụ ntị!
Ana m aga ime ka ihe ọjọọ ahụ m kwuru okwu
ya bịakwasị obodo a, na obodo nta niile gbara ya
gburugburu, n'ihi na ha bụ ndị isiike, ndị jụrụ
ige ntị n'okwu m.' "

20

Jeremaya na Pashua

1 Mgbe Pashua nwa Imea, bụ onye nchụaja,
ma burukwa onyeisi na-elekọta ụlọnsọ ukwu
ONYENWE ANYỊ, nụrụ amụma ndị a Jeremaya na-
ebu,
2 o nyere iwu ka e tie Jeremaya, bụ onye
amụma ihe, kee ya agbụ, tinye ya n'ọnụ ụzọ
ama Dị Elu nke Benjamin, nke dị ụlọnsọ ukwu
ONYENWE ANYỊ.
3 N'echi ya, mgbe Pashua tọpụrụ ya site n'agbụ
ahụ, Jeremaya sịrị ya, "ONYENWE ANYỊ akpọghị
gị Pashua, kama aha gị bụ Mago-Misabib, nke
pụtara, Nwoke ihe egwu gbara gburugburu.
4 N'ihi na nke a ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu,
'Aga m eme ka ị ghọọrọ onwe gị, ghọọkwara ndị
enyi gị niile ihe egwu. Anya gị abụọ ka ị ga-eji hụ
ha mgbe mma agha ndị iro ha ga-egbuda ha. Aga
m ararakwa ala Juda niile nyefee ha n'aka eze

Babilọn, onye ga-egbuda ha. Aga m ararakwa ala Juda niile nyefee ha n'aka eze Babilọn, onye ga-eburu ndị niile bi n'ime ya gaa Babilọn. Ọ ga-egbu ndị fọdụrụ.
5 Aga m enyefe ndị iro ha akụ niile dị n'obodo,
na ihe niile ha rụpụtara, na ihe niile dị oke ọnụahịa, na ngwongwo na akụ niile nke ndị eze Juda. Ha ga-eburu ya dịka ihe a kwatara n'agha laa Babilọn.
6 Ma gị onwe gị bụ Pashua, na ndị niile bi n'ụlọ gị, ka a ga-adọta n'agha buru gaa Babilọn. N'ebe ahụ ka ị ga-anwụ. Ebe ahụ kwa ka a ga-eli gị, gị na ndị enyi gị ndị a niile ị na-eburu amụma ụgha.' "

Mkpesa Jeremaya

7 ONYENWE ANYỊ, ị ghọọla m aghụghọ, meekwa m ka m ghọọ onye a ghọgburu n'aghụghọ.
I jidesiela m aka ike, mee ka uche gị mezuo m n'ahụ.
Lee na mmadụ niile na-akparị m ụbọchị niile.
Onye ọbụla jikwa m na-eme ihe ọchị.
8 N'ihi na mgbe ọbụla m meghere ọnụ kwuo okwu, aghaghị m iti mkpu.
Aga m akpọ mkpu banyere ihe ike na ịla n'iyi.
N'ihi na okwu ONYENWE ANYỊ ewetarala
m mkparị na ịkwa emo ụbọchị niile.
9 Ọ bụrụkwa na m ekwuo n'obi m sị, "Agaghị m ekwute ihe ọbụla metụtara okwu ya maọbụ aha ya ọzọ."
Ọ dịghị ekwe m.
N'ihi na okwu ya na-enwu m ọkụ n'obi.

Ọ dịkwa ka ọkụ na-enwu enwu
emechibidoro ụzọ n'ime ọkpụkpụ m.
Ike agwụla m ịnagide okpomọkụ nke okwu ya.
N'ezie, apụghịkwa m ịnagide ya.
10 Ana m anụ ọtụtụ akụkọ nzuzo,
"Oke egwu n'akụkụ niile!
Jụụnụ ya! Ka anyị jụụnụ ya!"
Ndị enyi m niile
nọ na-eche mgbe m ga-azọhie ụkwụ daa, na-asị,
"Ma eleghị anya ọ ga-abụ onye eduhiere,
mgbe ahụ, anyị ga-emegide ya,
bọọrọ onwe anyị ọbọ n'ahụ ya."

11 Ma ONYENWE ANYỊ nọnyeere m dịka dike n'agha;
n'ihi ya, ndị na-esogbu m ga-asọ ngọngọ, ha agaghị emerikwa m.
Ihe ha zubere agaghị emezuru ha, n'ihi ya, ihere ga-eme ha nke ukwuu;
a gaghị echezọkwa ọnọdụ ihere ha ruo ebighị ebi.
12 Ma gị, ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile,
gị, onye na-enyocha onye ezi omume,
onye anya ya na-eru n'ihe dị mmadụ n'obi na n'ime echiche uche ya,
biko, kwere ka m dị ndụ hụ mgbe ị ga-abọrọ onwe gị ọbọ megide ha,
n'ihi na ọ bụ n'aka gị ka m tinyere ihe niile gbasara m.

13 Bụkuonụ ONYENWE ANYỊ abụ!
Nyenụ ONYENWE ANYỊ otuto!

N’ihi na ọ na-anapụta ndụ ndị mkpa na-akpa,
site n’aka ndị ajọ omume.

14 Ihe a bụrụ ọnụ ka ụbọchị ahụ a mụrụ m bụ.
Ka ụbọchị nne m mụrụ m ghara inwe ngọzị.
15 Onye a na-abụ ọnụ ka nwoke ahụ bụ nke
wetara nna m akụkọ ọmụmụ m,
nke mere ka ọ ṅụrịa ọṅụ, na-asị ya,
“A mụọlara gị nwa, ọ bụ nwa nwoke!”
16 Ka e meekwa nwoke ahụ ihe ONYENWE ANYỊ
mere obodo ndị ahụ
o bibiri na-enweghị ọmịiko.
Ka nwoke ahụ nọgidekwa na-anụ iti mkpu akwa
n’ụtụtụ,
na akwa ibu agha n’ehihie.
17 N’ihi na ọ hapụrụ igbu m mgbe m nọ n’afọ nne
m,
hapụ ime ka afọ nne m bụrụ ili m,
ka afọ ya bụrụkwa ihe buru ibu ruo mgbe
ebighị ebi.
18 N’ihi gịnị ka m ji site n’afọ nne m pụta
ịhụ ọnọdụ ọjọọ ndị a, na ịnọgide n’obi
mwute,
na ịnọ ọnọdụ ihere ogologo ụbọchị niile nke
ndụ m?

21

Chineke ajụ arịrịọ Zedekaya

1 Ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ, nke ruru
Jeremaya ntị mgbe eze Zedekaya zigara Pashua
nwa Malkija, na onye nchụaja bụ Zefanaya nwa
Maaseia,

2 sị, “Jụtara anyị ase site n’aka ONYENWE ANYỊ,
n’ihi na Nebukadneza eze Babilọn na-ebuso anyị
agha. Eleghị anya Onyenwe anyị ga-emere anyị
ihe ịtụnanya dịka oge gara aga, nke ga-eme ka o
si n’ebe anyị nọ wezuga onwe ya.”
3 Ma Jeremaya zara sị ha, “Gwanụ Zedekaya sị
ya,
4 ‘Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel
kwuru: Lee ejikerela m ugbu a ichigharị ihe
agha niile dị unu n’aka, nke unu ji na-ebuso
eze Babilọn na ndị Kaldịa gbara obodo unu
gburugburu agha, e, ejikerela m ichigharị ha
megide unu. Aga m akpọbata ha n’ime obodo
a.
5 Mụ onwe m ga-eji aka e setịpụrụ nke ọma,
na aka dị ike, nke iwe na ọnụma dị ukwuu, buo
agha megide unu.
6 Aga m etida ndị niile bi n’obodo a, ma mmadụ
ma anụ ọhịa. Ha ga-anwụkwa site n’oke ihe otiti,
nke m ga-eme ka ọ bịakwasị ha.
7 Mgbe nke a mesịrị, Otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara, aga m ewere Zedekaya eze Juda, na
ndịisi ọchịchị ya, na ndị niile bi n’obodo a, ndị
mma agha na ụnwụ na ihe otiti ndị a na-egbughị,
nyefee ha n’aka Nebukadneza eze Babilọn, na
n’aka ndị iro ha, ndị na-achọsi ndụ ha ike. Ọ ga-
eji mma agha gbuo ha. Ọ gaghị emere ha ebere,
ọ gaghị egosikwa ha ọmịiko.’
8 “Tinyere nke a, gwanụ ndị mmadụ niile, ‘na
ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru: Lee, ana m
eche n’ihu unu ụzọ abụọ, ụzọ na-eduba na ndụ,
na ụzọ na-eduba n’ọnwụ.
9 Onye ọbụla n’ime unu nọgidere n’obodo a

ka mma agha, maọbụ ụnwụ, maọbụ ihe otiti ga-egbu. Ma onye ọbụla n'ime unu pụkwuru ndị Kaldịa gbara obodo unu gburugburu, were onwe ya nyefee ha n'aka, ga-adị ndụ; ọ ga-echebekwa ndụ ya.

10 Ekpebiela m imesi obodo a ike; o nweghị
ihe ọma ọbụla ga-esi n'aka m rute ha, otu a
ka ONYENWE ANYỊ kwubiri. A ga-enyefe obodo
a n'aka eze Babilọn, onye ga-eji ọkụ laa ya n'iyi.'

11 "Karịchasịa, gwa ndị ezinaụlọ eze Juda sị,
'Nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ.

12 Unu ụlọ Devid, otu a ka ONYENWE ANYỊ sịrị,
" 'Kpeenụ ikpe ziri ezi* kwa ụtụtụ niile;
napụtanụ ndị a na-emegbu emegbu site
n'aka ndị na-emegbu ha.
Napụtakwanụ ndị a na-apụnara ihe ha
nwere site n'aka ndị na-apụnara ha ihe
ndị a.
Ọ bụrụ na unu emeghị otu a, iwe m ga-abịakwasị
unu,
dịka ọkụ n'ihi ajọ omume unu,
ọ dịkwaghị onye pụrụ ime ka ọ kwụsị.
13 Edoola m onwe m megide gị, Jerusalem,
gị onye bi n'ebe dị elu karịa ndagwurugwu
a,
onye bi n'ebe dị elu nke dị larịị, Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri.
Gị onye na-asị "Onye pụrụ ibuso anyị agha?
Onye kwa pụrụ ịbata n'ebe anyị e wusiri
ike?"
14 Aga m enye gị ahụhụ nke ruuru gị n'ihi ajọ
omume gị,

* **21:12** Meenụ ka ikpe ziri ezi na-adịrị mmadụ niile kwa ụbọchị

otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
Aga m amụnye ọkụ n'oke ọhịa gị niile,
nke ga-erechapụ ihe niile dị gị gburugburu.' "

22

Ikpe ọmụma dịrị ndị eze ọjọọ

1 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, "Jee n'ụlọeze Juda nọdụ n'ebe ahụ kwusaa ozi ndị a.
2 'Nụrụ okwu ONYENWE ANYỊ, nye gị, gị eze Juda, gị onye na-anọkwasị n'ocheeze Devid. Nụrụ ya, gị na ndịisi ọchịchị gị, na unu ndị niile na-esite n'ọnụ ụzọ ama ndị a na-apụ na-abatakwa.
3 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, Meenụ ihe dị mma na ihe ziri ezi. Napụtanụ onye eji aka ike napụ ihe o nwere site n'aka onye ahụ na-emegbu ya. Unu emejọkwala onye ọbịa, maọbụ mee ya ihe ike. Unu emekwala ndị na-enweghị nna, maọbụ ndị inyom di ha nwụrụ ihe ọjọọ. Unu awụsịkwala ọbara ndị aka ha dị ọcha n'ebe a.
4 N'ihi na ọ bụrụ na unu elezie anya mee iwu ndị a niile, mgbe ahụ, ndị eze na-anọkwasị n'elu ocheeze Devid ga-anọgide na-esite n'ọnụ ụzọ ama ndị a na-apụta, na-abata n'elu ụgbọ agha ha, ma n'elu ịnyịnya ha, ha na ndịisi ọchịchị ha, na ndị ha na-achị.
5 Ma ọ bụrụ na unu ajụ irube isi nye iwu ndị a, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, eji m onwe m na-aṅụ iyi na ụlọeze a ga-aghọ mkpọmkpọ ebe.' "
6 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru banyere ụlọeze Juda,

“Ọ bụ ezie na ịdị dịka Gilead nye m,
dịka elu ugwu ukwu Lebanọn,
aghaghị m ime gị ka ị dịrị ka ebe ikpofu ahịhịa,
dịka obodo ndị mmadụ na-ebighị n’ime ya.
7 Aga m ezite ndị mbibi ndị ga-abịa megide gị.
Onye ọbụla n’ime ha ga-eji ngwa agha ya.
Ha ga-egbutusịkwa osisi sida ọma gị niile,
tụnye ha niile n’ime ọkụ.
8 “Ọtụtụ ndị si mba ọzọ bịa ga-agafe obodo a. Ha ga-ajụrịta ibe ha ajụjụ sị, ‘Gịnị mere ONYENWE ANYỊ ji mee obodo ukwuu a ihe ọjọọ dị otu a?’
9 Ọsịsa ha ga-enweta ga-abụ, ‘Ọ bụ n’ihi na ha gbakụtara ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYỊ Chineke ha azụ, malite ịkpọ isiala na ife chi ndị ọzọ.’ ”
10 Unu akwala akwa n’ihi eze ahụ nwụrụ anwụ,
maọbụ ruo ụjụ n’ihi na ọ gaghị abụkwa eze unu,
kama kwaanụ akwa n’ihi onye ahụ a dọtara n’agha buru gaa mba ọzọ.
N’ihi na ọ gaghị alọghachi ọzọ;
ọ gaghị ahụkwa ala ebe a mụrụ ya anya ọzọ.
11 N’ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru banyere Shalum nwa Josaya, onye nọchiri anya nna ya dịka eze Juda, bụ onye ahụ e si n’ebe a buru gaa mba ọzọ, “Ọ gaghị alọtakwa ọzọ.
12 Ebe ahụ e buuru ya gaa ka ọ ga-anọ nwụọ. Ọ gaghị ahụkwa ala nke aka ya anya ọzọ.”
13 “Ahụhụ na-adịrị onye ahụ na-ewu ụlọeze ya site n’ụzọ ajọ omume,
nke jikwa ikpe na-ezighị ezi na-ewu ime ụlọ elu ya niile,
onye ahụ nke na-eme ndị mmadụ rụọ ọrụ n’efu,

nke na-adịghị akwụ ha ụgwọ ọbụla n'ihi ọrụ ha.
14 Onye na-asị, 'Aga m ewuru onwe m ụlọeze buru ibu,
nke ọnụụlọ dị n'ụlọ elu ya sara ezi mbara.'
Ya mere, ọ tinyere oghereikuku sara mbara n'ụlọ ahụ,
jirikwa osisi sida machie elu ya,
werekwa penti* na-acha uhie uhie chọọ ya mma.

15 "Ị ga-abụ eze
n'ihi na i nwere ọtụtụ osisi sida karịa ndị ọzọ?
Nna gị o nweghị ihe oriri na ihe ọṅụṅụ?
O mere ihe dị mma na ihe ziri ezi
n'ihi ya ihe niile gaara ya nke ọma.
16 O kwuchitere ọnụ ndị ogbenye na ndị nọ na mkpa,
nke a mere na ihe niile gara nke ọma.
Ọ bụghị nke a bụ ihe ọ pụtara bụ ịmara m?
Ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara
17 Ma anya unu na obi unu
adịghị n'ihe ọzọ ma ọ bụghị naanị n'uru n'ezighị ezi
n'iwufu ọbara ndị aka ha dị ọcha,
na imegbu ndị mmadụ, na iji aka ike pụnara ha ihe ha nwere."
18 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru banyere Jehoiakim nwa Josaya eze Juda:
"Ha agaghị eruru ya uju sị,
'Ewoo nwanne m nwoke! Ewoo nwanne m nwanyị!'

* **22:14** Ya bụ, mgba

Ha agaghị eruru ya uju sị,
'Ewoo nna anyị ukwu! Ewoo ịma mma ya!'
19 A ga-eli ya dịka e si eli ịnyịnya ibu.
A ga-adọkpụrụ ozu ya n'ala tufuo ya
n'azụ ọnụ ụzọ ama Jerusalem."

20 "Gbagoruo na Lebanọn tie mkpu akwa,
meenụ ka a nụ olu unu na Bashan,
sitekwanụ na Abarim tie mkpu akwa
n'ihi na e gweriela ndị niile unu na ha dị na mma.
21 Adọrọ m gị aka na ntị n'oge ahụ ị nọ na-eche na i guzo chịm,
ma ị jụrụ ige ntị.
Nke a bụkwa omume gị site na mgbe ị bụ nwantakịrị.
Ị jụkwara irubere m isi.
22 Oke ifufe ga-ebufu ndị ọzụzụ atụrụ gị niile,
a ga-emekwa ka ndị gị na ha dị na mma gaa biri na mba ọzọ.
Mgbe ahụ, ihere ga-eme gị, ị ga-aghọkwa onye e wedara n'ala
n'ihi ajọ omume gị niile.
23 Gị onye na-ebi na Lebanọn,†
onye ebe obibi ya dị n'ụlọ e ji osisi sida wuo,
lee ka i si‡ na-asụ ude mgbe ihe mgbu bịakwasịrị gị,
ihe mgbu yiri nke nwanyị ime na-eme.
24 "Ma dịka m na-adị ndụ," otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya, "a sịkwarị na gị, bụ Jehoiakin,

† **22:23** Nke a bụ ụlọeze ahụ dị na Jerusalem, hụ nke a na 1Ez 7:2 ‡ **22:23** Akwụkwọ ndị ọzọ ga-ede; lee ka ị si bụrụ onye a ga-emere ebere mgbe ihe mgbu

nwa Jehoiakim eze Juda, bụ mgbaaka akara m
gbanyere na mkpịsịaka dị n'aka nri m, aga m
agbapụkwa gị,
25 were gị nyefee n'aka ndị ahụ na-achọsi ndụ
gị ike, bụ ndị ahụ ị na-atụ ụjọ ha. Aga m enyefe
gị n'aka Nebukadneza eze Babilọn na ndị Kaldịa.
26 Aga m atụfu gị na nne mụrụ gị, tụga unu na
mba ọzọ dị iche site n'obodo a nọ mụọ unu. Ebe
ahụ ka unu ga-anọ nwụọ.
27 Unu agaghị alọghachikwa n'ala ahụ na-agụ
unu agụụ ịlọghachi n'ime ya."
28 Nwoke a bụ Jehoiakin, ọ bụ ite tiwara etiwa,
nke e leliri eleli,
ihe onye ọbụla na-achọghị?
N'ihi gịnị ka a ga-eji tufuo ya na ụmụ ya,
tụga ha na mba ha na-amaghị?
29 Ala, ala, ala,
nụrụ okwu ONYENWE ANYỊ.
30 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru:
"Detuo ya n'akwụkwọ na nwoke a bụ onye gba
aka nwa,
nwoke nke ihe na-agaghị agara nke ọma
n'oge ndụ ya niile,
n'ihi na o nweghị onye n'ime ụmụ ọ mụrụ nke
ihe ga-agara nke ọma,
o nwekwaghị onye n'ime ha ga-anọkwasị
n'ocheeze Devid,
maọbụ chịakwa ọzọ na Juda."

23

Onyenwe anyị Ezi omume Anyị

1 “Ahụhụ dịrị ndị ọzụzụ atụrụ ahụ na-
achụsasị, ma na-ebibi igwe atụrụ m ha kwe-
siri ilekọtazi anya.” Otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara.
2 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke
Izrel na-agwa ndị ọzụzụ atụrụ ahụ na-elekọta
ndị m, “Ebe ọ bụ na unu akpasasịala igwe ewu
na atụrụ m, chụsaa ha, kama ilekọtazi ha anya
nke ọma, aga m ata unu ahụhụ n’ihi ihe ọjọọ ndị
a unu mere.” Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
3 “Mụ onwe m ga-eji aka m chịkọta ndị m
fọdụrụ n’igwe ewu na atụrụ m site na mba ahụ
niile m chụgara ha, kpọghachikwa ha n’ebe
ịta nri ha, ebe ha ga-anọ mụbaa, dị ukwuu
n’ọnụọgụgụ.
4 Aga m ahọpụtakwa ndị ọzụzụ atụrụ, ndị
ga-elekọtazi ha anya. Egwu agaghị atụ ha, ọ
dịkwaghị onye ga-emenye ha ụjọ. O nwekwaghị
onye ga-akpafu akpafu n’ime ha.” Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri.
5 “Ụbọchị ndị ahụ na-abịa,” ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara,
“mgbe m ga-eme ka Ngalaba na-eme ezi
omume bilie n’ezinaụlọ Devid.
Ọ ga-abụ Eze ga-eji amamihe chịa ndị ya.
Ọ ga-eme ezi ihe, kpeekwa ikpe ziri ezi n’ala
ahụ.
6 N’ụbọchị, ya ka a ga-azọpụta Juda,
Izrel ga-ebikwa n’udo.
Nke a bụ aha a ga-akpọ ya:
ONYENWE ANYỊ Onye Nzọpụta, bụ Ezi omume
Anyị.*

* **23:6** Onyenwe anyị, bụ ezi omume anyị.

7 “N’ihi nke a, ụbọchị ahụ na-abịa,” ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, “mgbe ndị mmadụ na-agaghị asịkwa ọzọ, ‘Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, bụ onye sitere n’ala Ijipt dupụta ndị Izrel,’
8 ma ha ga-asị, ‘Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, bụ onye ahụ kpọlatara agbụrụ Izrel site n’ala dị n’ugwu, na mba dị iche iche ebe ọ chụgara ha.’ Mgbe ahụ, ha ga-ebi n’ala nke aka ha.”

Ndị amụma ụgha.

9 Ma banyere ndị amụma,
obi m na-agbawa n’ime m,
ọkpụkpụ m na-amakwa jijiji n’ihi ha.
Adị m dịka nwoke mmanya na-egbu,
dịka onye ṅụbigara mmanya oke,
n’ihi ihe na-eche ha site n’aka ONYENWE ANYỊ,
na site n’okwu nsọ ya.
10 Ndị jupụtara n’ala a bụ ndị na-akwa iko.
N’ihi ịbụ ọnụ ndị a niile ala a tọgbọrọ n’efu,
ahịhịa niile dị n’ọzara akpọnwụọla.
Ndị amụma na-agbasokwa ihe ọjọọ.
Ha na-egosikwa ike ha n’ụzọ na-ezighị ezi.

11 “N’ihi na ndị amụma na ndị nchụaja aghọọla ndị na-amaghị Chineke.
Ọ bụladị n’ime ụlọnsọ ukwu m ka m na-ahụ ajọ omume ha.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
12 “N’ihi ya, ụzọ ha na-agbaso ga-adị ka ebe na-amị amị;
a ga-achụbanye ha n’ọchịchịrị
ebe ahụ ka ha ga-anọkwa daa.
Aga m eme ka ihe mbibi bịakwasị ha

n’afọ ahụ, a ga-ata ha ahụhụ.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.

13 “Ahụrụ m ihe arụ
n’etiti ndị amụma Sameria:
Ha buru amụma site n’ike chi Baal,
si otu a duba ndị m, bụ Izrel na mmehie.
14 Ahụkwara m ihe jọgburu onwe ya
n’etiti ndị amụma nọ na Jerusalem.
Ha na-ebi ndụ ịkwa iko, na ikwu okwu ụgha.
Ha na-agba ndị ajọ omume ume,
si otu a na-egbochi ha isi n’ihe ọjọọ ha tụgharịa.
Ha niile dịka ndị Sọdọm n’ebe m nọ;
ndị Jerusalem dịkwa ka ndị Gọmọra n’ihu m.”
15 N’ihi nke a, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru banyere ndị amụma a,
“Aga m eme ka ha rie nri na-akụ ilu,
meekwa ka ha ṅụọ mmiri e tinyere nsi,
n’ihi na mmụọ nke amaghị Chineke esitela n’aka ndị amụma nọ na Jerusalem
gbasaa ruo ndị niile bi n’ala ahụ.”
16 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
“Unu aṅala ntị n’ihe ndị amụma ahụ na-eburu unu n’amụma,
n’ihi na olileanya ha na-ewetara unu abụghị ezi olileanya.
Ọhụ ha na-agwa unu na ha hụrụ bụ ihe ha chepụtara n’obi ha,
o sighị n’ọnụ ONYENWE ANYỊ rute ha

17 Ha na-anọgide na-agwa ndị ahụ na-elelị m
anya na-asị ha,
‘ONYENWE ANYỊ kwuru sị, unu ga-enwe udo.’
Ndị ahụ niile na-agbasokwa ụzọ isiike nke obi ha
tụpụtara,
ka ha na-agwakwa okwu sị, ‘O nweghị ihe
ọjọọ ga-abịakwasị gị.’
18 Ma olee onye ọ bụ n’etiti ndị amụma a nke
na-abịaru ONYENWE ANYỊ nso,
hụ ya anya maọbụ ịnụ ihe ọ na-ekwu?
Onye kwa n’etiti ha nwerela ike ńaa ntị nụrụ
okwu ya?
19 Lee, ONYENWE ANYỊ na-ezite oke ifufe na-efesi
ike,
ọ bụ oke ifufe nke iwe ya,
nke ga-abịa
bufuo ndị ajọ omume a.
20 ONYENWE ANYỊ agaghị akwụsị iwe iwe ya
tutu ruo mgbe o mezuru
ihe niile dị ya n’obi.
N’ụbọchị ndị ahụ na-abịa n’ihu,
unu ga-aghọta ihe ndị a niile nke ọma.
21 Ọ bụghị m zitere ndị amụma a,
ma ha na-ekwu na ọ bụ okwu si m n’ọnụ ka
ha na-ekwu.
O nwebeghị oge m ji gwa ha okwu,
ma ha nọkwa na-ebu amụma.
22 A sị na ha abịala nso guzo n’ebe ịgba izu nzuzo
m,
ha gaara ekwusara ndị m okwu m,
nke gaara eme ka ha site n’ajọ omume ha
tụgharịa,
sitekwa n’ụzọ ọjọọ ha chigharịa.

23 “Abụ m naanị Chineke na-anọ ha nso,
ma adighị m anọ n’ebe dị anya?”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
24 “O nwere onye pụrụ izo onwe ya n’ebe nzuzo
nke m na-enweghị ike ịhụ anya?”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
“Ọ bụ na m anọghị n’ebe niile n’eluigwe nakwa
n’ụwa?”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
25 “Anụla m ka ndị amụma a, bụ ndị na-ebu
amụma ụgha n’aha m na-ekwu na-asị, ‘Arọrọ m
nrọ! Arọrọ m nrọ!’
26 Ruo ole mgbe ka ihe dị otu a ga-adịgide n’obi
ndị amụma ndị a, ndị na-ebu amụma aghụghọ
dị ha n’obi?
27 Ha na-eche na nrọ ha na-akọrịtara ibe ha
ga-eme ka ndị mmadụ chezọọ aha m, dịka ndị
nna nna ha si chezọọ aha m site n’ịkpọ isiala
nye Baal.
28 Ka onye amụma ahụ rọrọ nrọ kọgharịa nro
ọ rọrọ. Otu a kwa, ka onye ahụ okwu m dị n’ọnụ
ya nọgidekwa na-ekwusa ya n’eziokwu. N’ihi na
gịnị ka okporo ọka na mkpụrụ ọka nwekọrọ?”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
29 “Okwu m ọ dighị ka ọkụ? Otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwupụtara,† Okwu m ọ dịkwaghị ka okporo
igwe‡ nke na-etiwasị nkume?”
30 N’ihi ya, ONYENWE ANYỊ kwubiri sị, “Ana m
edo onwe m megide ndị amụma na-esite n’ọnụ
ibe ha na-ezute okwu ha na-ekwu, ma na-asị na
ọ bụ n’ọnụ m ka ha si nata ya.

† **23:29** Maọbụ, *na-ajụ ajụjụ sị* ‡ **23:29** Lit. *Hama*

31 E, otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri, Ana m
edo onwe m megide ndị amụma ahụ ire ha na-
ekwu ọtụtụ okwu, ndị ahụ na-asịkwa, ‘Ọ bụ ihe
si n’ọnụ ONYENWE ANYị pụta.’
32 N’ezie, ana m edo onwe m megide ndị
ahụ niile na-ebu amụma nro ụgha.” Otu a ka
ONYENWE ANYị kwupụtara. “Ha ji okwu ụgha ha
na-agwa ndị m okwu, na-eduhie ha, ma ọ bụghị
m họpụtara ha. Ọ bụkwaghị m zitere ha. Okwu
ha adịghịkwa abara ndị m uru ọbụla.” Otu a ka
ONYENWE ANYị kwupụtara.

Ndị amụma ụgha na ịjụ ase ụgha.

33 “Mgbe ndị a, maọbụ ndị amụma ha, maọbụ
ndị nchụaja ha, jụrụ gị ajụjụ sị gị, ‘Gịnị bụ ozi i
si n’ọnụ ONYENWE ANYị nata?’ Ị ga-asa ha sị, ‘Ozi
nke ole?§ Aga m agbakụta unu azụ, ya bụ ihe
ONYENWE ANYị kwubiri.’
34 Ọ bụrụ na onye amụma maọbụ onye
nchụaja maọbụ onye ọbụla ọzọ ekwuo sị, ‘Ihe
dị otu a bụ ozi* si n’ọnụ ONYENWE ANYị,’ aga m
ata onye ahụ kwuru okwu ahụ na ndị ezinaụlọ
ya ahụhụ.
35 Ihe ndị a bụ ihe unu na-agwarịta onwe unu
n’otu n’otu. Ọ bụ ihe enyi na-agwa enyi ya,
na ihe nwanna na-agwa nwanna Izrel ibe ya.
Unu na-asị, ‘Gịnị bụ ọsịsa ONYENWE ANYị nyere?’
maọbụ, ‘Gịnị bụ okwu e si n’ọnụ ONYENWE ANYị
nata?’
36 Kwụsịnụ ịjụgharị ajụjụ banyere ihe
ONYENWE ANYị kwuru, n’ihi na okwu onye

§ **23:33** Akwụkwọ ụfọdụ na-asị, unu onwe unu bụ isi okwu ya
* **23:34** Maọbụ, *okwu*

ọbụla n'ime unu kwuru na-aghọrọ onye ahụ ihe si n'ọnụ ONYENWE ANYỊ pụta. Site n'ụzọ dị otu a unu na-agbanwe ma na-asụgharịkwa okwu Chineke dị ndụ isi, bụ okwu ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, onye bụ Chineke anyị.
37 Ihe ndị a niile bụ ihe unu na-ajụkarị onye amụma, 'Gịnị bụ ọsịsa ONYENWE ANYỊ nyere gị? Maọbụ, gịnị ka ONYENWE ANYỊ kwuru?'
38 Ọ bụ ezie na unu na-ekwu sị, 'Ihe ndị a bụ ozi si n'aka ONYENWE ANYỊ,' ma lee ihe ONYENWE ANYỊ na-ekwu: Unu na-ekwu okwu ndị a, 'Ihe a bụ ozi si n'aka ONYENWE ANYỊ,' ọ bụladị mgbe m gwarala unu si unu asịkwala 'Ihe ndị a bụ ozi n'aka ONYENWE ANYỊ.'
39 Ya mere, mụ onwe m ga-echezo unu kpamkpam ma sitekwa n'ihu m chụpụ unu na obodo a nke m nyere unu na nna nna unu ha.
40 Aga m eme ka ịta ụta ebighị ebi bịakwasị unu. Aga m etinyekwa unu n'ọnọdụ ihere nke ga-adịgide ruo ebighị ebi, e, ọnọdụ ihere nke a na-agaghị echefu echefu."

24

Nkata fiig abụọ

1 Emesịa, ONYENWE ANYỊ gosiri m nkata fiig abụọ, nke a dọbara n'ihu ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ. N'oge a, Nebukadneza eze Babilọn esitelarị na Jerusalem dọkpụrụ Jehoiakin nwa Jehoiakim, eze Juda, na ndịisi Juda, na ndị ọka, na ndị ụzụ, mee ka ha gaa biri na Babilọn, nke dị na mba ọzọ.
2 Otu nkata nwere mkpụrụ fiig mara mma, dịka ndị ahụ na-ebu ụzọ acha, nkata nke ọzọ

nwere mkpụrụ fiig nke jọrọ njọ, ha jọrọ njọ na mmadụ enweghị ike ịracha ha.

3 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ jụrụ m ajụjụ sị m,
“Jeremaya, gịnị ka ị hụrụ?”

Azara m sị ya, “Ahụrụ m mkpụrụ fiig. Ụfọdụ dị nnọọ ezi mma, ma ndị ọzọ jọrọ njọ. Ha adịghịkwa mma nracha.”

4 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, sị,
5 “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke Izrel kwuru: Ndị ahụ m mere ka e si na Juda dọta n’agha, ndị e buuru gaa n’ala Kaldịa dị m dịka mkpụrụ osisi fiig ndị a mara mma.
6 Anya m ga-adịkwasị ha n’ahụ ịhụ na ihe gaara ha nke ọma. Aga m akpọghachitekwa ha n’ala a. Aga m ewulikwa ha elu ghara ikwada ha; Aga m akụ ha dịka osisi ghara ihopu ha.
7 Aga m enye ha ụdị obi ha ga-eji mata m, na m bụ ONYENWE ANYỊ. Ha ga-abụ ndị m, mụ onwe m ga-abụkwa Chineke ha. N’ihi na obi ha niile ka ha ga-eji lọghachikwute m.

8 “ ‘Ma dịka fiig ọjọọ ndị a, bụ ndị dị njọ nke ukwuu na-enweghị ike iri ha eri,’ ONYENWE ANYỊ sịrị, ‘otu a ka m gaa emeso Zedekaya, eze Juda, na ndịisi ọchịchị ya, na ndị ahụ niile fọdụrụ ndụ na Jerusalem, ma ha bi n’ime ya, maọbụ biri n’Ijipt.
9 Aga m eme ka ha ghọọrọ alaeze niile nke ụwa ihe ịsọ oyi, na ihe na-eweta obi ọjọọ. Ha ga-aghọ ihe ịta ụta, na ihe e ji akọ akụkọ, na ihe nkọcha na ihe ịbụ ọnụ n’ebe ọbụla m mere ka ha gaa biri.

10 Aga m ezigakwa mma agha na ụnwụ na ọrịa
na-efe efe n'etiti ha, tutu ruo mgbe e mere ka ha
gwụsịa n'elu ala ahụ nke m nyere ha, nyekwa
ndị bụ nna nna ha.' "

25

Iri afọ asaa nke ịdọta n'agha

1 Okwu ruru Jeremaya ntị banyere ndị Juda
niile, n'afọ nke anọ nke ọchịchị eze Jehoiakim,
nwa Josaya na Juda. Ọ bụkwa n'afọ nke mbụ
nke ọchịchị eze Nebukadneza na Babilọn.
2 Ya mere, ihe ndị a ka Jeremaya, bụ onye
amụma gwara ndị Juda na ndị niile bi na
Jerusalem:
3 Kemgbe afọ iri abụọ na atọ, sitekwa n'afọ iri
na atọ nke ọchịchị eze Josaya nwa Amọn, bụ eze
Juda ruo taa, ka okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị,
a gwara m unu okwu, mgbe na mgbe, ma unu
jụrụ ige ntị n'ihe m gwara unu.
4 Ọ bụkwa ezie na ONYENWE ANYỊ eziterela unu
ndị ohu ya bụ ndị amụma site n'oge ruo n'oge
ma unu ajụla ige ntị. Unu jụkwara ịna ntị n'ihe
ha na-ekwu.
5 Ozi ha ziri unu bụ nke a, "Unu niile n'otu
n'otu sitenụ n'ụzọ ọjọọ unu na ndụ ọjọọ unu
tụgharịa, ka unu nwee ike ibigide n'ala a
ONYENWE ANYỊ nyere unu na nna nna unu ha ruo
mgbe ebighị ebi.
6 Unu agbasola maọbụ fee, maọbụ kpọọ isiala
nye chi ndị ọzọ; unu ejila arụsị unu ji aka unu
mee kpasuo m iwe, ka m ghara imerụ unu ahụ.
7 "Ma unu jụrụ ige m ntị," otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwupụtara. "Unu ejirila arụsị unu ji aka

unu mee kpasuo m iwe, si otu a wetara onwe unu mmerụ ahụ.”

8 Ya mere, ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile na-asị, “Ebe ọ bụ na unu ajụla ige ntị
n’okwu m.
9 Aga m akpọku ndị ahụ si n’ugwu, ha na
ohu m bụ Nebukadneza, eze Babilọn.” Otu a
ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, “Aga m eme ka ha
bịa megide ala a, na ndị bi n’ime ya. Ha ga-
emegidekwa mba niile gbara ala a gburugburu.
Aga m ebibi ha niile kpamkpam, mee ha ka ha
ghọọ ihe iju anya, na ihe a na-elelị. Ha ga-
aghọkwa mkpọmkpọ ebe ruo mgbe ebighị ebi.
10 Aga m emekwa ka olu obi ụtọ na ọṅụ, na olu
ndị ikom na ndị inyom na-alụ di na nwunye, na
olu ndị na-akwọ ọka, na ìhè nke oriọna na-enye,
hapụkwa ịdị n’ime ya.
11 Ala a niile ga-aghọ mkpọmkpọ ebe tọgbọrọ
n’efu, mba ndị a niile ga-ejere eze Babilọn ozi iri
afọ asaa.
12 “Ma mgbe iri afọ asaa zuru, aga m ata
eze Babilọn na mba ya, bụ ala ndị Babilọn,
ahụhụ n’ihi ajọ omume ha,” otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri, “Aga m emekwa ka ala ahụ ghọọ
mkpọmkpọ ebe ruo mgbe ebighị ebi.
13 Aga m emekwa ka ihe niile m buru ụzọ
kwuo megide ala ahụ bịakwasị ya, bụ ihe niile
e dere n’akwụkwọ a, na ihe niile Jeremaya buru
n’amụma megide mba niile dị iche iche.
14 A ga-eme ka ha ghọọ ndị ohu nye mba dị
iche iche na nke ndị eze dị ukwuu. Aga m
akwụghachikwa ha dịka omume ha si dị, na
dịka akaọrụ ha si dịkwa.”

Iko ọnụma Chineke

15 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel
gwara m, “Nara m iko a dị m n’aka, nke a gbajuru
mmanya ọnụma m, gaa mee ka mba niile m
zigara gị ijekwuru ṅụrụ site na mmanya ọnụma
m dị n’ime ya.
16 Mgbe ha ṅụrụ ya, ha ga-adagharị, malitekwa
ịyị ara n’ihi mma agha, nke m ga-ezite n’etiti ha.”
17 Ya mere, esi m n’aka ONYENWE ANYỊ nara iko
ahụ, meekwa ka mba ndị ahụ niile o ziri m ka m
jekwuru ṅụrụ ihe dị n’ime ya.

18 Jerusalem na obodo Juda niile, na ndị eze ha,
na ndịisi ọchịchị ha, si n’iko ahụ ṅụrụ ihe dị
n’ime ya, n’ihi ime ka e bibie ha, ka ha ghọọ
ihe iju anya, na ihe nkọcha, na ihe a bụrụ
ọnụ, dịka ha dị taa.
19 Fero, eze Ijipt, na ndị na-ejere ya ozi, na
ndịisi ọchịchị ya, na ndị ya niile,
20 na ndị mba ọzọ niile bi n’ebe ahụ;
na ndị eze Uz;
na ndị eze ndị Filistia niile, bụ nke ndị
Ashkelọn, na Gaza, na Ekrọn, na ndị fọdụrụ
n’ime Ashdọd.
21 Ndị eze Edọm, na Moab, na ndị Amọn;
22 na ndị eze Taịa na Saịdọn,
na ndị eze obodo ha dị n’akụkụ osimiri, nke dị
n’ofe nke ọzọ;
23 na ala Dedan, na Tema, na Buz, na ndị niile
bi n’ebe dị anya.
24 Na ndị eze Arebịa, na ndị eze mba niile ndị
ahụ bi n’ọzara;
25 na ndị eze Zimri, na Elam, na Midia;

26 na ndị eze ala dị n'ugwu, na mba dị nso, na
mba dị anya, ha niile n'otu n'otu, na alaeze
niile dị n'ụwa.
Mgbe eze ndị a niile ṅụtụrụ site n'ihe dị n'iko
ahụ, eze Sheshak ga-esitekwa na ya ṅụrụ.

27 "Mgbe ahụ, gwakwa ha sị, 'Ihe ndị a ka
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ
Chineke Izrel kwuru: Ṅụọnụ, ṅụbiganụ oke;
gbọọkwanụ agbọọ, daanụ n'ala ebe unu na-
agaghị esi bilitekwa ọzọ, n'ihi mma agha m ga-
ezite n'etiti unu.'
28 Ọ bụrụ na ha ajụ ịnara gị iko a site na ya
ṅụtụ ihe dị ya n'ime, gwa ha sị, 'Unu ga-aṅụrịrị
ya, n'ihi na otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile kwuru.
29 Lee, ana m amalite ime ka mbibi bịakwasị
obodo ahụ a kpọkwasịrị aha m. Ma unu ga-
esi aṅaa gbanarị ahụhụ? Unu agaghị agbanarị
ahụhụ, n'ihi na ana m enye iwu ka e webata
mma agha n'etiti ndị niile bi n'ụwa. Otu a ka
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwubiri.'
30 "Ugbu a buo amụma ndị a niile megide ha,
sị ha,
" 'ONYENWE ANYỊ ga-esi n'elu bigbọọ;
ọ ga-esitekwa n'ebe obibi ya dị nsọ mee ka
olu ya daa ụda.
Ọ ga-ebigbọsị ike megide ala ya
Ọ ga-eti mkpu dịka ndị ahụ na-azọcha mkpụrụ
vaịnị;
ọ ga-eti mkpu megide ndị niile bi n'ụwa.
31 Ụda mkpọtụ ahụ ga-eru na nsọtụ niile nke
ụwa,

n’ihi na ONYENWE ANYị ga-ebo mba niile nke
ụwa ebubo.
Ọ ga-eme ka ikpe ọmụma rute mmadụ niile,
meekwa ka e jiri mma agha bibie ndị ajọ
omume.’ ”
Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri.
32 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime
ihe niile kwuru,
“Lee, mbibi na-agbasa
site n’otu mba na-eru na mba ọzọ;
oke ifufe na-abịakwa
site na nsọtụ niile nke ụwa.”
33 N’oge ahụ, ndị ahụ ONYENWE ANYị ga-egbu ga-
atọgbọrọ n’ebe niile, site n’otu nsọtụ nke ụwa
ruo na nke ọzọ. A gaghị eli ha, o nwekwaghị
onye ga-akwa ha. Kama ha ga-atọgbọrọ n’ala
dịka unyi.
34 Kwasienụ akwa ike, unu ndị ọzụzụ atụrụ,
tiekwanụ mkpu akwa;
tụrụọnụ onwe unu n’ala, unu ndị ndu nke
igwe ewu na atụrụ.
N’ihi na oge a ga-egbu unu eruola,
unu ga-adakwa tiwasịa dịka ite aja.
35 Ndị ọzụzụ atụrụ agaghị enwe ebe ha ga-agbaga
ọsọ;
ndị ndu igwe ewu na atụrụ agaghị enwekwa
ebe ha ga-ezo onwe ha.
36 Geenụ ntị ka unu nụrụ ịkwa akwa ndị ọzụzụ
atụrụ,
geenụ ntị nụrụ mkpu akwa ndị ndu igwe
ewu na atụrụ,
n’ihi na ONYENWE ANYị na-ebibi ebe ịta nri
ha.

37 Ebe mmakpu ọma niile nke anụ ụlọ ga-
aghọkwa mkpọmkpọ ebe,
n'ihi oke iwe nke ONYENWE ANYỊ.
38 Ọ ga-apụkwute ha, dịka ọdụm si esi n'ebe
ndina ya na-apụta ịchụ anụ ọhịa.
Ọ ga-eme ka ala ha ghọọ mkpọmkpọ ebe,
n'ihi mma agha nke onye mmegbu,
na n'ihi oke iwe ONYENWE ANYỊ.

26

Mba ọnwụ a baara Jeremaya

1 Na mmalite oge ahụ, Jehoiakim nwa Josaya
eze Juda bidoro ịchị ndị Juda, ONYENWE ANYỊ
mere ka okwu ya rute Jeremaya ntị.
2 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, "Guzo
n'ogige ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ. Nọdụ n'ebe ahụ
gwa ndị niile si n'obodo Juda bịa ịkpọ isiala
n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ okwu. Gwa ha ihe ahụ
niile m nyere gị n'iwu. Mee ka ihe ndị ahụ niile
m nyere gị n'iwu rute ha ntị, na-afọdụghị otu.
3 Ma eleghị anya ha ga-anụ, si na mmehie ha
chegharịa. Mgbe ahụ, mụ onwe m ga-eme ka ihe
ọjọọ ahụ m na-ezube na ọ ga-abịakwasị ha ghara
ịbịakwasị ha.
4 Gwa ha sị, 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru: Ọ
bụrụ na unu ajụ ige m ntị, jụkwa ịgbaso iwu m,
nke m nyere unu.
5 Ọ bụrụkwa na unu ajụ ige ntị n'okwu ndị ohu
m bụ ndị amụma ahụ m ziteere unu site n'oge
ruo n'oge (ndị unu nọgidekwara jụ ige ntị),
6 mgbe ahụ, aga m eme ka ụlọnsọ a dịrị ka
Shaịlo. Aga m emekwa ka obodo a bụrụ obodo
a bụrụ ọnụ n'etiti mba niile dị n'ụwa.'"

7 Ndị nchụaja, na ndị amụma, na ndị mmadụ
ndị ọzọ nọ n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ nụrụ mgbe
Jeremaya kwuru okwu ndị a niile.
8 Mgbe Jeremaya kwusiri okwu ndị ahụ
ONYENWE ANYỊ sị ya kwuo, ndị nchụaja ahụ, na
ndị mmadụ ndị ọzọ, na ndị amụma ahụ niile,
jidere ya sị ya, "Ị ghaghị ịnwụ!
9 Gịnị mere i ji buo amụma na ụlọnsọ a ga-
adị ka Shaịlo? Gịnịkwa mere i ji akwado na
obodo a ga-aghọ mkpọmkpọ ebe, nke onye ọbụla
na-agaghị ebikwa n'ime ya?" N'oge ahụ, ndị
mmadụ ahụ niile gbara Jeremaya gburugburu
n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ.
10 Mgbe ndịisi ọchịchị Juda nụrụ ihe ndị a na-
eme, ha sitere n'ụlọeze bilie pụọ, jee n'ụlọnsọ
ONYENWE ANYỊ. Mgbe ha ruru n'ebe ahụ, ha
weere ọnọdụ n'ọnụ ụzọ ama ọhụrụ nke dị
n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ.
11 Mgbe ahụ, ndị nchụaja na ndị amụma gwara
ndịisi ọchịchị ahụ okwu sị ha: "O kwesiri ka a
maa nwoke a ikpe ọnwụ, n'ihi na o buru amụma
megide obodo a. Unu onwe unu ji ntị unu nụrụ
ihe o kwuru."
12 Mgbe ahụ, Jeremaya gwara ndịisi ọchịchị
ahụ na mmadụ niile nọ n'ebe ahụ okwu sị ha, "Ọ
bụ ONYENWE ANYỊ zitere m ibu amụma megide
ụlọnsọ a na obodo a. Okwu niile m kwuru, nke
unu nụrụ, bụ ihe ONYENWE ANYỊ ziri m ikwu.
13 Ma ọ bụrụ na unu emee ka ụzọ unu na
omume unu zie ezi, ọ bụrụ na unu erube isi
nye ONYENWE ANYỊ Chineke unu, mgbe ahụ,
ONYENWE ANYỊ ga-eme ka ihe ọjọọ ahụ o zubere
na ọ ga-abịakwasị unu ghara ịbịakwasị unu.

14 Ma n'ebe mụ onwe m nọ, lee adị m unu
n'aka, jirinụ m mee ihe ọbụla ziri unu ezi n'anya
nke dịkwa mma n'anya unu.
15 Ma ghọtakwanụ nke ọma, na ọ bụrụ na unu
emee ka m nwụọ, unu ga-eweta ikpe ọmụma nke
igbu onye aka ya dị ọcha n'isi unu. Ikpe ọmụma
ga-adịkwara obodo a na ndị bi n'ime ya, n'ihi
na eziokwu, ONYENWE ANYỊ zitere m ikwupụta
na ntị unu okwu ndị a niile."

16 Mgbe ahụ, ndịisi ọchịchị na ndị mmadụ ahụ
niile gwara ndị nchụaja na ndị amụma okwu sị
ha, "O kwesighị ka a maa nwoke a ikpe ọnwụ
n'ihi na ọ gwara anyị okwu site n'aha ONYENWE
ANYỊ Chineke anyị."

17 Ụfọdụ n'ime ndị okenye nọ n'ebe ahụ pụtara
n'ihu ọha mmadụ ahụ gwa ha okwu sị,
18 "Maịka onye Moreshet buru amụma n'oge
Hezekaya, bụ eze Juda. Ọ gwara ndị Juda niile,
sị ha, 'Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile kwuru:

" 'A ga-akọgharị Zayọn dịka ala ubi.
Jerusalem ga-aghọ ebe e kpokọtara nkume
na ngwongwo ụlọ dakpọrọ adakpọ,
ugwu nke ụlọnsọ ukwu ahụ ga-aghọ ebe dị
elu nke oke ọhịa tochiri.'

19 "Hezekaya bụ eze Juda, na ndị Juda niile, ha
mere ya ka ọ nwụọ? Hezekaya ọ tụghị egwu
ONYENWE ANYỊ, rịọọ amara na ihuọma ya? Ọ bụ
na ONYENWE ANYỊ atụgharịghị uche, mee ka ihe
ọjọọ o kwuru megide ya gharakwa imezu? Ma
anyị na-achọ iwetara onwe anyị ihe ọjọọ nke oke
mbibi."

20 (Ụraya nwa Shemaya, onye si Kiriat Jearim pụta, bụkwa onye ọzọ buru amụma site n'aha ONYENWE ANYỊ. Amụma o buru megide obodo a na ala a bụkwa ụdị amụma nke Jeremaya na-ebu.
21 Mgbe Jehoiakim bụ eze na ndịisi ọchịchị nụrụ amụma Ụraya na-ebu, ha gbalịrị ijide ya gbuo ya, ma Ụraya nụrụ ihe ha zubere ime. Ya mere, Ụraya nụrụ ya gbapụ ọsọ gbalaa Ijipt n'ihi egwu.
22 Ma eze bụ Jehoiakim, zipụrụ Elnatan nwa Akboa na ụfọdụ ndị ikom ọzọ ka ha gaa Ijipt jide Ụraya.
23 Ha si n'Ijipt kpọlata Ụraya, duru ya gaa n'ihu Jehoiakim bụ eze, onye nyere iwu ka e jiri mma agha gbuo ya. A tụnyere ozu ya n'ebe a na-eli ndị mmadụ efu n'ala ahụ.)
24 Ma otu ọ dị, Ahikam nwa Shefan, dịnyeere Jeremaya, n'ihi ya a raraghị Jeremaya nye n'aka ndị mmadụ ka ha gbuo ya.

27

Juda ga-aghọ onye na-ejere Nebukadneza ozi

1 Na mmalite ọchịchị Zedekaya, nwa Josaya eze Juda, okwu ndị a si n'ọnụ ONYENWE ANYỊ rute Jeremaya ntị.
2 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ gwara m, "Jiri akpụkpọ anụ dị warawara na ụfọdụ okporo igwe, meere onwe gị ụdị agbụ ahụ a na-amanye ụmụ ehi n'olu,* nyakwasị ya n'olu gị.

* **27:2** Lit. *Yoku*

3 Mgbe ahụ, zigara ndị eze Edọm, na Moab, na
Amọn, na Taịa, na Saịdọn ozi site n'ọnụ ndị ozi
ha bịara Jerusalem iwetara Zedekaya eze Juda
ozi.
4 Zie ha ozi ha ga-ezi ndị nwe ha, sị, 'Ihe ndị
a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile,
bụ Chineke Izrel kwuru, sị, "Zienụ ndị nna unu
ukwu ozi a, sị,
5 Ọ bụ site n'ike aka m, na site n'ogwe aka m,
nke e setịrị eseti, ka m ji mee ụwa, na mmadụ,
na anụmanụ dị n'ime ya. Mụ onwe m ka ọ
dịkwara ikpebi itinye ha niile n'aka onye ọbụla
m họpụtara dịka o si dị m mma.
6 Ugbu a, ana m ewere alaeze unu niile nyefee
ya n'aka onye na-ejere m ozi bụ Nebukadneza
eze Babilọn; aga m emekwa ka ọ bụladị ụmụ ajọ
anụ ọhịa mee ihe o nyere n'iwu.
7 Mba niile ga-akpọ isiala nye ya; ha ga-
akpọkwa isiala nye nwa ya na nwa nwa ya, tutu
ruo mgbe m kpebiri na oge ha ezuola. Mgbe ahụ,
aga m eme ka ọtụtụ mba na ọtụtụ ndị eze merie
ya.

8 "'"Ma ọ bụrụkwa na mba maọbụ alaeze
ọbụla ajụ ife Nebukadneza, bụ eze Babilọn,
maọbụ jụ ijere ya ozi dịka ohu,† aga m eji mma
agha na ụnwụ na ọrịa na-efe efe, taa mba ahụ
ahụhụ, tutu ruo mgbe m bibiri ya site n'aka ya.
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
9 Ya mere, unu aṅala ndị amụma unu, na ndị
na-ajụ mmụọ ase, na ndị na-akọwara unu nrọ,
na ndị mmụọ ọjọọ si n'ọnụ ha ekwu okwu, na

† **27:8** Ka o si chọọ

ndị mgbaasị ntị. Unu aṅala ha ntị mgbe ha na-asị unu, ‘Unu agaghị abụ ndị ohu eze Babilọn.’
10 N’ihi na ọ bụ naanị amụma ụgha ka ha na-eburu unu, okwu ụgha nke ga-eme ka e site n’ala unu wezuga unu, bulaa unu ala dị anya. Aga m esi n’ala unu chụsaa unu. Unu ga-alakwa n’iyi.
11 Ma ọ bụrụ na mba ọbụla ekwere ịbụ ohu eze Babilọn, kwenyekwa ife ya ofufe, mba ahụ ka m ga-eme ka ọ nọgide n’ala nke aka ya. Ọ ga-akọ ala ahụ, birikwa n’ime ya. Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.” ’ ”
12 Otu ozi ahụ ka m ziri Zedekaya, bụ eze Juda. Asịrị m, “Were olu‡ gị nyefee eze Babilọn n’aka dịka ohu, feekwa ya na ndị ya, ị ga-adịkwa ndụ.
13 N’ihi gịnị ka gị na ndị gị ga-eji nwụọ site na mma agha, na site n’ụnwụ na ọrịa na-efe efe, dịka nke ONYENWE ANYỊ kwurula banyere mba ọbụla nke na-agaghị efe eze Babilọn?
14 Egela ntị n’okwu ndị amụma na-agwa gị sị, ‘Unu agaghị efe eze Babilọn,’ n’ihi na ọ bụ okwu ụgha ka ha na-agwa unu.
15 ‘Ọ bụghị m zitere ha,’ otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara. ‘Ha ji aha m na-ebu amụma ụgha. N’ihi ya, aga m achụpụ unu, unu ga-alakwa n’iyi, unu na ndị amụma ahụ na-eburu unu amụma.’ ”
16 Mgbe ahụ, agwara m ndị nchụaja na ndị mmadụ niile okwu sị ha, “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru: Unu egela ndị amụma ahụ ntị, bụ ndị na-asị unu, ‘Na mgbe na-adịghị anya a ga-ebughachi ngwongwo ahụ e si n’ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ bulaa Babilọn.’ Ọ bụ amụma ụgha ka ha na-eburu unu.

‡ **27:12** Ya bụ, onwe

17 Unu egela ha ntị. Feenụ eze Babilọn, n'ihi
na ọ bụ naanị site n'ụzọ ahụ ka unu ga-esi dịrị
ndụ. N'ihi gịnị ka unu ga-eji kwenye ka obodo a
ghọọ mkpọmkpọ ebe?
18 Ọ bụrụ n'ezie na ọ bụ okwu ONYENWE ANYỊ
si n'ọnụ ndị amụma a na-apụta, ha rịọọnụ
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile arịrịọ
ka ọ hapụ ikwe ka e bukọrọ ngwongwo fọdụrụ
n'ime ụlọnsọ nakwa ndị fọdụrụ n'ụlọeze Juda,
na n'ime Jerusalem bulaa Babilọn.
19 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile kwuru banyere ogidi niile ndị
ahụ, na Oke osimiri bronz ahụ, na ihe ndọkwasị
niile, na ihe niile fọdụrụ n'obodo a,
20 nke Nebukadneza, bụ eze Babilọn na-
eburughị mgbe o sitere na Juda na Jerusalem,
dọkpụrụ Jehoiakin nwa Jehoiakim, bụ eze Juda,
na ndị niile a na-asọpụrụ bulaa Babilọn.
21 E, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile bụ Chineke Izrel kwuru banyere
ihe niile fọdụrụ n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, na ndị
fọdụrụ n'ụlọeze Juda na n'ime Jerusalem.
22 'A ga-eburu ha niile bulaa ha Babilọn. Ebe
ahụ ka ha ga-anọkwa tutu ruo mgbe m ga-abịa
leta ha,' ka ONYENWE ANYỊ kwubiri. 'Mgbe ahụ,
aga m ebulatakwa ha, kpọghachitekwa ha n'ebe
a.' "

28

Hananaya onye amụma ụgha

1 O ruo, n'ọnwa nke ise nke otu afọ ahụ, nke
bụ afọ nke anọ, na mmalite ọchịchị Zedekaya
eze Juda, Hananaya, nwa Azoa, onye amụma si

Gibiọn, gwara m okwu n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ
n'ihu ndị nchụaja na ndị mmadụ si m.
2 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, 'Aga m agbaji
agbụ nke eze Babilọn.
3 Tupu afọ abụọ agabiga, aga m esi Babilọn bu-
lata ihe ndị ahụ niile Nebukadneza eze Babilọn
si n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ bupụ bulaa Babilọn.
4 Aga m akpọlatakwa Jehoiakin nwa Je-
hoiakim, na ndị niile ọzọ e si na Juda dọta
n'agha bulaa Babilọn, n'ihi na aga m agbaji agbụ
ahụ eze Babilọn nyanyere ha n'olu.' " Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri.
5 Mgbe ahụ, Jeremaya onye amụma zara
Hananaya onye amụma n'ihu ndị nchụaja na ndị
mmadụ niile guzo n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ
6 Jeremaya onye amụma sịrị, "Amen!* Ka
ONYENWE ANYỊ mezuo okwu amụma a i buru site
na ibughachite ngwongwo ụlọ ONYENWE ANYỊ na
ịkpọghachite ndị niile e mere ka ha si n'ebe a
gaa biri na Babilọn.
7 Ma gee ntị nụrụ ihe m ga-ekwu n'ihu gị na
n'ihu ndị a niile guzo n'ebe a.
8 Site na mgbe ochie, ndị amụma ahụ bu mụ na
gị ụzọ ebuola amụma banyere agha na mbibi na
ọrịa na-efe efe megide ọtụtụ obodo dị iche iche,
na ọtụtụ alaeze dị iche iche.
9 Ma ihe e ji amata na ọ bụ ONYENWE ANYỊ
n'ezie, zitere onye amụma buru amụma kwuo
na udo ga-adị, bụ naanị ma ọ bụrụ na amụma
ya emezuo."

* **28:6** Maọbụ, *Ya sikwa otu a dịrị*

10 Mgbe ahụ, Hananaya bụ onye amụma
yipụrụ Jeremaya agbụ ahụ o yikwasịrị onwe ya
n'olu gbajie ya.
11 Ọ sịrị n'ihu ọha mmadụ ahụ niile, "Nke a ka
ONYENWE ANYỊ kwuru: 'Ọ bụ n'otu aka ahụ ka m
ga-agbajipụkwa agbụ ịyagba Nebukadneza, eze
Babilọn nyanyere n'olu mba niile tupu afọ abụọ
agabiga.' " Mgbe o kwuru otu a, Jeremaya onye
amụma hapụrụ ebe ahụ laa.
12 Mgbe Hananaya bụ onye amụma gbajisiri
ịyagba† ahụ Jeremaya, onye amụma nyanyere
onwe ya n'olu, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jere-
maya ntị sị ya,
13 "Gaa gwa Hananaya okwu sị ya, 'Ihe ndị a
ka ONYENWE ANYỊ kwuru: Ị gbajiela agbụ e ji osisi
mee, ma n'ọnọdụ ya ihe ị ga-enweta bụ agbụ
igwe.
14 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel, kwuru. Aga m
anyanye mba ndị a niile agbụ igwe, i mee ka ha
fee Nebukadneza eze Babilọn. Ha ga-efekwa ya.
Aga m enyekwa ya ike ọ bụladị n'ebe ụmụ anụ
ọhịa dị.' "
15 Mgbe ahụ, Jeremaya onye amụma sịrị
Hananaya onye amụma, "Gee ntị, Hananaya! Ọ
bụghị ONYENWE ANYỊ zitere gị, ma ị ghọgbuola
mba a mee ka ha tụkwasị uche n'okwu ụgha.
16 N'ihi nke a, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
'Ekpebiela m isite n'ụwa wepụ gị. Ị ga-anwụ
n'afọ a, n'ihi na i kwusaala nnupu isi megide
ONYENWE ANYỊ.' "

† **28:12** Lit. *Yoku*

17 N’ọnwa asaa nke afọ ahụ Hananaya onye
amụma nwụrụ.

29

Akwụkwọ ozi nye ndị a dọtara n’agha

1 Ihe ndị a bụ ihe dị n’akwụkwọ ozi Jeremaya
onye amụma si Jerusalem degaara ndị fọdụrụ
ndụ n’etiti ndị okenye, na ndị nchụaja, na
ndị amụma, na ndị Izrel Nebukadneza dọtara
n’agha si na Jerusalem bulaa ha Babilọn.
2 Nke a bụ mgbe eze Jehoiakin, nne eze, ndị ozi
n’ụlọeze, ndị ndu Juda na Jerusalem, ndị ọka, na
ndị ụzụ sitere na Jerusalem dọta ha n’agha buru
ha gaa mba ọzọ.
3 Onye Jeremaya nyere akwụkwọ ozi a ka o
nyeruo ndị e deere ya bụ Eleasa nwa Shefan, na
Gemaraya nwa Hilkaya, ndị Zedekaya eze Juda
zigara Babilọn izi Nebukadneza bụ eze ozi.
4 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel na-agwa ndị niile m
mere ka e si na Jerusalem dọta n’agha buru
laa Babilọn,
5 “Wuoronụ onwe unu ụlọ, birikwanụ n’ime
ya; kụọnụ ihe n’ubi a gbara ogige, riekwa
mkpụrụ si na ya;
6 lụọnụ nwunye, mụọkwanụ ụmụ ndị ikom
na ụmụ ndị inyom; lụọkwaranụ ụmụ unu ndị
ikom nwunye, kwenyekwanụ ka ụmụ unu ndị
inyom lụọ di, ka ha mụọkwa ụmụ ndị ikom
na ụmụ ndị inyom. Mụbaanụ n’ebe ahụ, unu
ebilatakwala.
7 Chọọnụ udo nke obodo ahụ m mere ka
unu gaa biri n’ime ya. Kpeekwanụ ekpere nye

ONYENWE ANYị banyere ya. N'ihi na ọ bụrụ na ihe agaara obodo ahụ nke ọma, ọ ga-agakwara unu nke ọma."

8 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile bụ Chineke Izrel kwuru, "Unu ekwela ka ndị amụma ahụ nọ n'etiti unu, na ndị na-ajụ arụsị ase rafuo unu; unu egela ntị n'akụkọ ha na-akọ banyere nrọ ndị ahụ unu na-akwagide ha ka ha rọọ.

9 N'ihi na amụma ha na-ebu n'aha m bụ amụma ụgha. Ọ bụkwaghị m zitere ha." Otu a ka ONYENWE ANYị kwupụtara.

10 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị kwuru, "Mgbe iri afọ asaa m kwadoro maka Babilọn zuru, aga m abịa mezuo nkwa ahụ m kwere. Aga m eme ka unu lọtakwa n'ebe a.

11 N'ihi na mụ onwe m maara echiche niile m na-eche banyere unu," ka ONYENWE ANYị kwubiri, "echiche ime ka ihe gaara unu nke ọma, ọ bụkwaghị echiche ime unu ihe ọjọọ, echiche ime ka unu nwee ezi ọdịnihu, na olileanya kwesiri ntụkwasị obi.

12 Mgbe ahụ, unu ga-abịakwute m, unu ga-abịa kpọkuokwa m n'ekpere, aga m egekwa unu ntị.

13 Unu ga-achọsikwa m ike, chọta m ma ọ bụrụ na unu ejiri obi unu niile chọọ m.

14 Aga m emekwa ka unu chọta m," otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri, "meekwa ka unu bụ ndị a dọtara n'agha lọta. Aga m esitekwa na mba ahụ niile m chụgara unu chịkọtaa unu, kpọghachitekwa unu n'ebe ahụ m si chụpụ unu." Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri ya.

15 Unu pụrụ ị sị, “ONYENWE ANYỊ akpọlite ndị
amụma nye anyị na Babilọn.”
16 Ma ihe ndị a ka Onyenwe anyị na-ekwu
banyere eze ahụ na-anọkwasị n’ocheeze Devid,
na banyere ndị mmadụ niile fọdụrụ n’obodo a,
bụ ụmụnne unu ndị ahụ na-esoghị unu gaa ebe
e mere ka ha ga biri na mba ọzọ.
17 E, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile kwuru, “Aga m eziga mma agha
n’etiti ha, zigakwa ụnwụ na ọrịa na-efe efe. Aga
m eme ha ka ha dị ka mkpụrụ fiig jọgburu onwe
ya, nke mmadụ na-agaghị ata ata.
18 Aga m eji mma agha, na ụnwụ, na ọrịa na-
efe efe, chụọ ha ọsọ. Aga m eme ha ka ha bụrụ
ihe alaeze niile nke ụwa ga na-asọ oyi. Ha ga-abụ
ihe ịbụ ọnụ, na ihe iju anya, na ihe nkọcha, na
ihe ịta ụta n’etiti mba niile ebe m ga-achụla ha
ọsọ.
19 N’ihi na ha egeghị ntị n’okwu m, bụ okwu
si n’ọnụ ndị ohu m bụ ndị amụma, ndị m zigaara
ha mgbe mgbe. Ma unu onwe unu, ndị bi na
mba ọzọ egekwaghị ntị n’okwu m.” Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri.
20 Ya mere, nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ,
unu niile bụ ndị m mere ka e si na Jerusalem
dọta n’agha gaa Babilọn.
21 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel na-ekwu banyere Ehab
nwa Kolaya, na Zedekaya nwa Maaseia, ndị na-
ebu amụma ụgha n’aha m, “Aga m ewere ha
nyefee n’aka Nebukadneza bụ eze Babilọn. Ọ
ga-etigbukwa ha n’ihu unu.
22 N’ihi ha, ndị niile e si Juda dọta n’agha

buru gaa Babilọn ga na-ekwu okwu nkọcha sị, ‘Ka ONYENWE ANYỊ mesokwa gị ụdị mmeso o mesoro Zedekaya na Ehab, ndị eze Babilọn tụnyere n’ọkụ nke regburu ha.’

23 N’ihi na ha emeela ihe ndị jọgburu onwe ya na njọ n’Izrel; ha na nwunye ndị agbataobi ha akwaala iko; ha esitekwala n’aha m buo amụma ụgha, amụma nke m na-enyeghị ha iwu ibu. Amaara m na ihe ndị a bụ eziokwu, n’ihi na ahụrụ m ya.” Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

Ozi e ziri Shemaya

24 Gwa Shemaya onye Nehelam okwu sị ya,

25 Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, “I dere akwụkwọ zigara ndị niile bi na Jerusalem, ha na Zefanaya nwa Maaseia onye nchụaja, na ndị nchụaja ndị ọzọ. Ị gwara Zefanaya okwu n’akwụkwọ ahụ sị ya,

26 ‘ONYENWE ANYỊ ahọpụtala gị mee gị onye nchụaja ga-anọchi anya Jehoiada. N’ihi ya, ị bụrụla onyeisi ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYỊ. Ya mere, o kwesiri ka i jide onye ara ọbụla na-akpọ onwe ya onye amụma, manye ya agbụ igwe n’ụkwụ, na n’olu ya.

27 Gịnị mere i ji hapụ ịbasiri Jeremaya, onye Anatot mba ike, onye na-eme onwe ya onye amụma n’etiti unu?

28 O ziterela anyị ozi dị otu a na Babilọn sị anyị, Unu ga-anọ n’ebe ahụ tee anya. Ya mere, wuoronụ onwe unu ụlọ, birikwanụ n’ime ya. Kụọnụ ihe n’ubi, riekwanụ ihe si n’ubi unu.’ ”

29 Zefanaya bụ onye nchụaja, gụrụ akwụkwọ
ozi ahụ n'ihu Jeremaya, bụ onye amụma.
30 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ bịakwutere
Jeremaya, sị,
31 "Zigara ndị ahụ niile e mere ka ha gaa biri
na mba ọzọ ozi sị ha, 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ
kwuru banyere Shemaya onye Nehelam, Ebe ọ
bụ na Shemaya ebuorola unu amụma mee ka
unu tụkwasị obi unu n'okwu ụgha ya, ma ọ
bụghị m ziri ya,
32 ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, Mụ
onwe m aghaghị ịta Shemaya onye Nehelam na
mkpụrụ ya ahụhụ n'ihi mmehie ya. Ọ gaghị
enwe nwoke ọbụla ga-afọdụ ndụ n'etiti ndị ya
niile. Ọ gaghị esokwa unu lekwasị anya n'ihe
ọma ahụ niile m na-akwado imere ndị m, n'ihi
na o kwusara nnupu isi megide ONYENWE ANYỊ.
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.' "

30

Nlọta ụmụ Izrel

1 Ndị a bụ okwu nke sị n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ
bịakwute Jeremaya.
2 "Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel
kwuru, 'Dee ihe niile m gwara gị n'ime
akwụkwọ.
3 N'ihi na ụbọchị ndị ahụ na-abịa,' ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara, 'mgbe m ga-
akpọghachite ndị m bụ Izrel na Juda si n'ebe
e mere ka ha jee biri na mba ọzọ lọta. Aga m
eme ka ha laghachi n'ala ahụ m nyere nna nna
ha, ka ha nwetakwa ya.' Otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwuru."

4 Ma ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ kwuru
banyere Izrel na Juda.
5 "N'ihi na otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
" 'A na-anụ mkpu akwa sitere n'egwu,
nke oke egwu, ọ bụghị udo.
6 Jụọnụ ajụjụ, ma hụ,
nwoke ọ pụrụ ịmụ ụmụ?
Gịnịkwa mere m ji na-ahụ ndị ikom dị ike
ka ha tụkwasịrị aka ha n'ukwu ha dịka
nwanyị ime na-eme,
ihu onye ọbụla gbanwekwara dịka nke onye
na-anwụ anwụ?
7 Ụbọchị dị oke egwu ka ụbọchị ahụ ga-abụ.
O nwekwaghị ụbọchị ga-adị ka ya.
Ọ ga-abụ oge oke nsogbu nye Jekọb,
ma a ga-anapụta ya site na ya.

8 " 'N'ụbọchị ahụ,'
'aga m agbaji ihe ịnya n'olu a nyakwasịrị ha
n'olu,
tibisikwaa agbụ niile e kere ha.
Ha agaghị abụkwa ndị ohu nye ndị mba ọzọ,
ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile
kwubiri.
9 Kama ha ga-efe ONYENWE ANYỊ bụ Chineke ha,
na Devid eze ha,
onye m ga-esi n'etiti ha mee ka o biliere ha.

10 " 'Ya mere, atụla egwu, gị Jekọb, ohu m.
Atụkwala ụjọ* gị Izrel,'
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
'Aghaghị m ịzọpụta gị site na mba ahụ dị anya,

* **30:10** Ya bụ, adakwala mba

zọpụtakwa ụmụ ụmụ gị site na mba ahụ e
mere ka ha gaa biri n'ime ya.
Jekọb ga-emesịakwa biri n'udo na nchebe.
Ọ dịkwaghị onye ga-eme ka ụjọ tụọ ya ọzọ.
11 N'ihi na mụ onwe m nọnyeere gị, aga m
azọpụtakwa gị,'
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
'A sịkwarị na m alaa mba ndị ahụ niile n'iyi,
bụ mba ndị ahụ m chụbanyere gị n'ime ha,
agaghị m ebibi gị onwe gị kpamkpam.
Aga m adọ gị aka na ntị maọbụ dịka o kwesiri,†
ị gaghị agbanarị ịta ahụhụ.'
12 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwukwara,
" 'Ọnya dị gị n'ahụ enweghị ngwọta,
mmerụ ahụ i merụrụ dị ukwuu, ọ pụghị ịla
ala.
13 O nweghị onye na-ekpechitere gị ọnụ gị,
o nweghị ọgwụ dị nke e ji eme ka ọnya gị
laa.
Olileanya adịghị na a ga-agwọ gị.
14 Ndị niile gị na ha dị na mma e chezọọla gị;
ha adịghị echetakwa gị n'echiche uche ha.
E tieela m gị ihe dịka onye iro gị ga-esi tie gị ihe;
ataala m gị ahụhụ dịka onye na-enweghị obi
ebere ga-esi taa gị ahụhụ,
n'ihi na ajọ omume gị bara ụba nke ukwuu,
mmehie gị dịkwa ọtụtụ.
15 Gịnị mere i ji na-akwa akwa n'ihi ọnya dị gị
n'ahụ?
Gịnị mere i ji na-akwa akwa n'ihi ihe mgbu
nke na-enweghị ọgwụgwọ?

† **30:11** Dịka o ziri ezi n'ikpe

Emere m ka ihe ndị a bịakwasị gị n'ihi ịba ụba
nke ajọ omume gị,
na n'ihi ọtụtụ mmehie gị.

16 " 'Ma a ga-erepịa ndị niile na-eripịa gị;
ndị iro gị niile, ha niile n'otu n'otu, ka a ga-adọta n'agha buru gaa mba ọzọ.
Ndị na-apụnara gị ihe i nwere n'ike ka a ga-apụnarakwa ha ihe ha nwere n'ike.
Ndị niile na-alụtakwa ihe inwere n'agha ka a ga-enye ka ha ghọọ ihe nlụta n'agha.
17 Ma aga m eme ka ahụ sie gị ike;
aga m agwọkwa ọnya gị niile,' otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
'N'ihi na a na-akpọ gị onye a jụrụ ajụ.
Gị Zayọn, nke o nweghị onye na-elekọta ya.'
18 "Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
" 'Lee, ana m aga ime ka Jekọb nwetaghachi ụlọ ikwu‡ ya;
aga m enwekwa obi ebere n'ebe obibi ya.
A ga-ewugharị obodo ahụ n'elu mkpọmkpọ ebe ya;§
ụlọeze ga-eguzokwa n'ọnọdụ kwesiri ya.
19 N'ebe ahụ ka a ga-esi na-anụ olu abụ ekele,
na olu ndị na-aṅụrị ọṅụ.
Aga m eme ka ha baa ụba n'ọnụọgụgụ,
ha agaghị adịkwa ole na ole.
Aga m eme ka ha bụrụ ndị a na-asọpụrụ,
ndị a na-agaghị eledakwa anya.
20 Ụmụ ha ga-adịkwa ka ụmụntakịrị ndị mgbe ochie ahụ,

‡ **30:18** Ya bụ, ebe obibi
§ **30:18** Ụfọdụ akwụkwọ na-asị n'elu ugwu ya

nzukọ ha ga-eguzosikwa ike n'ihu m.
Aga m atakwa ndị ahụ na-emegbu ha ahụhụ.
21 Onyendu ha ga-abụ otu onye n'ime ndị ha;
onye ga-achị ha ga-esi n'etiti ha pụta.
Aga m akpọbata ya nso ebe m nọ, ọ ga-abịaru m nso,
n'ihi na olee mmadụ ahụ nke pụrụ inyefe onwe ya kpamkpam,
maka ịbịaru m nso?'
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
22 'N'ụzọ dị otu a unu ga-abụ ndị m,
mụ onwe m kwa ga-abụ Chineke unu.' "

23 Lee, ONYENWE ANYỊ ga-esite n'ọnụma ya
mee ka oke ifufe ya fee.
Ọ ga-efekwasị ndị na-emebi iwu
dịka ifufe na-efesi ike.
24 Iwe ọkụ ONYENWE ANYỊ agaghị akwụsị
tutu ruo mgbe o mezuru
ihe ndị o bu n'obi.
N'ụbọchị ndị ahụ na-abịa
unu ga-aghọta ihe ndị a.

31

1 "N'oge ahụ," otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara ya, sị, "Aga m abụ Chineke nke agbụrụ Izrel niile. Ha ga-abụkwa ndị m."
2 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Ndị ahụ gbanarịrị mma agha
ga-ahụta ihuọma n'ọzara.
Aga m abịa iwetara Izrel izuike."
3 ONYENWE ANYỊ mere ka anyị hụ ya anya site n'ebe dị anya, na-asị,

“Ọ bụ ịhụnanya nke na-adịgide ruo mgbe ebighị ebi ka m ji hụ gị n’anya;
Ọ bụ ebere nke na-adịghị agbanwe ka m ji dọta unu nso.
4 Aga m ewulikwa gị elu ọzọ,
e, aga m eme ka ị bụrụ ihe e wugharịrị ọzọ,
gị Izrel bụ nwaagbọghọ na-amaghị nwoke.
Mgbe ahụ, ị ga-eji ihe iti egwu gị pụọ
soro ndị ọñụ juru obi tee egwu.
5 Mgbe ahụ, ị ga-akụkwa ubi vaịnị a gbara ogige n’elu ugwu Sameria.
Ndị ọrụ ubi kụrụ ya
ga-erikwa mkpụrụ si na ya.
6 Ụbọchị ahụ ga-adị mgbe ndị nche ga-anọ n’elu ugwu nta niile nke Ifrem tikuo ndị niile sị ha,
‘Bịanụ ka anyị jeruo Zayọn,
ka anyị jee n’ihu ONYENWE ANYỊ Chineke anyị.’ ”
7 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Tienụ mkpu ọñụ n’ihi Jekọb,
tienụ mkpu ọñụ n’ihi onye ahụ kachasị mba niile n’ịdị ukwuu.
Meenụ ka a nụrụ ya, toonu ma na-asịkwanụ,
‘ONYENWE ANYỊ, biko, zọpụta ndị gị,
bụ ndị Izrel fọdụrụ.’
8 Lee, aga m esite n’ala ahụ dị n’ugwu kpọta ha;
aga m eme ka e si na nsọtụ niile nke ụwa chịkọtaa ha.
N’etiti ha ka a ga-ahụ ndị kpuru ìsì na ndị ngwụrọ,
na ndị inyom dị ime, na ndị inyom ime na-eme.

Ndị ga-alọta ga-adị nnọọ ukwuu!
9 Ha ga na-akwa akwa mgbe ha na-alọta,
ha ga-anọkwa n'ekpere mgbe m ga-edulata ha.
Aga m edu ha site n'akụkụ iyi,
n'ala dị larịị, ebe ha na-agaghị akpọbi ụkwụ ha,
n'ihi na aghọọlara m Izrel nna,
Ifrem bụkwa ọkpara m.

10 "Nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ, unu mba niile;
kwusaanụ ya n'ebe dị anya nke ala ahụ dị n'akụkụ osimiri niile.
Onye ahụ chụsara Izrel ga-achịkọtakwa ha.
Ọ ga-elekọtakwa igwe ewu na atụrụ ya dịka onye ọzụzụ atụrụ.
11 N'ihi na ONYENWE ANYỊ ga-agbapụta Jekọb,
ọ ga-anapụtakwa ha site n'aka ndị ka ha ike.
12 Ha ga-abịa nọọ n'ugwu Zayọn tie mkpu ọṅụ,
ha ga-aṅụrị ọṅụ n'ihi ịdị ukwu nke ezi ihe ONYENWE ANYỊ nyere ha,
dịka ọka, na mmanya ọhụrụ, na mmanụ,
na ụmụ igwe ewu na atụrụ, na ọtụtụ ehi.
Ha ga-adị ka ubi a na-agba mmiri mgbe niile;
ha agaghị erukwa ụjụ ọzọ.
13 Mgbe ahụ, obi ga-atọ ụmụ agbọghọ ụtọ, ha ga-etekwa egwu ọṅụ,
ụmụ okorobịa na ndị agadi ga-aṅụrịkwa ọṅụ.
Aga m eme ka iru ụjụ ha ghọọrọ ha obi ụtọ,
aga m enyekwa ha nkasiobi na ọṅụ n'ọnọdụ mwute.
14 Aga m emekwa ka afọ jubiga ndị nchụaja oke
n'ihi ịdị ukwuu nke onyinye ha ga-enweta,

afọ ezi ihe m ga-ejukwa ndị m,”*
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
15 Ihe ndị a bụ ihe ONYENWE ANYỊ kwuru,
“A nụrụ otu olu na Rema,
iru ụjụ na oke ịkwa akwa.
Rechel na-akwa akwa n’ihi ụmụ ya,
o kwekwaghị ịnabata nkasiobi a na-akasị ya,
n’ihi na ụmụ ya adịghịkwa.”
16 Ma otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Jide olu gị aka, ka ọ ghara ịkwa akwa,
jidekwa anya gị abụọ, ka ha ghara ịgba anya mmiri,
n’ihi na a ga-akwụ gị ụgwọ ọrụ n’ihi ọrụ gị.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
“Ha ga-esite n’ala ndị iro ha lọtakwa.
17 N’ihi ya, olileanya dịkwara ọdịn’ihu gị.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
“Ụmụ gị ga-alọtakwa n’ala nke aka ha.

18 “Anụla m nnọọ ịsụ ude Ifrem, na okwu o kwuru sị,
‘Ị dọọla m aka na ntị dịka nwa ehi nke na-eme isiike.
Lee, amụtala m ihe ị chọrọ ka m mụta site n’ịdọ aka na ntị gị.
Ya mere, kpọlata m, ka m nwee ike lọtakwa,
n’ihi na ị bụ ONYENWE ANYỊ na Chineke m.
19 Mgbe m kpafuru,
echegharịrị m.
Mgbe m ghọtakwara,
e tiri m aka n’obi m,
ihere mere m, ọ wutekwara m

* **31:14** Ndị m ga-enwejubigakwa ihe niile oke

n'ihi n'ọnọdụ ihe ihere n'ihi ụdị ndụ m biri
n'okorobịa m.'
20 Ifrem, ọ bụghị nwa m nwoke,
onye ihe ya na-atọ m ụtọ?
Ọ bụ ezie na m na-ekwu okwu megide ya,
ma anọkwa m na-echeta ya.
N'ihi ya, ihe banyere ya na-agụsị obi m agụụ ike.
Ana m enwekwa obi ebere n'ebe ọ nọ."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

21 "Manyenụ ogidi ịhụba ụzọ ama,
manyekwanụ osisi ịhụba ụzọ ama.
Lezienụ anya mụta aha okporoụzọ niile,
bụ okporoụzọ unu ga-eso.
Lọta, gị Izrel, bụ nwaagbọghọ na-amaghị nwoke,
laghachi n'obodo gị ndị a.
22 Ruo ole mgbe ka ị ga-anọ na-awagharị,
gị nwaagbọghọ na-ekwesighị ntụkwasị obi
Izrel?
N'ihi na ONYENWE ANYỊ na-aga ime ihe ọhụrụ
n'ụwa;
nwanyị ga-anọ nwoke gburugburu."
23 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel, kwuru, "Mgbe m si na
mba ọzọ kpọghachi ha, ndị ga-ebi n'ala Juda na
n'ime obodo ya niile ga-ekwu okwu ndị a ọzọ sị:
'ONYENWE ANYỊ gọzie gị, gị ebe obibi dị nsọ, gị
ugwu dị nsọ.'
24 Ndị mmadụ ga-ebikọta ọnụ na Juda na
n'obodo niile dị n'ime ya, ma ndị na-arụ ọrụ ubi,
ma ndị na-elekọta igwe ewu na atụrụ ha.
25 Aga m enwoghakwa ike ndị na-ada mba,
meekwa ka afọ ju ndị ike gwụrụ."

26 N'oge a, esi m n'ụra teta, lee anya gburugburu m. Ụra m rahụrụ tọrọ m ụtọ nke ukwuu.
27 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, "Lee, ụbọchị ndị ahụ na-abịa, mgbe m ga-akụ ụmụ mmadụ na ụmụ anụmanụ n'ụlọ Izrel na n'ụlọ Juda.
28 Ọ ga-erukwa na dịka m legidere ha anya maka ihopu ha, ikwada ha, itikpọ ha, laa ha n'iyi, ma mee ka ihe ọjọọ bịakwasịrị ha, otu a ka m ga-esikwa lezie ha anya iwuzi ha na ịkụ ha dị ka mkpụrụ." Ọ bụ otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
29 "N'ụbọchị ndị ahụ, ndị mmadụ agaghị asịkwa,
"'Nna anyị ha arachaala mkpụrụ osisi na-achaghị acha,
ma lee, eze ụmụ ha na-ejiji ejiji.'
30 Kama onye ọbụla ga-anwụ n'ihi mmehie nke aka ya; onye rachara mkpụrụ osisi na-achaghị acha ka eze ya ga-ejiji.
31 "Lee, oge na-abịa," ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
"mgbe m ga-eme ka ọgbụgba ndụ ọhụrụ dịrị n'etiti mụ na ụlọ Izrel,
nakwa ụlọ Juda.
32 Ọ bụghị ụdị ọgbụgba ndụ ahụ
mụ na nna nna ha gbara,
mgbe ahụ m jidere ha n'aka
site n'ala Ijipt dupụta ha,
n'ihi na ha mebie ọgbụgba ndụ m,
ọ bụ ezie na mụ onwe m bụ di nye ha,"
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
33 "Ma nke a bụ ọgbụgba ndụ mụ na ụlọ Izrel ga-agba

mgbe oge ndị ahụ gasịrị,” ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
“Aga m etinye iwu m n’ime obi ha,
aga m edekwasịkwa ha n’uche ha.
Aga m abụ Chineke ha,
ha onwe ha ga-abụkwa ndị m.
34 Ọ dịghị onye ọbụla n’etiti ha ga-akụziri onye
agbataobi ya ihe,
maọbụ otu onye asị ibe ya, ‘Mara ONYENWE ANYỊ,’
n’ihi na ha niile ga-ama onye m bụ,
site n’onye dịkarịsịrị nta ruo n’onye dịkarịsịrị ukwuu n’etiti ha.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
“N’ihi na aga m agbaghara ajọ omume ha,
agaghị m echetakwa mmehie ha niile ọzọ.”
35 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
bụ onye ahụ họpụtara anyanwụ
mee ka ọ na-enye ihe n’ehihie,
onye ahụ nyere ọnwa na kpakpando iwu
ka ha na-enye ihe n’anyasị,
onye na-akpali oke osimiri,
na-eme ka ebiliri mmiri na-ebigbọ.
Aha ya bụ ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile.
36 Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
“Ọ bụ naanị ma ụkpụrụ ndị a ọ pụrụ n’ihu m, ghara ịdịkwa,
ka a ga-eme ka ụmụ ụmụ Izrel ghara ịdị,
ka ha ghara ịbụkwa mba n’ihu m ọzọ.”
37 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Ọ bụ naanị mgbe e nwere ike ịtụ ma chọpụta ịsa mbara nke mbara eluigwe,

na ịdị omimi nke ntọala ụwa,
ka m ga-ajụ ụmụ ụmụ niile nke Izrel,
n'ihi ihe† niile ha mere."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
38 "Ụbọchị ndị ahụ na-abịa, Otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri, mgbe a ga-ewugharị obodo a nye
m, site n'ụlọ elu Hananel ruo n'ọnụ ụzọ ama
Akụkụ.
39 Ịdị ogologo nke eriri ọtụtụ a ga-eji tụọ ya ga-
adị ka site n'ihu ọnụ ụzọ ama ahụ ruo n'ugwu
Gareb, gaakwa ruo Goa.
40 Ndagwurugwu ahụ niile ebe a tụnyere ozu
ndị mmadụ, na ebe e kpofuru ntụ, na mgbada
ugwu ahụ niile ebe e doziri edozi maka ịkụ ihe,
ruo na ndagwurugwu iyi Kidrọn nke dị n'akụkụ
ọnụ ụzọ ama ịnyịnya, ga-aghọkwa ebe dị nsọ nye
ONYENWE ANYỊ. A gaghị ehopukwa obodo ahụ
ọzọ, maọbụ tikpọọ ya."

32

Jeremaya azụọ ala ubi

1 Ihe ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ nke rutere
Jeremaya n'afọ nke iri nke ọchịchị Zedekaya eze
Juda, nke bụkwa afọ nke iri na asatọ nke ọchịchị
Nebukadneza.
2 N'oge a, ndị agha Babilọn gbara Jerusalem
gburugburu. E tinyekwara Jeremaya, bụ onye
amụma n'ogige ụlọ ndị nche nke dị n'ụlọeze
Juda.
3 Zedekaya eze Juda tụrụ ya mkpọrọ n'ebe ahụ,
sị ya, "Gịnị mere i ji na-ebu amụma dị otu a.
N'ihi na ị na-asị, 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ

† **31:37** Ya bụ, ihe ọjọọ

kwuru, ejikerela m inyefe gị na obodo a n'aka eze Babilọn. Ọ ga-alụtakwa ya n'agha.
4 Zedekaya eze Juda agaghị agbapụ site n'aka ndị Babilọn, n'ihi na a ga-enyefe ya n'aka eze Babilọn, onye ya na ya ga-ekwurịtakwa okwu ihu na ihu. Zedekaya ga-ejikwa anya ya abụọ hụ eze Babilọn,
5 onye ga-eduru ya, bụ Zedekaya, gaa Babilọn, ebe ọ ga-anọ tutu ruo mgbe mụ, bụ ONYENWE ANYỊ, mesiri ya ike. Ọ bụrụ na ibuso ndị Babilọn agha, ị gaghị emeri.'"
6 Jeremaya sịrị, "Okwu ONYENWE ANYỊ rutere m ntị, sị,
7 Lee, Hanamel nwa Shalum, nwanne nna gị, ga-abịakwute gị, sị gị, 'Zụrụ ala m dị n'Anatot, n'ihi na ebe ị bụ onye ikwu m ọ bụ gị ka o ruuru ịzụ ya.'
8 "Mgbe ahụ, dịka ONYENWE ANYỊ si kwuo ya, Hanamel nwa nwanne nna m bịakwutere m n'ogige ndị nche sị m, 'Zụrụ ala m dị n'Anatot, n'ime ala ndị Benjamin. Ebe ọ bụ ihe ruuru gị ịgbapụta ya ime ka ọ bụrụ nke gị, ọ bụ gị kwesiri ịzụ ya.'
"Amaara m na nke a bụ okwu ONYENWE ANYỊ.
9 Ya mere, azụrụ m ala ahụ dị n'Anatot site n'aka nwanna m Hanamel. Atụpụtara m ọlaọcha shekel iri na asaa ọnụahịa ala ahụ, jiri ya kwụọ ya ụgwọ.
10 Emesịa, etinyere m aka m n'akwụkwọ ire ala ahụ, kaa ya akara, nyachie ya, n'ihu ndị akaebe. Atụkwara m ọlaọcha ahụ n'ihe ọtụtụ.
11 Eweere m akwụkwọ ịzụta ala ahụ a kara akara, nke a nyachikwara anyachi, ebe e dere ihe

banyere ọzụzụ na orire nke ala ahụ, werekwa ụdị akwụkwọ ahụ nke a na-anyachighị anyachi,
12 nyefee ha n'aka Baruk nwa Neraya, nwa
Mahseia, n'ihu Hanamel nwanna m, na n'ihu ndị
akaebe ndị ọzọ, ndị aka ha dị n'akwụkwọ ahụ,
na n'ihu ndị Juu ndị ọzọ, ndị nọ n'ogige ụlọ ndị
agha ahụ.
13 "N'ihu ha, enyere m Baruk iwu ndị a sị ya,
14 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, Were
akwụkwọ ndị a, ma nke a nyachiri anyachi, ma
nke a na-anyachighị anyachi, tinye ha n'ime ite
e ji ụrọ kpụọ, ebe ha ga-adị ogologo oge.
15 N'ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, a
ga-emesịakwa zụọ ụlọ, ala ubi nakwa ubi vaịnị
n'ala a.'
16 "Mgbe m nyechasịrị Baruk nwa Neraya
akwụkwọ ndị ahụ, ekpere m ekpere nye
ONYENWE ANYỊ sị,
17 "Gị, Onye kachasị ihe niile elu, bụ
ONYENWE ANYỊ ọ bụ gị sitere n'ike gị dị ukwuu,
na aka gị e setịrị eseti mee eluigwe na ụwa. O
nweghị ihe ọbụla ị na-enweghị ike ime.
18 Ị na-egosi ịhụnanya nye ọtụtụ puku ndị
mmadụ ma na-eweta ịta ahụhụ nye ụmụ site
n'ihi mmehie nna ha. O Chineke dị ukwuu dịkwa
ike, ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile bụ
aha gị.
19 Nzube gị dị ukwuu, otu a kwa akaọrụ
gị dịkwa ukwuu. Anya gị ghere oghe nye ụzọ
mmadụ niile. Ị na-akwụghachikwa onye ọbụla
dịka ndụ ya na akaọrụ ya si dị.

20 Ọ bụ gị mere ihe ịrịbama na ihe ebube dị
iche iche n'Ijipt. Ị nọgidekwara na-arụ ha ruo
taa, ma n'ala Izrel ma n'etiti ndị niile nọ n'ụwa.
N'ihi ya, i meere onwe gị aha nke ka bụkwa nke
gị n'ebe niile.
21 Ọ bụ ihe ịrịbama na ọrụ ebube dị iche
iche, n'aka dị ike, na ogwe aka e setịpụrụ esetipụ,
n'ihe oke egwu, ka i ji kpọpụta ndị gị Izrel site
n'Ijipt.
22 Ị nyere ha ala a, nke ị ṅụrụ n'iyi inye nna
nna ha, ala mmiri ara ehi na mmanụ aṅụ na-eru
na ya.
23 Ha batara n'ala a, nweta ya, ma ha jụrụ
irubere gị isi, maọbụ jegharịa n'iwu gị; ha
emeghị ihe ndị i nyere ha n'iwu mee. N'ihi ya, i
mere ka ihe ọjọọ ndị a bịakwasị ha.
24 "Lee ka ndị iro si wuo ihe agha ha
gburugburu mgbidi obodo a, ihe agha nke ha
ga-eji lụta ya n'agha. I werela obodo a nyefee
ndị Babilọn na-ebuso ya agha n'aka, n'ihi mma
agha na ụnwụ, na oke ọrịa dị n'ime ya. Ihe i
kwuru na ọ ga-eme emezuola, dịka i si ahụ ya
ugbu a.
25 Ma ọ bụ ezie na a ga-enyefe obodo a n'aka
ndị Babilọn, ma gị, Onye kachasị ihe niile elu, bụ
ONYENWE ANYỊ gwara m sị, 'Were ọlaọcha zụta
ala ahụ. Zụkwaa ya n'ihu ndị akaebe.' "
26 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jere-
maya ntị sị ya,
27 "Abụ m ONYENWE ANYỊ, Chineke nke anụ ahụ
niile bụ mmadụ. Ọ dị ihe ọbụla karịrị m ime?
28 Ya mere, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru:
Ejikerela m ugbu a inyefe obodo a n'aka ndị

Babilọn, na n'aka Nebukadneza eze Babilọn, onye ga-alụta ya n'agha.
29 Ndị Babilọn ahụ na-ebuso obodo a agha, ga-abata n'ime ya, kpọọ ya ọkụ. Ha ga-akpọ ya ọkụ, ya na ụlọ niile dị n'ime ya, bụ ụlọ niile ahụ ndị bi n'ime ya nọ kpasuo m iwe, site n'isure ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye chi Baal n'elu ụlọ ha niile, na site n'ịwụsara chi ndị ọzọ onyinye ihe ọṅụṅụ.
30 "Ọ bụ naanị ihe ọjọọ ka ndị Izrel na ndị Juda mere n'ihu m site na mgbe ha bụ nwantakịrị. N'ezie, ha esitela n'ihe ha ji aka mee kpasuo m iwe, ka ONYENWE ANYỊ kwuru.
31 Site n'oge e wuru ya ruo ugbu a, ndị bi n'obodo a akpaliela iwe m na ọnụma m. Ya mere, aga m esite n'ihu m wezuga ha.
32 Ndị Izrel na Juda, na ndị eze ha, na ndịisi ọchịchị ha, na ndị nchụaja ha, na ndị amụma ha, na ndị ikom Juda, ma ndị bi na Jerusalem, akpasuola m iwe site n'ihe ọjọọ niile ha mere.
33 Ha gbakụtara m azụ, jụ ilenye anya n'ebe m nọ. Ọ bụ ezie na m ziri ha ihe mgbe mgbe, ma ha jụrụ ige ntị, jụkwa ịnabata ịdọ aka na ntị m.
34 Ha doro oyiyi ihe arụ n'ụlọnsọ ahụ a kpọkwasịrị aha m, si otu a merụọ ya.
35 Ha wuru ebe dị elu dị iche iche na Ndag-wurugwu nke Ben Hinom nye Baal, ebe ha nọ jiri ụmụ ha ndị ikom na ndị inyom chụọ aja nye Molek. O nweghị mgbe m nyere ha iwu ime ihe dị otu a, o nweghị mgbe ajọ ihe dị otu a batara m n'obi, nke i nye ha iwu ime ihe arụ dị otu a, nke ime ka Juda mehie.
36 "Ihe i kwuru banyere obodo a bụ, 'A ga-esite na mma agha, na n'ụnwụ, na n'oke ọrịa, nyefee

ha n'aka eze Babilọn,' ma ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel kwuru,
37 Lee, aghaghị m ịchịkọta ha site na mba ndị
ahụ niile m sitere n'iwe m, na n'oke ọnụma m
chụga ha. Aga m akpọghachite ha n'ebe a, mee
ka ha biri n'udo.
38 Ha ga-abụ ndị m, mụ onwe m ga-abụkwa
Chineke ha.
39 Aga m enye ha otu obi na otu ụzọ, ime ka
ha na-atụ egwu m, n'ihi ọdịmma nke ha, na
ọdịmma nke ụmụ ha ndị ga-eso ha.
40 Aga m eme ka ọgbụgba ndụ ebighị ebi dịrị
n'etiti mụ na ha. Agaghị m akwụsị imere ha ihe
ọma, aga m akwalikwa obi ha ịtụ egwu m. N'ụzọ
dị otu a, ha agaghị esitekwa n'iso m wezuga
onwe ha.
41 Obi ga-atọkwa m ụtọ ime ha mma; m ga-
ejikwa obi m niile, na mkpụrụobi m niile kụọ ha
n'ala a.
42 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, Dịka m
mere ka ihe ọjọọ ukwuu a niile bịakwasị ndị a,
otu a ka m ga-esikwa mee ka ezi ihe ahụ niile m
kwere ha na nkwa bịakwasị ha.
43 A ga-azụkwa ọhịa* n'ala a unu na-asị na ọ
bụ ala tọgbọrọ n'efu, nke mmadụ na anụmanụ
na-adịghị n'ime ya, ala nke e nyefere n'aka ndị
Babilọn.
44 A ga-ejikwa ọlaọcha zụọ ala ubi, deekwa ihe
banyere orire na ọzụzụ ya n'akwụkwọ. A ga-aka
akwụkwọ ndị ahụ akara n'ihu ndị akaebe, n'ala
Benjamin, na n'obodo nta niile dị gburugburu
Jerusalem, ma n'ala Juda, na n'obodo dị n'ala

* **32:43** Ya bụ, ala ubi

ugwu ugwu, na nke dị na mgbada ugwu niile dị n'ọdịda anyanwụ, na nke dị na Negev, n'ihi na aga m esite n'obodo ndị ahụ dọtara ha n'agha buuru ha gaa kpọlata ha.† Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri."

33

Nkwa banyere nlọghachi

1 Mgbe Jeremaya ka nọ dịka onye mkpọrọ n'ogige ụlọ ndị nche, okwu ONYENWE ANYỊ ruru ya ntị nke ugboro abụọ, sị ya,
2 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, onye ahụ kere ụwa kwuru, ONYENWE ANYỊ, onye kpụrụ ya mee ya ka o guzosie ike, Onye aha ya bụ ONYENWE ANYỊ:
3 'Kpọkuo m, aga m aza gị, gosi gị ihe dị ukwuu dị iche iche, na ihe siri ike na nghọta nke ị na-amaghị.'
4 N'ihi na nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke Izrel, kwuru banyere ụlọ ndị ahụ niile dị n'obodo, na ụlọeze niile nke ndị eze Juda, bụ nke akwadara maka iji megide nnọchibido niile na mma agha
5 n'agha a na-alụso ndị Babilọn. 'Aga eji ozu ndị mmadụ ahụ niile m ga-etigbu site n'iwe m na n'ọnụma m kpojuo ha. Aga m ezo ihu m site n'ebe obodo a nọ, n'ihi ajọ omume ya niile.
6 " 'Ma otu ọ dị, aga m agwọ ya, mee ka ahụ sie ya ike. Aga m agwọ ndị m, meekwa ka ha nwe udo n'ebe ọ bara ụba. Ha ga-ebikwa n'udo na-enweghị egwu ọbụla.

† **32:44** Maọbụ, *m ga-eweghachitere ha ihe onwunwe ha*

7 Aga m emekwa ka ndị Izrel na ndị Juda a
dọtara n'agha lọta. Aga m ewugharịkwa ha dịka
ụlọ, mee ka ha dịrị ka ha dị na mbụ.
8 Aga m eme ka ha dị ọcha site na mmehie ha
niile, nke ha mere megide m. Aga m agbaghara
ha mmehie ha na nnupu isi ha niile megide m.
9 Mgbe ahụ, obodo a ga-aghọkwa ihe ga-eme
ka mba niile nke ụwa mara m, ka ha ṅụrịa ọṅụ
n'ime m, tookwa m, ma wetara m nsọpụrụ, mgbe
ha ga-anụ ihe ọma niile m meere obodo a. Ha ga-
atụkwa oke egwu, maakwa jijiji, n'ihi ezi ihe ahụ
niile na n'ihi udo ahụ niile nke mụ onwe m mere
ka o rute ha aka.'

10 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, 'Unu
na-asị banyere ebe a, "Ọ bụ mkpọmkpọ ebe, ebe
ụmụ mmadụ na ụmụ anụmanụ na-ebighị n'ime
ya." Ma n'obodo Juda, ya na okporoụzọ niile
dị na Jerusalem, nke tọgbọrọ n'efu ugbu a, nke
mmadụ maọbụ anụmanụ na-ebighị n'ime ya, a
ga-emesịa nụkwa
11 olu ọṅụ na obi ụtọ, na olu ndị ikom na ndị
inyom na-alụ di na nwunye, na olu ndị ahụ niile
na-eweta onyinye ekele n'ụlọ ONYENWE ANYỊ, ndị
ahụ ga-asị,

"'"Nyenụ ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile ekele
n'ihi na ONYENWE ANYỊ dị mma.
Ịhụnanya ya na-adịgidekwa ruo mgbe
ebighị ebi."

N'ihi na aga m eme ka ndị ala a, nke a dọtara
n'agha lọta, dịkwa ka ha dị na mbụ,' otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwuru.

12 “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile kwuru, ‘N’ebe a, nke bụ mkpọmkpọ ebe
ugbu a, nke mmadụ maọbụ anụmanụ na-ebighị
n’ime ya, ka a ga-emesịa nweekwa ebe ịta nri
nke igwe ewu na atụrụ, n’ime obodo niile, ebe
ndị ọzụzụ atụrụ ga-eduru igwe ewu na atụrụ ha
gaa izuike.
13 N’ime obodo niile nke dị n’ala ugwu ugwu,
na n’obodo niile nke dị na mgbada ugwu niile
nke Negev, n’oke ala Benjamin, n’ime obodo nta
niile nke gbara Jerusalem gburugburu, na n’ime
obodo niile nke Juda. Igwe ewu na atụrụ ga-
agabigakwa ọzọ n’okpuru aka abụọ nke onye na-
agụ ha ọnụ.’ Otu a ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu.
14 “ ‘Ụbọchị ndị ahụ na-abịa,’ ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara, ‘mgbe m ga-emezu ezi nkwa ahụ m
kwere ụlọ Izrel na ụlọ Juda.
15 “ ‘N’ụbọchị ndị ahụ, na n’oge ahụ,
aga m eme ka Alaka ezi omume pupụta site
n’ezinaụlọ Devid.
Ọ ga-eme ihe ziri ezi, kpeekwa ikpe ziri ezi
n’ala ahụ.
16 N’ụbọchị ndị ahụ, ka a ga-azọpụta Juda,
Jerusalem ga-ebikwa n’udo.*
Nke a bụ aha a ga-akpọ ya,
ONYENWE ANYỊ Onye Nzọpụta, bụ ezi omume
anyị.’†
17 N’ihi na ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
‘O nweghị oge a ga-ahapụ inweta otu onye
site n’ezinaụlọ Devid onye ga-anọ n’ocheeze ụlọ
Izrel.

* **33:16** Na-atụghị ụjọ ọbụla † **33:16** Onyenwe anyị, bụ ezi omume anyị

18 Ọ dịkwaghị mgbe a ga-ahapụ inweta onye ga-esite n'etiti ndị nchụaja na ndị Livayị, nke ga-eguzo n'ihu m ụbọchị niile ịchụ aja nsure ọkụ, na i wetara m onyinye ịnata ihuọma, na ịchụrụ m aja dị iche iche.' "

19 Emesịa, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jeremaya ntị sị ya,

20 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, 'Ọ bụrụ na unu nwere ike ime ka ọgbụgba ndụ m na ehihie, na ọgbụgba ndụ mụ na abalị ghara ịdịkwa, ime ka ehihie na abalị gharakwa ịpụta n'oge ha,

21 mgbe ahụ ọgbụgba ndụ nke mụ na Devid ohu m gbara, na ọgbụgba ndụ nke m mere ka ọ dịrị n'etiti mụ na ndị Livayị, bụ ndị nchụaja na-eje ozi ha n'ihu m, agaghị adịkwa. A gaghị enwekwa onye ga-esi n'ezinaụlọ Devid nke ga-anọkwasị n'ocheeze ya.

22 Aga m eme ka ụmụ ụmụ Devid ohu m, na ndị Livayị, bụ ndị na-eje ozi ha n'ihu m, dị ukwuu n'ọnụọgụgụ dịka kpakpando dị na mbara eluigwe; ha ga-adịkwa ukwuu dịka uzuzu dị n'ọnụ mmiri osimiri nke a na-apụghị ịgụta ọnụ.' "

23 Okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jeremaya ntị sị ya,

24 "Ị hụla ajụjụ ndị a na-ajụ? Ha na-ajụ na-asị, 'ONYENWE ANYỊ ọ jụla agbụrụ abụọ ndị a ọ họpụtara?' N'ihi ya, ha na-eleli ndị m, ha adịghị agụkwa ha dịka mba.

25 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, 'Ọ bụrụ na m emeghị ka ọgbụgba ndụ dịrị n'etiti mụ na ehihie na abalị, meekwa ka iwu na-achị eluigwe na ụwa guzosie ike,

26 mgbe ahụ, agaara m ajụ ụmụ ụmụ Jekọb,
na ụmụ ụmụ Devid ohu m. Agaraghị m ahọpụta
otu n'ime ụmụ ya ka ọ chịa ụmụ ụmụ Ebraham
na Aịzik na Jekọb. Ma aga m eme ka ndị ha a
dọtara n'agha lọta; aga m enwekwa obi ebere
n'ahụ ha.' "

34

Ịdọ aka na ntị a dọrọ Zedekaya

1 Mgbe Nebukadneza eze Babilọn na ndị agha
ya niile, na mba niile dị n'alaeze nke ọ na-
achị na-ebuso Jerusalem na obodo niile gbara
ya gburugburu agha, okwu ONYENWE ANYỊ ruru
Jeremaya ntị sị,
2 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel
kwuru, Jekwuru Zedekaya bụ eze Juda, gwa ya
sị, 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, ejikerela
m ugbu a inyefe eze Babilọn obodo a n'aka. Ọ
ga-esurekwa ya ọkụ.
3 Ị gaghị agbanarị ya, n'ihi na ọ ga-ejide gị. A
ga-arara gị nyefekwa ya n'aka. Anya gị abụọ ka
ị ga-eji hụ eze Babilọn. Gị na ya ga-ekwurịtakwa
okwu. Ị ga-agakwa Babilọn.
4 " 'Ma nụrụkwa nkwa ONYENWE ANYỊ na-ekwe
gị, gị Zedekaya eze Juda. Ihe ndị a ka ONYENWE
ANYỊ kwuru banyere gị, Ị gaghị anwụ site na
mma agha;
5 ị ga-anwụ n'udo. Dịka ndị mmadụ si mụnye
ọkụ kwaa ozu nna gị ha, bụ ndị buru gị ụzọ chịa
ka eze, otu a ka ha ga-esi mụnye ọkụ kwaa gị. Ha
ga-eti aka n'obi kwa akwa sị, "Ewoo, onyenwe

anyị!” Ọ bụ mụ onwe m na-ekwe nkwa a, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.’ ”

6 Mgbe ahụ, Jeremaya onye amụma gara gwa
Zedekaya eze Juda ihe ndị a niile na Jerusalem.
7 N’oge a, ndị agha eze Babilọn na-ebuso
Jerusalem agha. Ha na-ebusokwa obodo ndị
ọzọ nke nọgidere na-ebuso ha agha, nke bụ
obodo Lakish na Azeka. Obodo ndị a bụ naanị
obodo fọdụrụ n’ala Juda nke ndị agha Babilọn
na-emeribeghị.

Inwe onwe nke ndị ohu

8 Okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jeremaya ntị mgbe
Zedekaya bụ eze, na ndị Izrel niile gbachara ndụ
na Jerusalem ịkpọsara ndị ohu niile nwere onwe
ha.
9 Onye ọbụla ga-ahapụ ohu ya bụ onye Hibru
ka o nwere onwe ya, ma ohu ahụ ọ bụ nwoke
maọbụ nwanyị. A gaghị agụkwa onye Juu ọbụla
dịka ohu ọzọ.
10 Ya mere, ndịisi ọchịchị niile, na ndị niile bụ
ndị kwekọrịtara gbaa ndụ a, na ha ga-ahapụ ohu
ha ndị nwoke na ndị nwanyị ka ha nwere onwe
ha. Ha mekwara dịka ha si kwuo.
11 Ma mgbe oge nta gasịrị, ndị a niile gbanwere
obi ha. Ha gara jide ohu ndị ahụ ha hapụrụ, mee
ka ha ghọọkwa ndị ohu ha ọzọ.
12 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jere-
maya ntị sị ya,
13 “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel,
kwuru, Mụ na nna nna unu ha gbara ndụ mgbe
m si n’ala Ijipt, bụ ala ebe ha bụ ohu kpọpụta
ha. Mgbe ahụ agwara m ha sị,

14 ‘N’ọgwụgwụ afọ asaa ọbụla, onye ọbụla
n’ime unu aghaghị ịhapụ onye Hibru ibe unu
resiri unu onwe ya dịka ohu, ka o nwerekwa
onwe ya. Mgbe onye ahụ jeere unu ozi afọ isii,
unu kwesiri ịhapụ ya ka o nwere onwe ya.’ Ma
nna nna unu ha egeghị m ntị, ha etinyeghịkwa
uche ha n’iwu m nyere ha.
15 Na nwa oge nta gara aga unu chegharịrị
mee ihe ziri ezi n’anya m. Onye ọbụla n’ime
unu kpọsara inwere onwe nye ndị unu. Unu
gara n’ihu gbaa ndụ n’ihu m n’ime ụlọnsọ ahụ
a kpọkwasịrị aha m.
16 Ma ugbu a, unu echigharịala, merụọ aha
m; onye ọbụla n’ime unu akpọghachikwala nye
onwe ya ndị ohu ndị ikom na ndị inyom ahụ
unu hapụrụ ka ha nwere onwe ha, gaa dịka o
si masị mkpụrụobi ha. Unu akwagidekwala ha
ka ha bụrụkwa ndị ohu unu ọzọ.
17 “N’ihi nke a, ihe ndị a ka ONYENWE ANYị
kwuru, Unu erubeghị isi nye m, unu ekwusaghị
nwere onwe nye ndị unu. Ya mere, ugbu a mụ
onwe m na-akpọsa ‘Inwere onwe’ nye unu, ka
ONYENWE ANYị kwubiri, ‘inwere onwe’ nke ịda
n’ihi mma agha, na ajọ ọrịa na-efe efe, na oke
ụnwụ. Aga m emekwa unu ka unu ghọọ ihe ịsọ
oyi nye alaeze niile nke ụwa.
18 Ma ndị ikom ahụ niile merụrụ ọgbụgba
ndụ m, ndị ahụ na-edebezughị ọgbụgba ndụ ha
gbara n’ihu m, ka m ga-eme ka ha dịrị ka nwa ehi
ọgbụgba ndụ ahụ ha kpọwara abụọ, nke ha si
n’etiti ọkara abụọ ya gafee, maka imesi ọgbụgba
ndụ ha ike.
19 Ndị ndu Juda na Jerusalem na ndị ozi eze na

ndị nchụaja na ndị niile bi n'ala a ndị si n'etiti ọkara nwa ehi ahụ gabiga
20 ka m ga-enyefe n'aka ndị iro ha ndị na-achọ iwepụ ndụ ha. Ozu ha ga-abụ ihe oriri nye anụ ufe nke eluigwe na anụ ọhịa nke ụwa.

21 "Aga m enyefe Zedekaya eze Juda na ndịisi ọchịchị ya n'aka ndị iro ha, ndị na-achọ ndụ ha. Aga m enyefe ha n'aka ndị agha eze Babilọn, ndị siterela n'ibuso unu agha wezuga onwe ha.
22 Aga m enye iwu, ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, mee ka a kpọghachi ha azụ n'obodo a. Ha ga-ebuso ya agha, merie ya, surekwaa ya ọkụ. Aga m emekwa ka obodo Juda niile tọgbọrọ n'efu. Ọ dịkwaghị onye ga-ebi n'ime ya."

35

Ụmụ Rekab

1 Ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ nke ruru Jeremaya ntị n'oge ọchịchị Jehoiakim nwa Josaya eze Juda sị ya,
2 "Jee n'ụlọ ụmụ Rekab kpọọ ha oku ka ha bịa n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, n'otu n'ime ọnụụlọ ya, nọdụ n'ebe ahụ nye ha mmanya ka ha ṅụọ."
3 Ya mere, ejekwuuru m Jaazanaya nwa Jeremaya, nwa Habazinaya na ụmụnne ya, na ụmụ ya ndị ikom, ya bụ, ndị ezinaụlọ Rekab niile.
4 Akpọbatara m ha n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, n'ime ọnụụlọ ụmụ Hanan nwa Igdalaya, onye nke Chineke. Ọnụụlọ a dị nso n'ọnụụlọ ndịisi ụlọnsọ, nke dị n'elu ọnụụlọ Maaseia nwa Shalum, onye nche ọnụ ụzọ ụlọnsọ.

5 Mgbe ahụ, e doziri m ọkwa ụfọdụ jupụtara
na mmanya na iko ụfọdụ n'ihu ụmụ Rekab, sị
ha, "Ngwanụ, ṅụanụ mmanya."
6 Ma ha zara sị, "Anyị adịghị aṅụ mmanya,
n'ihi na nna nna anyị Jehonadab nwa Rekab
nyere anyị iwu sị anyị, 'Unu aṅụkwala mmanya,
unu na ụmụ ụmụ unu.
7 Ọzọkwa, unu ewurula onwe unu ụlọ, unu
akụla mkpụrụ ubi, maọbụ kụọ ubi vaịnị. Unu
adọtarala onwe unu ihe ndị a niile, kama na-
ebinụ n'ụlọ ikwuu. Ọ bụ n'ụzọ dị otu a ka unu
ga-esi bie ogologo ndụ n'ala ahụ unu bụ ndị ọbịa
n'ime ya.'
8 Anyị erubela isi n'ihe niile nna nna anyị
Jehonadab nwa Rekab gwara anyị. Anyị na ndị
nwunye anyị na ụmụ anyị ndị ikom na ndị inyom
adịghị aṅụ mmanya,
9 maọbụ wuo ụlọ, maọbụ nwee ubi vaịnị, ala
ubi maọbụ mkpụrụ ọkụkụ.
10 Ọ bụkwa n'ụlọ ikwuu ka anyị na-ebi dị ka
nna nna anyị Jehonadab nyere anyị n'iwu.
11 Ma mgbe Nebukadneza eze Babilọn busoro
ala anyị agha, anyị kpebiri sị, 'Bịanụ ka anyị
gbaba Jerusalem si otu a gbanarị ndị agha
Babilọn, na ndị agha ndị Aram.' Ọ bụ nke a mere
anyị ji biri na Jerusalem."
12 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jere-
maya ntị sị ya
13 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, "Gaa gwa ndị
Juda na ndị bi na Jerusalem, 'Ọ bụ na unu agaghị
esite n'ịdọ aka na ntị mụta irubere okwu m isi?'
ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

14 ‘Jehonadab nwa Rekab nyere ụmụ ụmụ ya
iwu sị ha aṅụla mmanya, ha na-edebe iwu ahụ.
Ruo taa, ha adịghị aṅụ mmanya, n’ihi na ha na-
edebe iwu nna nna ha nyere ha. Ma mụ onwe m
agwala unu okwu mgbe na mgbe, ma unu jụrụ
irubere m isi.
15 Mgbe mgbe ka m ziteere unu ụmụ ohu m
bụ ndị amụma, ndị bịara gwa unu okwu sị,
“Dozienụ ụzọ unu, sitekwanụ n’ajọ omume unu
tụgharịa. Unu niile n’otu n’otu, unu agbasola
chi ndị ọzọ ife ha. Ọ bụrụ na unu emee otu a,
unu ga-ebi n’ala a m nyere unu na nna nna unu
ha.” Ma unu jụrụ ịṅa ntị, jụkwa ige m ntị.
16 Ụmụ ụmụ Jehonadab, nwa Rekab, emeela
ihe nna nna ha nyere ha n’iwu, ma ndị a jụrụ
irubere m isi.’

17 “N’ihi ya, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ Chineke
Onye pụrụ ime ihe niile, Chineke Izrel kwuru:
‘Geenụ ntị! Lee, ana m aga ime ka ihe ọjọọ
bịakwasị Juda na ndị niile bi na Jerusalem, dịka
m kwuru na ọ ga-adị. N’ihi na agwala m ha
okwu, ma ha jụrụ ige m ntị. Akpọrọ m ha oku,
ma ha jụrụ ịza.’ ”

18 Mgbe ahụ, Jeremaya gwara ndị ezinaụlọ
Rekab, “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, ‘Unu
erubeela isi mee ihe niile nna nna unu bụ
Jehonadab nyere unu n’iwu.’
19 N’ihi ya, ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile, bụ Chineke Izrel, kwuru sị, ‘O nweghị mgbe
ọbụla nwoke ga-ejere m ozi ga-akọ n’ezinaụlọ
Jehonadab nwa Rekab.’ ”

36

Jehoiakim akpọọ akwụkwọ Jeremaya ọkụ

1 N'afọ anọ nke ọchịchị Jehoiakim nwa Josaya bụ eze Juda, okwu ONYENWE ANYỊ ndị a ruru Jeremaya ntị,
2 "Were akwụkwọ detuo okwu ahụ niile m gwarala gị banyere Izrel, na Juda, na banyere ndị mba ọzọ dị iche iche, bụ okwu ndị ahụ m bidoro ịgwa gị site n'oge ọchịchị Josaya ruo ugbu a.
3 Ma eleghị anya mgbe ndị Juda nụrụ ka e kwupụtara ihe banyere ihe ọjọọ ndị ahụ m zubere, nke na-aga ịbịakwasị ha, onye ọbụla n'ime ha n'otu n'otu ga-esite n'ụzọ ọjọọ ya tụgharịa. Mgbe ahụ, aga m agbaghara ha ajọ omume ha na mmehie ha."
4 Ya mere, Jeremaya kpọrọ Baruk nwa Neraya ka ọ bịakwute ya. Mgbe Jeremaya nọ na-akpọpụta okwu ahụ niile ONYENWE ANYỊ gwara ya, Baruk nọkwa na-edepụta ha n'akwụkwọ.
5 Emesịa, Jeremaya gwara Baruk okwu sị ya, "Ọnọdụ nke m nọ n'ime ya ugbu a agaghị ekwe ka m site n'ebe a pụọ jeruo n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ.
6 N'ihi ya, gaa n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ n'ụbọchị ibu ọnụ, nọdụ n'ebe ahụ gụpụtara ndị mmadụ okwu ONYENWE ANYỊ ndị a ị dere n'akwụkwọ dịka m kpọpụtara ha. Gụpụtara ya ndị Juda si obodo niile bịa n'ụlọnsọ ahụ.
7 Ma eleghị anya, ha ga-arịọ ONYENWE ANYỊ arịrịọ. Ma eleghị anya onye ọbụla n'ime ha ga-esite n'ụzọ ọjọọ ya tụgharịa, ka iwe na ọnụma dị ukwuu nke ONYENWE ANYỊ ga-ekpughe megide ndị a ghara ịbịakwasị ha."

8 Baruk nwa Neraya mere dịka Jeremaya onye
amụma si gwa ya. Ọ gụpụtara okwu ONYENWE
ANYỊ, nke dị n'akwụkwọ ahụ, n'ụlọnsọ ONYENWE
ANYỊ.
9 N'ọnwa itoolu nke afọ ise nke ọchịchị Je-
hoiakim nwa Josaya eze Juda, e doro oge dị
iche nye maka ibu ọnụ n'ihu ONYENWE ANYỊ. E
kwusara ibu ọnụ a nye ndị niile nọ na Jerusalem,
na ndị si n'obodo Juda niile bịa na Jerusalem.
10 Baruk nọ n'ọnụụlọ Gemaraya nwa She-
fan, bụ ode akwụkwọ, gụpụtara ndị niile nọ
n'ụlọnsọ Onyenwe anyị okwu Jeremaya, nke dị
n'akwụkwọ a dị nsọ n'ọnụ ụzọ ama ọhụrụ nke
ụlọnsọ ahụ.

11 Mgbe Mikaya nwa Gemaraya nwa Shefan
nụrụ okwu ONYENWE ANYỊ nke e si n'akwụkwọ
ahụ gụpụta,
12 o si n'ebe ahụ pụọ, gaa n'ụlọ ode akwụkwọ
dị n'ụlọeze, ebe ndịisi niile zukọrọ. Ndị a bụ
ndị zukọrọ n'ebe ahụ; Elishama, ode akwụkwọ,
na Delaya nwa Shemaya, na Elnatan nwa Akboa,
na Gemaraya nwa Shefan, na Zedekaya nwa
Hananaya, na ndịisi ọchịchị ndị ọzọ.
13 Mgbe Mikaya gwara ha ihe ọ nụrụ Baruk si
n'akwụkwọ ahụ gụpụtara ndị mmadụ,
14 ndịisi ahụ niile zipụrụ Jehudi nwa Netanaya,
nwa Shelemaya, nwa Kushi, ka o jekwuru Baruk
sị ya "Were akwụkwọ ahụ ị si na ya gụpụtara ndị
mmadụ ihe, bịa." Ya mere, Baruk, nwa Neraya,
ji akwụkwọ a n'aka ya jekwuru ha.
15 Mgbe o ruru n'ebe ahụ, ha gwara ya sị ya,
"Biko, nọdụ ala gụọra anyị ihe dị n'akwụkwọ a."

Ya mere, Baruk gụpụtara ha ihe dị n'akwụkwọ
ahụ.
16 Mgbe ha nụchasịrị okwu dị n'akwụkwọ ahụ,
ha leịtara onwe ha anya n'egwu, gwa Baruk
okwu sị ya, "Anyị aghaghị ime ka okwu ndị a
ruo eze ntị."
17 Ha jụrụ Baruk sị ya, "Gwa anyị i si aṅaa
detuo ihe ndị a niile? Ọ bụ Jeremaya kpọpụtaara
gị ihe i dere?"
18 Baruk zara sị ha, "E, ọ bụ ya kpọpụtara m
okwu ndị a niile m deturu. E ji m inki dee ha
n'akwụkwọ."
19 Mgbe ahụ, ndịisi ahụ gwara Baruk okwu sị
ya, "Ọsọ, gaa ka gị na Jeremaya zoo onwe unu.
Unu ekwekwala ka onye ọbụla mata ebe unu
zoro onwe unu."
20 Mgbe ha zochasịrị akwụkwọ ahụ n'ọnụụlọ
Elishama onye ode akwụkwọ, ha jekwuuru eze
n'ogige ụlọ ya kọọrọ ya ihe niile.
21 Eze ziri Jehudi ka ọ gaa weta akwụkwọ ahụ.
Mgbe Jehudi wetara ya site n'ọnụụlọ Elishama,
ode akwụkwọ, ọ gụrụ ya n'ihu eze, na n'ihu
ndịisi ọchịchị ahụ niile guzo n'akụkụ eze.
22 N'ọnwa nke itoolu ahụ, mgbe eze nọ n'ụlọ
oyi ya, ọkụ na-enwukwa n'ime ite ọkụ dị n'ihu
ya.
23 Mgbe ọbụla Jehudi gụsịrị ibe akwụkwọ atọ
maọbụ anọ, eze na-anara ya akwụkwọ ndị ahụ
were agụba ode akwụkwọ chakasịa ha, wụnye
ha n'ọkụ. O megidere otu a tutu ruo mgbe ọ
wụnyechara akwụkwọ ndị ahụ niile n'ọkụ.
24 Eze na ndị so ya nọdụ n'oge a na-
agụpụta akwụkwọ a atụghị egwu ọbụla; ha

adọwakwaghị uwe ha igosi obi ọjọọ.
25 Ọ bụ ezie na Elnatan na Delaya na Gemaraya rịọrọ eze sị ya adọkasịla akwụkwọ ndị ahụ, ma o geghị ha ntị.
26 Kama eze nyere Jerameel otu n'ime ụmụ eze, na Seraya nwa Azriel, na Shelemaya nwa Abdeel iwu ijide Baruk ode akwụkwọ, na Jeremaya onye amụma, ma ONYENWE ANYỊ zoro ha.
27 Mgbe eze suresịrị akwụkwọ ahụ na okwu niile nke Baruk dere n'ime ya ọkụ, bụ okwu nke Jeremaya kpọpụtara site n'ọnụ ya, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jeremaya ntị sị ya:
28 "Werekwa akwụkwọ ọzọ dee okwu ndị ahụ niile e dere n'akwụkwọ nke mbụ ahụ, nke Jehoiakim eze Juda kpọrọ ọkụ.
29 Ọzọkwa, gwa Jehoiakim eze Juda sị ya, 'otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, Ị kpọrọ akwụkwọ ndị ahụ ọkụ, kwuo sị, "Gịnị mere i ji dee n'ime ya na eze Babilọn aghaghị ịbịa bibie ala a, gbuchapụ ndị niile nọ n'ime ya, ma mmadụ ma anụmanụ?"
30 N'ihi ya, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru banyere Jehoiakim eze Juda; Ọ gaghị amụta onye ga-anọ n'ocheeze Devid. Ọzọ, a ga-atụfu ozu ya n'ebe igirigi nke abalị ga-adakwasị ya, ebe okpomọkụ nke ehihie ga-erute ya.
31 Aga m ata ya na ụmụ ya, na ndị ozi ya ahụhụ n'ihi ajọ omume ha. Aga m eme ka ihe ọjọọ ahụ m kwuru ihe banyere ya bịakwasị ha na ndị niile bi na Jerusalem, na ndị Juda niile, n'ihi na ha jụrụ ige m ntị.' "
32 Ya mere, Jeremaya weere akwụkwọ ọzọ nye Baruk ode akwụkwọ, bụ nwa Neraya, dịka Jeremaya na-akpọpụta okwu, Baruk depụtakwara

n'akwụkwọ okwu ndị ahụ niile, nke Jehoiakim eze Juda surere n'ọkụ. A tụkwasịkwara n'elu ha ọtụtụ okwu ndị ọzọ nke dịka ha.

37

Jeremaya n'ụlọ mkpọrọ

1 Emesịa, Nebukadneza eze Babilọn mere Zedekaya nwa Josaya eze Juda, n'ọnọdụ Konaya* nwa Jehoiakim.
2 Ma Zedekaya na ndị ozi ya, na ndị Juda niile egeghị ntị n'okwu ONYENWE ANYỊ nke o si n'ọnụ Jeremaya onye amụma gwa ha.
3 Zedekaya bụ eze, ziri Jehukal nwa Shelemaya, na Zefanaya onye nchụaja, bụ nwa Maaseia ozi sị ha, jekwuru Jeremaya onye amụma gwa ya okwu sị, "Biko, kpeere anyị ekpere, rịọrọ anyị ONYENWE ANYỊ Chineke anyị arịrịọ."
4 N'oge a, Jeremaya nweere onwe ya ijegharị n'etiti ndị Izrel, n'ihi na ha etinyebeghị ya n'ụlọ mkpọrọ.
5 N'ihi na mgbe ndị agha Babilọn gbara Jerusalem gburugburu na-ebuso ya agha, ndị agha Fero sitere Ijipt na-apụkwute ha ibuso ha agha. Mgbe ndị agha Babilọn nụrụ na ndị agha Ijipt na-abịa, ha mere ngwangwa si n'ibuso Jerusalem agha wezuga onwe ha.
6 Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru Jeremaya onye amụma ntị sị ya,
7 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ bụ Chineke Izrel kwuru, Ihe ndị a ka ị ga-agwa eze Juda onye zitere ozi sị gị rịọọ m arịrịọ, 'Ndị agha Fero

* **37:1** Bụkwa Jehoiakin

ahụ si n'Ijipt pụta bịa inyere unu aka ga-emesịa laghachi n'ala ha bụ Ijipt.
8 Mgbe ahụ, ndị agha Babilọn ga-alọghachikwa ibuso obodo a agha. Ha ga-emeri ya, dọta ya n'agha, kpọọkwa ya ọkụ.'
9 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, Unu arafula onwe unu site n'iche echiche sị, 'Ndị Babilọn agaghị abịakwa ibuso anyị agha.' E, ha agaghị abịakwa ọzọ.
10 A sịkwa na ndị agha unu enwee ike merie ndị agha Babilọn ahụ ga-abịa ibuso unu agha, a sịkwa na ọ bụ naanị ndị e merụrụ ahụ bụ ndị fọdụrụ n'etiti ha, ndị a ga-esi n'ogige ndị agha Babilọn pụta bịa kpọọ obodo a ọkụ."
11 Mgbe ndị agha Babilọn si na gburugburu Jerusalem wezuga onwe ha n'ihi ọbịbịa ndị agha Fero na-abịa,
12 Jeremaya sitekwara na Jerusalem pụọ malite ịgawa n'ala ndị Benjamin, n'ihi iketa oke ruuru ya site n'aka ndị bi n'ebe ahụ.
13 Ma mgbe o ruru n'ọnụ ụzọ ama Benjamin, onyeisi ndị agha aha ya bụ Irija nwa Shelemaya, nwa Hananaya jidere ya, boo ya ebubo sị ya, "Ọ bụ ọsọ ka ị na-agba! Ị na-achọ ịgbakwuru ndị Babilọn!"
14 Ma Jeremaya zara sị ya, "Ọ bụ okwu ụgha ka ị na-ekwu. Anaghị m agba ọsọ ịgbakwuru ndị Babilọn." Ma Irija egeghị ya ntị, kama o jidere Jeremaya kpụta ya n'ihu ndịisi ọchịchị.
15 Ha were iwe megide Jeremaya, nye iwu ka e tie ya ihe, kpọchiekwa ya n'ụlọ Jonatan, ode akwụkwọ. N'ihi na ha ji ụlọ ahụ mere ụlọ mkpọrọ n'oge a.

16 E tinyere Jeremaya n'ime ụlọ mkpọrọ olulu,
ebe ọ nọrọ ogologo oge.
17 Emesịa, Zedekaya bụ eze nyere iwu ka a
kpọta ya n'ụlọeze. Mgbe a kpọtara ya, Zedekaya
jụrụ ya ajụjụ na nzuzo sị ya, "I nwere okwu site
n'aka ONYENWE ANYỊ?"
Jeremaya zara sị ya, "E, lee, a ga-arara gị
nyefee gị n'aka eze Babilọn."
18 Mgbe ahụ, Jeremaya gwara Zedekaya, bụ eze
okwu ọzọ sị ya, "Ihe ọjọọ dị aṅaa ka m mere
megide gị, maọbụ megide ndị ọrụ gị, maọbụ
megide ndị a, unu ji tinye m n'ụlọ mkpọrọ?
19 Ebee ka ndị amụma unu nọ, bụ ndị ahụ
na-eburu unu amụma na-asị unu, 'Eze Babilọn
agaghị ebuso unu agha, ọ gaghị ebusokwa ala a
agha?'
20 Ugbu a, biko, onyenwe m eze, biko gee m
ntị. Biko, nụrụ arịrịọ m: Ezighachila m n'ụlọ
Jonatan, ode akwụkwọ, n'ihi na ọ bụrụ na i mee
otu a, aga m anwụ n'ebe ahụ."
21 Zedekaya bụ eze, nyere iwu ka e debe
Jeremaya n'ogige ndị nche. O nyekwara iwu ka a
na-enye ya achịcha e si n'ụlọ ndị na-eme achịcha
na-ewebata ụbọchị niile, tutu ruo mgbe achịcha
e nwere n'obodo ahụ gwụsịrị. Ya mere, o mere
ka Jeremaya nọgide n'ogige ndị nche.

38

Jeremaya n'ime olulu mmiri

1 Shefataya nwa Matan, na Gedaliya nwa
Pashua, na Jehukal* nwa Shelemaya, na Pashua,

* **38:1** Maọbụ, *Jukal*

nwa Malkija, nụrụ mgbe Jeremaya nọ na-agwa
ndị mmadụ okwu ndị a sị ha,
2 “Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, ‘Onye
ọbụla nọgidere n’ime obodo a ga-anwụ site
na mma agha, maọbụ site n’ụnwụ, maọbụ site
n’ọrịa na-efe efe. Ma onye ọbụla pụkwuru ndị
Babilọn ga-adị ndụ. Ọ ga-adị ndụ, n’ihi na ọ ga-
echebe ndụ ya.’
3 Ihe ndị a kwa ka ONYENWE ANYỊ kwuru, ‘A
ga-arara obodo a nyefee ya n’aka ndị agha eze
Babilọn, onye ga-adọta ya n’agha.’ ”
4 Mgbe ahụ, ndịisi ọchịchị sịrị eze, “O kwesiri
ka e gbuo nwoke a, n’ihi na ọ na-eme ka obi ndị
agha na obi ndị mmadụ fọdụrụ n’ime obodo a
na-ada mba site n’ụdị okwu ọ na-agwa ha. Ọ
bụghị ọdịmma ndị a ka ọ na-eche echiche ya,
kama ọ bụ otu ha ga-esi laa n’iyi.”
5 Zedekaya bụ eze zara sị ha, “Ọ dị unu n’aka.
Unu maara na o nweghị ihe ọbụla eze nwere ike
ime igbochi unu ime ihe unu chọrọ.”
6 Ya mere, ha jidere Jeremaya, tinye ya n’ime
olulu mmiri Malkija, nwa eze. Olulu mmiri a dị
n’ogige ụlọ ndị nche. Ọ bụ ụdọ ka ha ji wetuo
Jeremaya n’ime olulu mmiri ahụ. Ma mmiri
adịghị n’ime ya, naanị apịtị. Ya mere, Jeremaya
danyere n’ime apịtị ahụ, mibanye n’ime ya.
7 Ma Ebed-Melek, onye Kush, otu n’ime ndịisi
ozi n’ụlọeze nụrụ na etinyela Jeremaya n’ime
olulu mmiri. Mgbe eze nọdụrụ n’ọnụ ụzọ ama
Benjamin,
8 Ebed-Melek si n’ụlọeze pụọ jekwuuru ya
n’ebe ahụ sị ya,

9 “Onyenwe m eze, lee na mmeso ndị a mesoro
Jeremaya onye amụma jọgburu onwe ya. Ha
atụbala ya n’ime olulu mmiri hapụ ya ka ọ nọdụ
n’ebe ahụ nwụọ n’ihi agụụ mgbe achịcha kọrọ
n’obodo.”
10 Mgbe ahụ, eze nyere Ebed-Melek onye Kush
iwu sị ya, “Sị n’ebe a kpọrọ iri mmadụ atọ ka
gị na ha soro gaa dọpụta Jeremaya onye amụma
site n’olulu ahụ tupu ọ nwụọ.”
11 Ya mere, Ebed-Melek duuru ndị ahụ pụọ. O
buru ụzọ jee n’ọnụụlọ dị n’okpuru ụlọakụ nke
ụlọeze. N’ebe ahụ, ọ chịpụtara ụfọdụ nkịrịnka
akwa, na ụfọdụ uwe kara nka. O kenyere ha
n’ụdọ, wetuore ya Jeremaya n’ime olulu mmiri
ahụ.
12 Ebed-Melek onye Kush ahụ gwara Jeremaya
okwu sị ya, “Were nkịrịnka akwa ndị a, na uwe
ndị a kara aka fanye ha na mkpa abụ gị, ime ka
ụdọ a ghara imerụ gị ahụ.” Jeremaya mere dị ka
a gwara ya.
13 Emesịa, ha dọlitere ya elu, dọpụta ya site
n’olulu mmiri ahụ. Site n’oge ahụ, Jeremaya
nọgidere n’ogige ụlọ ndị nche.

Zedekaya ajụọ Jeremaya ajụjụ ọzọ

14 Mgbe ahụ, Zedekaya bụ eze, ziri ozi ka a
kpọta Jeremaya onye amụma, ka ọ bịakwute ya
n’ọnụ ụzọ nke atọ, nke ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ.
Mgbe ọ bịara, eze gwara ya okwu sị ya, “Achọrọ
m ịjụ gị ajụjụ. Ezonarịla m ihe ọbụla.”
15 Ma Jeremaya zara Zedekaya sị ya, “Ọ bụrụ
na m enye gị ọsịsa, ị gaghị egbu m? A sịkwa na
m aduọ gị ọdụ, ị gaghị ege m ntị.”

16 Ma Zedekaya bụ eze ṅụrụ iyi na nzuzo nye
Jeremaya sị ya, “Dịka ONYENWE ANYỊ onye nyere
anyị ume anyị na-eku si adị ndụ, agaghị m egbu
gị, maọbụ nyefee gị n’aka ndị na-achọsi ndụ gị
ike.”
17 Mgbe ahụ, Jeremaya zara Zedekaya sị ya,
“Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ Chineke Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, ‘Ọ bụrụ
na ị pụkwuru ndịisi eze Babilọn nyefee onwe
gị n’aka ha, ha ga-echebe gị ndụ, ha agakwaghị
akpọ obodo a ọkụ. Gị na ezinaụlọ gị ga-adịkwa
ndụ.
18 Ma ọ bụrụ na ị jụ iwere onwe gị nyefee n’aka
ndịisi eze Babilọn, a ga-enyefe obodo a n’aka ndị
Babilọn. Ha ga-akpọkwa ya ọkụ, ma gị onwe gị
agakwaghị agbapụ site n’aka ha.’ ”
19 Eze Zedekaya sịrị Jeremaya, “Mụ onwe m
na-atụ egwu ndị Juu ahụ bụ ndị gbakwuru ndị
Babilọn, n’ihi na ndị Babilọn nwere ike nyefee
m n’aka ha, ha ga-emesikwa m ike.”
20 “Ha agaghị enyefe gị n’aka ha,” ka Jeremaya
zara ya. “Rubere ONYENWE ANYỊ isi, site n’ime ihe
m gwara gị. Mgbe ahụ, ihe niile ga-agara gị nke
ọma. A ga-echebekwa ndụ gị.
21 Ma ọ bụrụ na ị jụ iwere onwe gị nye, lee ihe
ONYENWE ANYỊ mere ka m hụ:
22 A ga-akpụta ndị inyom niile fọdụrụ n’ụlọeze
Juda mee ka ha pukwuru ndịisi eze Babilọn. Ndị
inyom ndị a ga-asị gị,

“ ‘Ndị enyi gị ahụ niile ị na-atụkwasị obi arafuola
gị,
mee ka ị bụrụ onye e meriri emeri.
Ụkwụ gị abụọ emikpuola n’ime apịtị,

ugbu a, ndị enyi gị niile ahụ agbanarịla gị.'
23 "A ga-akpụpụtara ndị Babilọn ndị nwunye
gị niile na ụmụ gị niile. Gị onwe gị agaghị
agbanarị ha, ma eze Babilọn ga-ejidekwa gị, a
ga-esurekwa obodo a ọkụ."
24 Mgbe ahụ, Zedekaya gwara Jeremaya, "Ek-
wela ka ntị ọzọ nụ ihe ndị a niile mụ na gị kwuru,
ma ọ bụghị ya, ị ga-anwụ.
25 Ọ bụrụ na ndịisi ọchịchị anụ na mụ na gị
kparịtara ụka, ha bịakwute gị, sị gị, 'Gwa anyị
ihe ị gwara eze na ihe eze gwara gị, ezola ihe
ọbụla n'ebe anyị nọ, ma ọ bụghị ya anyị ga-egbu
gị,'
26 mgbe ahụ ị ga-agwa ha, 'Anọ m na-arịọ eze
arịrịọ ka ọ hapụ izighachi m n'ụlọ Jonatan, ka m
nwụọ n'ebe ahụ.' "
27 Ndịisi ọchịchị ahụ niile bịakwutere Jere-
maya jụọ ya ajụjụ. Ọ gwakwara ha ihe ahụ niile
eze nyere ya n'iwu. Ha hapụrụ ịjụ ya ihe ọzọ,
n'ihi o nwekwaghị onye ọzọ nụrụ okwu niile ya
na eze kwuru.
28 Jeremaya nọgidekwara n'ogige ndị nche
tutu ruo ụbọchị ahụ a dọtara Jerusalem n'agha.

Ọdịda Jerusalem

Otu a ka esi were Jerusalem.

39

1 Otu a ka e si dọta Jerusalem n'agha. N'afọ
nke itoolu, nke ọchịchị Zedekaya eze Juda,
n'ọnwa nke iri ya, Nebukadneza eze Babilọn
duuru ndị agha ya niile bịa ibuso Jerusalem
agha, Ha gbara ya gburugburu, nọchibido ya.

2 N'ụbọchị nke itoolu, n'ọnwa nke anọ, n'afọ
nke iri na otu nke ọchịchị Zedekaya, ha gwupuru
mgbidi obodo ahụ.
3 Mgbe ahụ, ndịisi niile nke eze Babilọn batara
were ọnọdụ ha n'ọnụ ụzọ ama nke Etiti. Ndị a bụ
ndị batara: Negal-Shareza onye Samga, na Nebo-
Sasekim, onyeisi n'etiti ndịisi, na Negal-Shareza
onyeisi nke ọkwa ya dị elu, na ndịisi niile ọzọ
nke eze Babilọn ndị fọdụrụ.
4 Mgbe Zedekaya eze Juda na ndị agha ya niile
hụrụ ha, ha gbapụrụ ọsọ. Ha ji abalị gbapụ
n'obodo ahụ site n'ọnụ ụzọ ama nke dị n'etiti
mgbidi abụọ n'akụkụ ubi eze a gbara ogige, chee
ihu n'ụzọ Araba.*
5 Ma ndị agha ndị Babilọn chụsoro ha n'azụ,
chụkwute Zedekaya na mbara ala Jeriko. Ha
jidere ya, kpụgara ya Nebukadneza eze Babilọn,
n'obodo Ribla, nke dị n'ala Hamat, ebe ọ nọ maa
ya ikpe.
6 Ọ bụ na Ribla, ka eze Babilọn nọ gbuo ụmụ
ndị ikom Zedekaya niile n'ihu ya. Ebe ahụ ka a
nọkwa gbuo ndị Juda niile a na-asọpụrụ.
7 Emesịa, ọ ghụpụrụ Zedekaya anya ya abụọ,
jiri ụdọ bronz kee ya agbụ kpọrọ ya gaa Babilọn.
8 Ndị Babilọn sunyere ụlọeze na ụlọ ndị
mmadụ niile ọkụ, kwatukwa mgbidi niile nke
Jerusalem.
9 Nebuzaradan bụ ọchịagha ndị nche eze,
buuru ndị niile fọdụrụ n'obodo, ha na ndị ahụ
buuru ụzọ jekwuru ya, na ndị ọzọ fọdụrụ, bulaa
ha Babilọn, dịka ndị a dọtara n'agha.

---

* **39:4** Ya bụ ndagwurugwu Jọdan

10 Ma Nebuzaradan bụ ọchịagha ndị nche eze,
hapụrụ ụfọdụ ndị ogbenye, ndị na-enweghị ihe
ọbụla n'ala Juda. N'oge ahụ, o nyere ha ubi vaịnị
a gbara ogige na ala ubi niile.
11 Ugbu a, Nebukadneza eze Babilọn enye-
larị Nebuzaradan ọchịagha ndị nche eze iwu
banyere Jeremaya, sị,
12 "Kpọrọ ya, lekọtazie ya anya nke ọma;
emekwala ya ihe ọjọọ ọbụla, kama meere ya ihe
ọbụla ọ rịọrọ gị."
13 Ya mere, Nebuzaradan, ọchịagha ndị nche
eze, na Nebushazban, onyeisi n'etiti ndịisi, na
Negal-Shareza, bụ onyeisi ọkwa ya dị elu, na
ndịisi ndị ọzọ niile nke eze Babilọn,
14 ziri ndị jere kpọpụta Jeremaya site n'ogige
ndị nche. Ha nyefere ya n'aka Gedaliya nwa
Ahikam, nwa Shefan, ka o dulaa ya n'ụlọ ya. Ya
mere, Jeremaya nọgidere n'etiti ndị nke ya.
15 Ma n'oge ahụ, Jeremaya nọ dị ka onye
mkpọrọ n'ogige ụlọ ndị nche, okwu ONYENWE
ANYỊ ruru ya ntị sị ya,
16 "Jekwuru Ebed-Melek onye Kush, gwa ya sị
ya, 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, Lee, ana m
aga ime ka okwu ahụ m kwuru megide obodo a
mezuo. Ihe ga-abịakwasị obodo a bụ ịla n'iyi,
ọ bụghị ọganihu. N'oge ahụ, ihe ndị a ga-
emezukwa n'ihu gị.
17 Ma aga m anapụta gị n'ụbọchị ahụ, otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri. A gaghị enyefe gị n'aka
ndị ahụ ị na-atụ egwu ha.
18 Aga m azọpụta gị. Ị gakwaghị ada site na
mma agha kama ị ga-agbapụkwa na ndụ, n'ihi

na ị tụkwasịrị m obi.’ ” Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.

40

Jeremaya enwere onwe ya

1 Mgbe oge nta gasịrị site n’oge Nebuzaradan ọchịagha ndị nche nọ na Rema mere ka Jeremaya nwere onwe ya, okwu ONYENWE ANYỊ ruru ya ntị. Nebuzaradan hụrụ Jeremaya mgbe e kekọtara ya na ndị e si na Jerusalem na Juda dọta n’agha agbụ, bụ ndị ahụ a na-ebula Babilọn.

2 Mgbe ọchịagha ndị nche eze a hụrụ Jeremaya, ọ sịrị ya, “Ọ bụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere iwu na ihe ọjọọ ndị a ga-abịakwasị ala a.

3 Ugbu a kwa ONYENWE ANYỊ emeela ka ihe o kwuru mezuo. O wetarala ala a mbibi ahụ. Ma ihe ndị a niile mezuru n’ihi na ndị gị mehiere megide ONYENWE ANYỊ, jụ irubere ya isi.

4 Ma taata, ana m eme ka i nwere onwe gị site n’agbụ nke e kere gị na nkwoji aka. Ọ bụrụ na ị chọọ, soro m gaa Babilọn. N’ebe ahụ, aga m elezi gị anya nke ọma. Ọ bụrụkwa na i kpebie na ị gaghị eso m gaa Babilọn, abịala. Ma, lee, ala a niile dị gị n’ihu. Jee ka i biri n’akụkụ ya ọbụla dị gị mma; jegharịakwa n’ebe ọbụla ị chọrọ.”

5 Ma tupu Jeremaya atụgharịa ịhapụ ya pụọ, Nebuzaradan gwakwara ya ọzọ sị, “Laghachikwuru Gedaliya nwa Ahikam, nwa Shefan, onye eze Babilọn họpụtara ka ọ na-elekọta obodo Juda niile. Gaa soro ya biri n’etiti ndị gị, maọbụ i nwere ike gaa ebe ọbụla ọzọ dị gị mma.”

Mgbe ahụ, ọchịagha ahụ nyere ya ihe oriri hiri nne. O nyekwara ya onyinye, hapụ ya ka ọ laa.
6 Ya mere, Jeremaya jekwuuru Gedaliya nwa Ahikam na Mizpa, soro ya na ndị fọdụrụ n'ala ahụ biri.

Ogbugbu e gburu Gedaliya n'ike

7 Mgbe ndịisi agha ahụ niile na ndị ikom ha, bụ ndị gbalagara n'ọhịa, nụrụ na eze Babilọn emeela Gedaliya nwa Ahikam, onye na-achị ala ahụ, na onye nlekọta ndị ikom na ndị inyom, na ụmụntakịrị, bụ ndị ogbenye ọnụ ntụ, ndị a na-eburughị gaa Babilọn, ka ha gaa biri n'ala ọzọ,
8 ha bịakwutere Gedaliya na Mizpa. Ndị bịakwutere ya bụ ndị a; Ishmel nwa Netanaya, Johanan na Jonatan ụmụ Kariya, na Seraya nwa Tanhumet, na ụmụ Efai onye Netofa, na Jaazanaya nwa Maaka, na ndị ikom ha.
9 Gedaliya nwa Ahikam, nwa Shefan, ṅụọrọ ha iyi, ṅụkwaara ndị ikom ha iyi, sị, "Unu atụla egwu ife ndị Babilọn:* birinụ n'ala a, feekwa eze Babilọn, ihe ga-agara unu nke ọma.
10 Mụ onwe m ga-ebi na Mizpa ịnọchite anya unu n'ihu ndị Babilọn ga-abịakwute anyị, ma gaanụ chịkọtaa mkpụrụ vaịnị niile, na mkpụrụ niile e kwesiri ịghọkọta n'oge okpomọkụ, na mmanụ niile. Chikọtanụ ha tinye ha n'ime ite ichebe nri unu. Birikwanụ n'obodo ahụ niile unu nwetara."
11 Mgbe ndị Juu niile nọ na Moab, na Amọn, na Edọm, na n'obodo ndị ọzọ niile nụrụ na eze Babilọn hapụrụ ụfọdụ ka ha biri na Juda, na

* **40:9** Ya bụ, Kaldịa

ọ họpụtara Gedaliya nwa Ahikam, nwa Shefan, mee ya onye na-achị ndị ahụ niile,
12 ha niile si n'ebe ahụ ha nọ lọghachikwa
n'ala Juda. Ha lọkwutere Gedaliya na Mizpa,
site na mba ndị ahụ niile a chụgara ha. Ha
chịkọtakwara mmanya vaịnị, na mkpụrụ dị uk-
wuu, bụ mkpụrụ nke na-acha n'oge okpomọkụ.
13 Johanan nwa Kariya, na ndịisi agha niile nọ
n'ọhịa bịakwutere Gedaliya na Mizpa
14 sị ya, "Ọ bụ na i maghị na Baalis eze ndị
Amọn ezitela Ishmel nwa Netanaya ka ọ bịa gbuo
gị?" Ma Gedaliya nwa Ahikam ekwetaghị na ọ
bụ eziokwu ka ha na-ekwu.
15 Mgbe ahụ, Johanan nwa Kariya pụrụ na
nzuzo jekwuru Gedaliya na Mizpa sị ya, "Biko,
kwere ka m gaa gbuo Ishmel nwa Netanaya. O
nweghị onye ga-amata otu o si nwụọ. N'ihi gịnị
ka ọ ga-eji gbuo gị, ime ka ndị Juu niile na-
alọghachikwute gị gbasasịakwa ọzọ, na imekwa
ka ndị Juda fọdụrụ laa n'iyi?"
16 Ma Gedaliya nwa Ahikam zara Johanan nwa
Kariya sị ya, "Biko, emela ihe dị otu ahụ! N'ihi na
ihe ị na-ekwu banyere Ishmel abụghị eziokwu."

41

1 N'ọnwa nke asaa, Ishmel nwa Netanaya, nwa
Elishama, onye si n'agbụrụ eze, na onye naara
abụ otu n'ime ndịisi ozi eze, duuru ndị ikom iri
bịa n'ụlọ Gedaliya nwa Ahikam na Mizpa. Mgbe
Gedaliya soo ha niile na-eri nri,
2 Ishmel nwa Netanaya na mmadụ iri ndị ahụ
ya na ha so, biliri jiri mma agha tigbuo Gedaliya

nwa Ahikam, nwa Shefan, bụ onye eze Babilọn họpụtara dịka onye na-achị ala ahụ niile.
3 Ishmel gbukwara ndị ikom Juda niile ha na
Gedaliya nọ na Mizpa, gbukwaa ndị agha Babilọn
nọkwa n'ebe ahụ.
4 N'ụbọchị na-eso ụbọchị ahụ ha gbusịrị
Gedaliya, tupu mmadụ ọbụla anụ ihe banyere
ya,
5 o nwere iri mmadụ asatọ, bụ ndị kpụchara
afụọnụ ha, dọwasịa uwe ha, gbukasịakwa onwe
ha ahụ, sitere n'obodo Shekem, na Shaịlo
na Sameria buuru onyinye ịnata ihuọma, na
ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ na-abịa n'ụlọnsọ
ỌNYENWE ANYỊ.
6 Ishmel nwa Netanaya sitere na Mizpa pụọ
izute ha, na-akwa akwa mgbe ọ na-aga. Mgbe o
zutere ha, ọ sịrị ha, "Bịakwutenụ Gedaliya nwa
Ahikam."
7 Mgbe ha batara n'obodo, Ishmel nwa Ne-
tanaya na ndị ikom ahụ bụ ndị so ya, gburu ndị
ahụ tụnye ozu ha n'ime olulu.
8 Ma mmadụ iri n'ime ndị ahụ gwara Ishmel
okwu sị ya, "Biko, egbula anyị, n'ihi na anyị
nwere ọka wiiti na ọka balị, na mmanụ aṅụ anyị
zoro n'ime ọhịa." N'ihi ya, o gbughị ha, kama ọ
hapụrụ ha ndụ.
9 Olulu ahụ Ishmel tụnyere ozu Gedaliya na
ozu ndị ọzọ ahụ niile bụ olulu nke Asa bụ eze
gwuru maka ichebe Jerusalem mgbe Baasha eze
Izrel na-ebuso ya agha. Ọ bụkwa ozu ndị mmadụ
ka Ishmel, nwa Netanaya kpojuru n'ime olulu
ahụ.
10 Ishmel dọtakwara ndị niile fọdụrụ n'ime

Mizpa n'agha. Ọ dọtara ụmụ ndị inyom eze n'agha, dọtakwa ndị ahụ niile a hapụrụ n'ebe ahụ, bụ ndị ahụ Nebuzaradan, ọchịagha ndị nche eze mere ka Gedaliya nwa Ahikam bụrụ onye na-achị ha. Ishmel nwa Netanaya dọtara ha niile n'agha duru ha na-achọ ịgbapụ gaa n'ala ndị Amọn.

11 Mgbe Johanan nwa Kariya, na ndịisi agha ahụ niile ya na ha nọ nụrụ ihe ọjọọ Ishmel nwa Netanaya mere,
12 ha duuru ndị agha ha niile pụọ ibuso Ishmel nwa Netanaya agha. Ha chụkwutere ya n'ebe dị nso n'iyi ukwu Gibiọn.
13 Mgbe ndị ahụ niile Ishmel dọtara n'agha hụrụ Johanan nwa Kariya na ndịisi agha so ya, ha ṅụrịrị ọṅụ.
14 Ndị ahụ niile Ishmel dọtara n'agha na Mizpa, chigharịrị gafee n'ebe Johanan nwa Kariya nọ.
15 Ma Ishmel nwa Netanaya, na mmadụ asatọ n'ime ndị agha ya, gbapụrụ ọsọ gbanarị Johanan. Ha gbalagara n'ala ndị Amọn.

Mgbapụ ọsọ gaa Ijipt

16 Mgbe ahụ, Johanan nwa Kariya na ndịisi agha niile ya na ha so duuru ndị ahụ niile ha napụtara site n'aka Ishmel pụọ, bụ ndị ahụ Ishmel nwa Netanaya dọtara n'agha na Mizpa, mgbe o buuru ụzọ gbuo Gedaliya nwa Ahikam. Ndị ọzọ Johanan si na Gibiọn durukwa bụ ndị a, ndị agha, na ndị inyom, na ụmụntakịrị, na ndịisi ụlọ ikpe.

17 Ha duuru ha na-aga, ma kwụsị n'obodo
Gerut Kimham, nke dị nso na Betlehem, ebe ha
bu n'obi ịga Ijipt,
18 n'ihi ịgbanarị ndị Babilọn. Ha tụrụ egwu ihe
ndị Babilọn ga-eme ha n'ihi ogbugbu Ishmel nwa
Netanaya gburu Gedaliya nwa Ahikam, onye eze
Babilọn họpụtara ka ọ bụrụ onye na-achị ala
ahụ.

42

1 Mgbe ahụ, Johanan nwa Kariya, na ndịisi
agha ahụ niile, na Jezenaya nwa Hoshaya, na ndị
Izrel niile, site n'onye dịkarịsịrị nta ruo n'onye
dịkarịsịrị ukwuu, bịakwutere
2 Jeremaya onye amụma sị ya, "Biko, anyị
bịara ịrịọ gị arịrịọ. Kpọkuo ONYENWE ANYỊ
Chineke gị n'ekpere n'ihi anyị bụ ndị fọdụrụ
n'ala a. Ị maara na o nwere oge anyị dị ọtụtụ
n'ala a, ma ugbu a anyị dị naanị ole na ole.
3 Kpee ekpere ka ONYENWE ANYỊ Chineke gị gosi
anyị ihe anyị ga-eme, maọbụ ebe anyị ga-eje."
4 Jeremaya onye amụma zara sị ha, "Anụla m
ihe unu kwuru. Aga m ekpere ONYENWE ANYỊ
Chineke unu ekpere dịka unu rịọrọ. Mgbe m
natara ọsịsa ya, aga m agwakwa unu ihe niile
ONYENWE ANYỊ kwuru. O nwekwaghị ihe m ga-
ezonarị unu."
5 Ha sịrị Jeremaya, "Ka ONYENWE ANYỊ bụrụ
onyeama eziokwu na nke kwesiri ntụkwasị obi
megide anyị, ma ọ bụrụ na anyị emeghị dịka ihe
niile ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị gwara gị ka ị
gwa anyị.

6 Ọ bụ ihe Chineke, onye anyị na-eziga gị ka ị
jụta ase, kwuru ka anyị ga-eme. Ma ọ dị mma,
ma ọ dị njọ. Anyị ga-erubere ONYENWE ANYỊ
Chineke gị isi, ka ihe gaara anyị nke ọma."
7 Mgbe ụbọchị iri gasịrị okwu ONYENWE ANYỊ
ruru Jeremaya ntị.
8 N'ihi ya ọ kpọrọ Johanan nwa Kariya, ndịisi
agha ya na ha so na ndị Izrel niile, site n'onye
dịkarịsịrị nta ruo n'onye dịkarịsịrị ukwuu.
9 Mgbe ha bịara, ọ gwara ha okwu sị ha, "Ihe
ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel, onye unu
zigara m ka m wegara arịrịọ unu, sịrị:
10 'Ọ bụrụ na unu anọgide n'ala a, aga m ewuli
unu elu; agaghị m akwada unu. Aga m akụkwa
unu dịka osisi, gharakwa ihopu unu. N'ihi na ihe
ọjọọ ahụ m mere ka ọ bịakwasị unu na-ewute m
nke ukwuu.
11 Unu atụla eze Babilọn egwu, bụ onye unu
na-atụ egwu ya ugbu a. Unu atụla ya egwu, otu
a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri, n'ihi na anọnyeere
m unu, aga m azọpụta unu, napụtakwa unu site
n'aka ya.
12 Aga m enwe obi ebere n'ebe unu nọ, si otu
a mee ka ya onwe ya nweekwa obi ebere n'ebe
unu nọ. Ọ ga-emekwa ka unu nwetaghachikwa
ala unu.'
13 "Ma ọ bụrụ na unu onwe unu asị, 'Anyị
agaghị anọgide n'ala a,' si otu a nupu isi n'ebe
ONYENWE ANYỊ Chineke unu nọ;
14 ọ bụrụkwa na unu asị, 'Mba, anyị ga-aga biri
n'ala Ijipt ebe anyị na-agaghị ahụ agha, maọbụ
nụ ụda opi ike, maọbụ nọọ agụụ n'ihi enweghị
ihe oriri,'

15 mgbe ahụ, nụrụnụ okwu ONYENWE ANYỊ, unu
ndị fọdụrụ na Juda. Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ,
Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru,
'Ọ bụrụ na unu anọgidesie ike na mkpebi unu
ịga Ijipt ibiri n'ebe ahụ, ọ bụrụkwa na unu agaa
biri n'Ijipt n'eziokwu,
16 mgbe ahụ, mma agha ahụ unu na-atụ egwu
ga-eru unu n'ahụ, ụnwụ ahụ unu na-atụ oke
egwu ya ga-esoro unu baa n'Ijipt. Unu ga-
anwụkwa n'ebe ahụ.
17 N'ezie, ndị ahụ niile kpebiri ịga biri n'Ijipt
ga-anwụ site na mma agha, na site n'ụnwụ, na
site n'ọrịa na-efe efe. O nweghị onye ọbụla
n'ime ha ga-afọdụ ndụ, o nweghị onye ọbụla
n'ime ha ga-agbanarị ihe ọjọọ ahụ m ga-eme ka
ọ bịakwasị ha.'
18 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, 'Dịka iwe m
na ọnụma m bụ ihe awụkwasịrị n'elu ndị bi na
Jerusalem, otu a ka m ga-esi wụkwasịkwa unu
ọnụma m, mgbe unu ga-aga Ijipt. Unu ga-aghọ
ihe ọbụbụ ọnụ na ihe iju anya, ihe nkọcha na
ihe ịta ụta. Unu agakwaghị ahụ ebe a anya ọzọ.'
19 "Unu bụ ndị fọdụrụ na Juda, lee na ONYENWE
ANYỊ agwala unu sị, 'Unu agala Ijipt.' Matanụ nke
ọma na m adọọla unu aka na ntị,
20 na unu mehiere n'obi unu mgbe unu ziri m
sị m jụta ONYENWE ANYỊ Chineke unu ase. Mgbe
ahụ, unu rịọrọ m sị m, 'Rịọrọ anyị ONYENWE ANYỊ
Chineke anyị arịrịọ, gwa anyị ihe niile o kwuru,
anyị ga-emekwa ya.'
21 Agwala m unu taa ihe o kwuru, ma unu ajụla
ime ihe ahụ niile ONYENWE ANYỊ Chineke unu, bụ

onye unu zigara m ka m jekwuru, kwuru.
22 Ya mere, matanụ ya nke ọma taa na unu ga-
anwụ site na mma agha, na site n'ụnwụ, na site
n'ọrịa na-efe efe, n'ebe ahụ unu chọrọ ịga biri."

43

1 Mgbe Jeremaya gwasịrị ndị ahụ niile okwu
ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke ha ziri ya ka o zie
ha,
2 Azaraya nwa Hoshaya, Johanan nwa Kariya
na ndị nganga niile nọ n'ebe ahụ, gwara Jere-
maya okwu sị ya, "Ọ bụ okwu ụgha ka i kwuru!
ONYENWE ANYỊ Chineke anyị ezighị gị ka i kwuo
na anyị ekwesighị ịga biri n'Ijipt,
3 Kama ọ bụ Baruk nwa Neraya na-akwalị gị
megide anyị, n'ihi na ọ chọrọ inyefe anyị n'aka
ndị Babilọn ka ha gbuo anyị, maọbụ buru anyị
gaa Babilọn dịka ndị a dọtara n'agha."

4 Ya mere, Johanan nwa Kariya na ndịisi agha
ahụ niile, nakwa ndị mmadụ ahụ niile nupuru
isi n'iwu ONYENWE ANYỊ, jụụ ịnọgide n'ala Juda.
5 Kama Johanan nwa Kariya, na ndịisi agha
ahụ, duuru ndị ahụ fọdụrụ na Juda pụọ, ha na
ndị ahụ si na mba ndị ọzọ dị iche iche, ebe ha
gbagara lọta.
6 Ha duuru ndị ikom niile na ndị inyom niile
na ụmụntakịrị niile, na ụmụ ndị inyom eze niile,
bụ ndị ahụ Nebuzaradan ọchịagha ndị nche
eze Babilọn tinyere na nlekọta Gedaliya nwa
Ahikam, nwa Shefan na Jeremaya onye amụma
na Baruk nwa Neraya.

7 Ya mere, ha nupuru isi n'ebe ONYENWE ANYỊ
nọ site n'ịbanye ala Ijipt. Ha jegidere ije ruo
n'obodo Tapanhis.

8 Mgbe ha nọ na Tapanhis, okwu ONYENWE
ANYỊ ruru Jeremaya ntị sị ya,
9 "Mgbe ndị Juu nọ na-ele gị anya, chịrị ụfọdụ
nkume buru ibu n'aka gị, gaa zoo ha n'ime ụrọ
dị na mpụta ihu ụlọ e ji aja ụrọ* wuo, nke dị
n'ọnụ ụzọ e si abata n'ụlọ Fero dị na Tapanhis.
10 Mgbe ahụ sị ha, 'Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ,
Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel sịrị,
Aga m ezi ozi kpọta ohu m bụ Nebukadneza, eze
Babilọn. Aga m edokwasịkwa ocheeze ya n'elu
nkume ndị a m zoro n'ebe a, ọ ga-agbasa ụlọ ndo
nke ịbụ eze ya n'elu ha.
11 Ọ ga-abịa buso Ijipt agha, si otu a mee ka ha
nwụọ, bụ ndị ahụ a kwadobere maka ọnwụ, mee
ka a dọta ha n'agha, bụ ndị ahụ a kwadobere
na-aga adọta n'agha; mekwaa ka ha nwụọ site
na mma agha bụ ndị ahụ a kwadobere na ha ga-
anwụ site na mma agha.
12 Ọ ga-esunyekwa ọkụ n'ụlọ ebe a nọ na-efe
chi niile nke ndị Ijipt. Ọ ga-esure ụlọ ndị a ọkụ,
dọtakwa chi ha niile n'agha. Dịka onye ọzụzụ
atụrụ si ewepụcha igwu site na uwe ya, ọ ga-
esikwa otu a wezuga onwe ya n'udo site n'Ijipt
pụọ.
13 N'ime ụlọnsọ anyanwụ dị n'Ijipt, ka ọ ga-
akwatu ogidi nsọ niile, surekwaa ụlọnsọ niile
nke chi dị iche iche n'Ijipt ọkụ.' "

* **43:9** Lit. *Brik*

44

Mbibi na-abịa n'ihi ikpere arụsị

1 Ndị a bụ okwu ruru Jeremaya ntị banyere ndị
Juu ahụ niile bi n'ala Ijipt, bụ ndị bi na Migdol,
na n'ime Tapanhis, na n'ime Memfis, na n'ime
Patros,
2 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ
ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, Unu ji
anya unu hụ ihe ọjọọ ahụ niile m mere ka ha
bịakwasị Jerusalem, na obodo niile nke Juda.
Lee, obodo ndị ahụ aghọọla mkpọmkpọ ebe taa,
o nwekwaghị onye bi n'ime ha.
3 Ihe ndị a bịakwasịrị ha n'ihi ihe ọjọọ ha
mere. Ha kpasuru m iwe site n'ịchụ aja ihe nsure
ọkụ na-esi isi ụtọ, na site n'ife chi ndị ọzọ, ndị
ha onwe ha maọbụ nna nna ha na-amaghị.
4 Site n'oge ruo n'oge, mgbe mgbe, eziteere m
ha ndị ohu m, bụ ndị amụma, ndị gwara ha okwu
sị ha, 'Unu emela ihe arụ dị otu a nke m kpọrọ
asị!'
5 Ma ha egeghị ntị, ha atọkwaghị ntị ha n'ala.
Ha esiteghị n'ihe ọjọọ ha na-eme chegharịa,
maọbụ kwụsị ịchụ aja ihe nsure ọkụ na-esi isi
ụtọ nye chi ndị ọzọ.
6 N'ihi ya, awụkwasịrị m ha ọnụma m na iwe
m, nke rere dịka ọkụ megide obodo niile nke
Juda, na okporoụzọ nke Jerusalem. Ya mere, ha
ghọrọ mkpọmkpọ ebe na ebe tọgbọrọ n'efu taa.
7 "Ma ugbu a, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ
Chineke Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke
Izrel kwuru, N'ihi gịnị ka unu ji chọọ iji aka
unu wetara onwe unu ihe ọjọọ ndị a? Lee ka

unu si duru ndị ikom na ndị inyom niile, na ụmụntakịrị niile, na ụmụ a mụrụ ọhụrụ niile na-agbala n'ala Ijipt, si otu a mee ka, ọ bụladị, otu mkpụrụ mmadụ hapụ ịfọdụkwa n'ala Juda.

8 Gịnị mere unu na-eji ọrụ aka unu na-akpasu m iwe, na-esurere chi ndị ọzọ ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ n'ala Ijipt, ebe unu bịara ibi? Unu onwe unu ga-ala onwe unu n'iyi, mekwaa onwe unu ihe ịbụ ọnụ nakwa ihe nkọcha n'etiti mba niile dị n'ụwa.

9 Unu echefuola ihe ọjọọ nna unu ha mere na ihe ọjọọ niile ndị eze Juda na ndị eze nwanyị Juda mere na ihe ọjọọ niile nke unu onwe unu na ndị nwunye unu mekwara n'ala Juda, na n'okporoụzọ Jerusalem?

10 Ruo ụbọchị taa, o nwebeghị onye ọbụla n'ime ha wedarala onwe ya ala, maọbụ tụọ egwu m; ha adịghị ejegharị n'iwu m, maọbụ jidesie ụkpụrụ ndị ahụ niile m debere n'ihu ha na n'ihu nna nna ha aka ike, ịgbaso ya.

11 "N'ihi ihe ndị a niile, otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru: Ekpebiela m ime ka ihe ọjọọ bịakwasị unu; ekpebiela m ibibi Juda.

12 Aga m eme ka ndị ahụ niile fọdụrụ n'ala Juda, bụ ndị ahụ kpebiri n'obi ha ịga biri n'ala Ijipt ghara ịdịkwa. A ga-ala ha n'iyi n'ala Ijipt; ha ga-ada site na mma agha, maọbụ site n'ụnwụ. Ndị niile dịkarịsịrị ukwuu n'etiti ha na ndị niile dịkarịsịrị nta ga-anwụ. Ha ga-aghọkwa ihe ịbụ ọnụ na ihe iju anya, ihe ọmụma ikpe na ihe nkọcha.

13 Dịka m si taa Jerusalem ahụhụ, otu a ka m

ga-esi jiri mma agha, na ụnwụ, na ọrịa na-efe efe, taa ndị ahụ bi n'Ijipt ahụhụ.
14 O nweghị onye ọbụla n'ime ndị Juda ahụ fọdụrụ, ndị gara biri n'Ijipt nke ga-agbanarị ọnwụ. Ọ bụ ezie na ọ na-agụsị ha agụụ ike ịlọghachi n'ala Juda, ma o nweghị onye ọbụla n'ime ha ga-alọghachi, karịakwa mmadụ ole na ole ndị ga-agbapụ agbapụ."
15 Ndị nọ n'ebe ahụ mgbe ahụ Jeremaya kwuru okwu ndị a bụ ndị ikom ahụ niile maara na ndị nwunye ha na-achụ aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ nye chi ndị ọzọ, na ndị niile bi n'Ijipt n'akụkụ Patros. Ndị a zara Jeremaya sị ya,
16 "Anyị agaghị anabata okwu ahụ i si n'aha ONYENWE ANYỊ gwa anyị
17 N'ihi na anyị aghaghị ime ihe ndị ahụ anyị kpebiri ime. Anyị ga-achụrụ Eze nwanyị mbara Eluigwe aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ. Anyị ga-awụsakwara ya aja ihe ọṅụṅụ dịka anyị na nna anyị ha, ndị eze anyị na ndịisi ọchịchị anyị mere n'obodo Juda niile na n'okporoụzọ Jerusalem. N'oge ahụ, anyị na-eriju afọ, ihe na-agakwara anyị nke ọma, o nweghị ihe ọjọọ bịakwasịrị anyị.
18 Ma site n'oge anyị kwụsịrị ịchụrụ Eze nwanyị mbara Eluigwe aja, ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ na ịwụsara ya aja ihe ọṅụṅụ, ihe niile akọla anyị, ọ bụkwa site na mma agha na oke ụnwụ ka anyị na-ala n'iyi."
19 Ndị inyom ahụ niile kwukwara sị, "Mgbe ahụ anyị na-eji ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ na-achụrụ Eze nwanyị mbara Eluigwe aja na mgbe ahụ anyị na-awụsakwara ya aja ihe ọṅụṅụ, ọ bụ na ndị di na-alụ anyị amaghị na anyị na-eme

achịcha n'oyiyi ya, na-awụsakwara ya aja ihe ọṅụṅụ?"

20 Mgbe ahụ, Jeremaya gwara mmadụ ahụ niile
okwu, ma ndị ikom ma ndị inyom ahụ niile zara
ya okwu sị ha,
21 "ONYENWE ANYỊ chetara ihe nsure ọkụ na-esi
isi ụtọ niile unu na nna unu ha, na ndị eze unu,
na ndịisi ọchịchị unu, na ndị Izrel niile ji chụọ
aja n'obodo Juda niile na n'okporoụzọ Jerusalem
niile.
22 N'ihi ya, mgbe ONYENWE ANYỊ na-
enweghịkwa ike ịnagide ihe ọjọọ niile ndị a
unu mere, na ihe arụ niile unu mere, o mere ka
ala unu ghọọ mkpọmkpọ ebe, na ihe iju anya,
na ihe nkọcha, nke mmadụ na-ebighị n'ime ya,
dịka ọ dị taa.
23 N'ihi na unu surere ihe nsure ọkụ na-esi isi
ụtọ na n'ihi na unu mehiere megide ONYENWE
ANYỊ, ghara irubere ya isi, maọbụ ịgbaso iwu ya,
maọbụ idebe ụkpụrụ ya, maọbụ imezu ihe niile
ọ sịrị ka unu mee, n'ihi ya ka ihe ọjọọ ndị a ji
dakwasị unu dịka unu na-ahụ ugbu a."

24 Mgbe ahụ, Jeremaya gwara ndị inyom ahụ,
na ndị Izrel niile okwu sị ha, "Nụrụnụ okwu
ONYENWE ANYỊ unu ndị Juda niile nọ n'Ijipt.
25 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime
ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru, Unu na ndị
nwunye unu esitela n'omume unu gosi na unu
na-emezu ihe ndị ahụ unu ji ọnụ kwuo sị, 'Anyị
aghaghị imezu nkwa niile anyị kwere banyere
ịchụ aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ na nke ihe
ọṅụṅụ nye Eze nwanyị mbara Eluigwe.'

“Gaanụ n’ihu mezuo nkwa unu kwere!
Mezuokwanụ iyi unu ṅụrụ.
26 Ma nụrụkwanụ okwu ONYENWE ANYỊ, unu
ndị Juu niile bi n’Ijipt, ‘Eji m aha m dị ukwuu na-
aṅụ iyi,’ ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu, ‘na o nweghị
onye Juda ọbụla bi n’akụkụ ọbụla nke Ijipt, nke
ga-akpọkukwa aha m ọzọ, maọbụ jiri ya ṅụọ iyi
sị, “Dịka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE
ANYỊ na-adị ndụ.”
27 N’ihi na anya m na-ele ha abụghị maka
ime ha mma, kama ọ bụ maka ime ha ihe ọjọọ.
Ndị Juu niile bi n’Ijipt ga-anwụ site na mma
agha, maọbụ site n’oke ụnwụ, tutu ruo mgbe e
bibichara ha dum.
28 Naanị mmadụ ole na ole ga-esi Ijipt gbalata
Juda ịgbanarị mma agha. Mgbe ahụ ndị Juda
niile fọdụrụ, bụ ndị bịara biri n’Ijipt, ga-amata
onye okwu ya na-eguzosi ike, maọbụ nke m,
maọbụ nke ha.
29 “ ‘Nke a ga-abụrụ unu ihe ama nke ga-egosi
unu na m ga-ata unu ahụhụ n’ebe a,’ otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara. ‘Ka unu si otu a mara
na mba m na-aba na m ga-emesi unu ike aghaghị
iguzosi ike.’
30 Ihe a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, ‘Aga m arara
Fero Hofra, eze Ijipt nyefee n’aka ndị iro ya, bụ
ndị na-achọ ndụ ya, dịka m si rara Zedekaya eze
Juda, nyefee n’aka Nebukadneza eze Babilọn, bụ
onye iro ahụ chọrọ ndụ ya.’ ”

45

Ozi e ziri Baruk

1 Okwu ndị Jeremaya onye amụma gwara
Baruk nwa Neraya, mgbe o dere okwu ndị
a n'akwụkwọ dịka Jeremaya na-akpọpụta ha,
n'afọ nke anọ nke ọchịchị Jehoiakim nwa Josaya
eze Juda. Jeremaya gwara Baruk sị,
2 "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ bụ Chineke Izrel
na-agwa gị, gị Baruk,
3 Ị sịrị, 'Ahụhụ dịịrị m! Lee na ONYENWE ANYỊ
atụkwasịrịla m mwute n'elu ihe mgbu nke m
nwere. Ike ịsụ ude agwụla m, ma ruo ugbu a,
achọtabeghị m izuike.'
4 Ma ihe ndị a ka ị ga-agwa ya, 'Otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwuru, Aga m akwada ihe ndị ahụ
niile m wuru, hopukwa ihe ndị ahụ niile m kụrụ
n'ala* a niile.
5 Ma gị onwe gị, ị na-achọrọ onwe gị ihe ukwu?
Achọkwala ha. N'ihi na, lee, aga m eme ka ihe
ọjọọ bịakwasị mmadụ niile, otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri, ma aga m eme ka ị jiri ndụ gị gbapụ
jee ebe ọbụla ị ga-eje.†' "

46

Ozi e ziri banyere Ijipt

1 Ndị a bụ okwu ONYENWE ANYỊ, nke ruru
Jeremaya onye amụma ntị, banyere mba dị iche
iche.

2 Nke dịrị Ijipt:

Ndị a bụ okwu dị megide usuu ndị agha Fero
Neko, bụ eze Ijipt, ndị Nebukadneza eze Babilọn

---

* **45:4** Maọbụ, *n'ụwa* † **45:5** Ị ga-agbapụ na ndụ ga n'ebe ọbụla ị ga-agbaga

meriri n'agha na Kakemish, n'akụkụ osimiri
Yufretis, n'afọ nke anọ nke ọchịchị Jehoiakim
nwa Josaya, bụ eze Juda.
3 "Kwadoonụ ọta agha unu, ndị ukwu na ndị nta,
zọpụnụ ije maka ibu agha.
4 Kegidezienụ ịnyịnya unu,
rịkwasịkwanụ n'elu ha.
Guzokwanụ n'ọnọdụ ibu agha unu,
ma kpukwasịkwanụ onwe unu okpu agha
unu.
Mụọnụ ùbe unu ka ọ dị nkọ,
yikwasịkwanụ uwe agha unu.
5 Gịnị ka anya m abụọ hụrụ?
Ụjọ na-atụ ha,
ha na-agbaghachikwa azụ;
lee, a na-etipịa ndị ha bụ dike n'agha.
Ha na-agbasi ọsọ ike,
na-eleghị anya n'azụ.
Egwu dịkwa n'akụkụ niile," otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
6 "Ndị nwere ụkwụ ọsọ enweghị ike ịgbalaga,
ndị dị ike enweghị ike isi n'ebe ahụ wezuga
onwe ha.
Ha na-asọ ngọngọ daa,
n'akụkụ ugwu dị nso n'osimiri Yufretis.

7 "Onye bụ onye a, nke na-ebili* ọtọ dịka osimiri
Naịl,
na dịka osimiri nke mmiri ya na-amagharị?
8 Ijipt na-ebili elu dịka osimiri Naịl,
dịka osimiri nke mmiri ya na-amagharị.
Ọ na-asị, 'Aga m ebili kpuchie ụwa niile.

* **46:7** Maọbụ, *na-eruju*

Aga m ebibi obodo ukwu dị iche iche, na ndị
mmadụ bi n'ime ha.'
9 Gbabanyenụ n'ọgbọ agha, unu ịnyịnya niile.
Gbanụ ọkụ ọkụ, unu ndị na-agba ụgbọ agha.
Zọọnụ ike ike, unu ndị bụ dike n'agha, unu ndị
ikom Kush na Put, ndị na-ebu ọta,
na unu ndị ikom Lidiya ndị na-agba ụta.
10 Ma ụbọchị ahụ dịrị Onyenwe anyị, bụ
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile.
Ọ bụ ụbọchị ịbọ ọbọ ya, ụbọchị ọ ga-abọrọ
ọbọ n'ahụ ndị iro ya.
Mma agha ga-eripịa ha tutu afọ eju ya,
e, tutu ruo mgbe ọ ṅụjuru ọbara afọ.
N'ihi na Onyenwe anyị bụ ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile ga-achụ aja n'ala ahụ dị
n'ugwu,
nke dị nso osimiri Yufretis.

11 "Rigoro Gilead ka i weta mmanụ a na-ete
n'ọnya,
gị Ada Ijipt na-amaghị nwoke.
Ma ọ bụ n'efu ka ị na-ewebata ọgwụ ndị a niile,
n'ihi na ọgwụgwọ ọbụla agaghị adịrị gị.
12 Mba niile ga-anụ akụkọ ihe ihere bịakwasịrị
gị.
N'akụkụ niile nke ụwa ka a ga-anụkwa ịkwa
akwa gị.
Otu dike n'agha na-asọ ngọngọ na-adakwasị dike
ibe ya;
ha abụọ na-adakwa n'ala."
13 Okwu ndị a ka ONYENWE ANYỊ gwara
Jeremaya onye amụma, banyere ọbịbịa nke

Nebukadneza, bụ eze Babilọn, onye na-abịa
ibuso Ijipt agha.
14 “Kwupụtanụ ihe ndị a n’Ijipt. Kwusaa ya na Migdol.
Kwusaakwa ya na Memfis, na n’obodo Tapanhis.
Guzozienụ onwe unu n’usoro, nọọkwanụ na njikere,
n’ihi na mma agha na-eripịa ndị gbara unu gburugburu.
15 Gịnị mere a ga-eji gbudasịa ndị gị niile bụ dike n’agha?
Ha agaghị enwe ike guzokwa, n’ihi na ONYENWE ANYỊ ga-akwada ha.
16 Ha ga-asọ ngọngọ mgbe mgbe,
ha ga-adakwasịkwa n’elu ibe ha.
Ha ga-asịkwa, ‘Bilienụ ọtọ, bịanụ ka anyị laghachikwuru ndị anyị,
ka anyị laghachikwa n’ala ebe a mụrụ anyị,
ka anyị wezugakwa onwe anyị site na mma agha nke ndị mmegbu.’
17 N’ebe ahụ ka ha ga-anọ tie mkpu sị,
‘Fero eze Ijipt bụ naanị onye oke okwu.
Lee, oge a kara aka nye ya efunarịla ya.’

18 “Dịka mụ onwe m na-adị ndụ,” ka Eze ahụ kwupụtara,
onye aha ya bụ ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile,
“otu onye ga-abịa, onye dị ukwuu dịka ugwu Taboa si dị ukwuu n’ebe ugwu ndị ọzọ dị,
na dịka Kamel si dịrị n’akụkụ osimiri.

19 Kwakọtaanụ ngwongwo unu, jikerenụ maka
ije biri n'ala ọzọ,
unu ndị bi n'Ijipt,
n'ihi na a ga-eme ka Memfis ghọọ ebe tọgbọrọ
n'efu.
Ọ ga-aghọkwa mkpọmkpọ ebe, nke mmadụ
na-agaghị ebi n'ime ya.

20 "Ijipt mara mma dịka nne ehi,
ma ijiji† nke si n'akụkụ ugwu,
na-abịa imegide ya.
21 Ndị agha e goro ego nọ n'etiti ha
dịka ụmụ ehi gbara abụba.
Ha onwe ha kwa ga-atụgharịa gbaa ọsọ,
ha agaghị eguzo,
n'ihi na ụbọchị nhụju anya na-abịakwasị ha,
bụ ụbọchị a ga-ata ha ahụhụ.
22 Ijipt ga-eme mkpọtụ, dịka mkpọtụ nke agwọ
na-agba ọsọ na-eme,
mgbe ndị iro ya ji ike na-abịakwasị ya.
Ha ga-eji anyụike bịakwasị ya,
dịka ndị na-egbutu osisi.
23 Ha ga-egbutu oke ọhịa ya," otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri,
"n'agbanyeghị na ọ bụ oke ọhịa rubigara
oke.
Ha dị ọtụtụ karịa igurube,
a pụghịkwa ịgụta ole ha dị.
24 A ga-eme ka ihere mee Ada Ijipt,
mgbe e nyefere ya n'aka ndị si n'akụkụ
ugwu bịa."

† **46:20** Odudo na ijiji bụ ihe na-ata anụmanụ

25 ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ
Chineke Izrel, sịrị, “Ana m aga ime ka ahụhụ
bịakwasị Amọn, bụ chi ndị Tibs, na Fero, na ala
Ijipt na chi niile dị n’ime ya, ndị eze ya niile
nakwa ndị ahụ na-atụkwasị Fero obi.
26 Aga m enyefe ha n’aka ndị ahụ na-achọsi
ndụ ha ike, bụ Nebukadneza eze Babilọn, na
ndịisi ọchịchị ya. Ma n’ikpeazụ, aga m emekwa
ka ndị mmadụ birikwa n’ime ya ọzọ, dịka e si
biri n’ime ya na mgbe ochie.” Otu a ka ONYENWE
ANYỊ kwubiri ya.

27 “Atụla egwu, gị Jekọb, ohu m.
Adakwala mba, gị Izrel.
N’ihi na lee, aghaghị m ịzọpụta gị site n’ebe dị
anya nke e mere ka ị gaa biri.
Aga m azọpụtakwa ụmụ ụmụ gị site n’ala
ebe e mere ka ha gbapụ ọsọ gaa biri.
Jekọb ga-emesịakwa biri n’udo, na-atụghị egwu
ọbụla.
Ọ dịkwaghị onye ga-eme ka ọ tụọ ụjọ.

28 Atụla egwu, gị Jekọb, ohu m,
n’ihi na anọnyeere m gị,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
“A sịkwarị na m ebibie mba ndị ahụ niile
nke m mere ka ị gaa biri n’etiti ha kpamk-
pam,
agaghị m ebibi gị kpamkpam.
Aga m adọ gị aka na ntị, ma ọ ga-abụ site n’ụzọ
ikpe ikpe ziri ezi.
Agakwaghị m ahapụ inye gị ahụhụ i kwesiri
ịnata.”

47

Ozi e ziri banyere ndị Filistia

1 Okwu ONYENWE ANYỊ nke ruru Jeremaya onye
amụma ntị banyere ndị Filistia. Okwu ndị a
bịara tupu Fero ebuso obodo Gaza agha.

2 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
"Lee ka mmiri si ala elu n'akụkụ ugwu;
ha ga-aghọkwa mmiri nke na-erubiga oke.
Ha ga-erukwasị ala ahụ, kpuchiekwa ihe niile dị
n'ime ya,
ọ ga-ekpuchikwa obodo niile dị n'ala ahụ, na
ndị bi n'ime ya.
Ndị niile bi n'ala ahụ ga-eti mkpu akwa,
mmadụ niile ga-akwasikwa akwa ike.
3 Mgbe ha ga-anụ ụzụ ikiri ụkwụ nke ọtụtụ
ịnyịnya, nke na-agbata ọsọ na-abịa n'ebe
ha nọ,
mgbe ha ga-anụkwa ụzụ ụgbọ agha ndị iro,
na ụzụ nzọ ụkwụ igwe ha.
N'oge ahụ, ndị bụ nna agaghị enwe ike nyere
ụmụ ha aka,
n'ihi na aka ha ga-akụda n'akụkụ ha.
4 N'ihi na ụbọchị ahụ abịala
mgbe a ga-ebibi ndị Filistia niile,
mgbe a ga-ebipụ ndị niile fọdụrụ,
ndị nwere ike inyere obodo Taịa na Saịdọn
aka.
N'ihi na ONYENWE ANYỊ akwadoola ibibi ndị
Filistia,
o kwadoola ibibi ndị ahụ fọdụrụ n'ọnụ
mmiri Kafto.
5 Gaza ga-akpụcha isi ya n'ọnọdụ iru ụjụ.

A ga-eme ka Ashkelọn dere duu.
Ruo ole mgbe ka unu ga-anọgide na-egbukasị onwe unu ahụ,
unu bụ ndị fọdụrụ afọdụ bi n'ala dị larịị?

6 " 'Ewoo, gị mma agha ONYENWE ANYỊ,
ole mgbe ị ga-ezu ike?
Mịnye onwe gị n'ọbọ gị,
kwụsị ịkpa ike gị ma dere duu.'
7 Ma ọ ga-esikwanụ aṅaa zuru ike,
ebe ọ bụ ONYENWE ANYỊ nyere ya iwu
ibu agha megide Ashkelọn,
na ndị bi n'ọnụ mmiri oke osimiri?"

48

Ozi e ziri banyere Moab

1 Nke a dịrị Moab:

Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru,
"Ahụhụ dịrị Nebo! N'ihi na a ga-emebi ya.
A ga-emekwa ka ihere mee Kiriatem, e, a ga-adọta ya n'agha.
A ga-etipịa Misgab, mee ka ihere mee ya.
2 Ọ dịkwaghị ndị ga-eto Moab ọzọ,
kama a ga-anọ na Heshbọn pịa ọpịpịa ọdịda ya.
Ha ga-asị, 'Bịanụ ka anyị bibie mba a, ka ọ ghara ịdịkwa.'
Ọ bụladị gị bụ Madmen, ka a ga-eme ka i dere duu.
A ga-ejikwa mma agha chụọ gị ọsọ.
3 Gee ntị nụrụ akwa na-ada na Horonaim,

ọ bụ mkpu akwa oke mbibi na ịla n'iyi.
4 A ga-etikpọ Moab,
ụmụntakịrị ya ga-etikwa mkpu akwa.
5 Ha ga-eji oke ịkwa akwa
na-agbago ụzọ Luhit;
a ga-anụkwa mkpu akwa nke ndị e bibiri ihe ha
n'ụzọ na-agbada Horonaim.
A ga-anụ akwa mwute n'ihi mbibi nke
bịakwasịrị ha.
6 Gbalaganụ! Gbapụnụ ọsọ ndụ!
Dịkwanụ ka osisi nta nke dị n'ọzara.
7 Ebe ọ bụ na unu na-atụkwasị obi n'aka ọrụ unu,
na n'akụnụba unu,
a ga-adọtakwa unu n'agha.
Ndị Kemosh ka a ga-eburu gaa mba ọzọ,
ha na ndị nchụaja na ndịisi ọchịchị ya.
8 Onye mbibi ahụ ga-abịa megide obodo niile.
O nwekwaghị obodo nke pụrụ ịgbanarị
mbibi ya.
A ga-ala ndagwurugwu niile n'iyi,
bibiekwa ebe dị elu nke dị larịị,
n'ihi na ọ bụ okwu si n'ọnụ ỌNYENWE ANYỊ
pụta.
9 Wụkwasị ala Moab nnu,
n'ihi na a ga-eme ka ọ ghọọ ebe tọgbọrọ
n'efu.
Obodo niile dị n'ime ya ga-aghọ mkpọmkpọ ebe,
nke mmadụ ọbụla na-agaghị ebikwa n'ime
ya.

10 "Ọbụbụ ọnụ dịrị onye ahụ ji aghụghọ na-arụ
ọrụ ỌNYENWE ANYỊ.

Ahụhụ dịrị onye na-ewezuga mma agha
n'ebe iwusi ọbara dị.

11 "Onye na-anọ juu ka Moab bụ site na mgbe ọ
bụ nwantakịrị,
ọ dịka mmanya doro edo,
nke a na-adịghị esi n'otu udu wụgharịa ya n'ime
udu ọzọ,
o nwebeghị oge ọbụla e ji mee ka ọ ga biri
n'ala ọzọ.
Ọ bụ ya mere ụtọ ya adịghị agbanwe agbanwe,
isisi ya agbanwekwaghị.
12 Ma ụbọchị ndị ahụ na-abịa," otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
"mgbe m ga-eziga ndị ikom ọrụ ha bụ ịwụpụ ihe
site n'ite,*
ha ga-awụpụkwa ya.
Ha ga-agbapụ ihe niile dị n'ite ya niile,
tụwakwaa ite ya niile.
13 Mgbe ahụ, ihere Kemosh ga-eme Moab,
dịka ihere si mee Izrel
mgbe ha tụkwasịrị Betel obi ha.

14 "Unu si aṅaa ekwu sị, 'Ndị dị ike n'agha ka
anyị bụ;
anyị bụkwa dimkpa n'agha'?
15 A ga-ebibi ala Moab, busokwa obodo ya niile
agha.
Ụmụ okorobịa ya niile ndị ahọrọ ahọ ga-ada
n'ogbugbu† ahụ."

---

* **48:12** Ịwụgharị ihe site n'otu ite wụbanye ya n'ọzọ † **48:15** Ya bụ, n'agha ahụ

Otu a ka Eze ahụ kwubiri, onye aha ya bụ
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile.
16 “Ọdịda Moab dị nso;
oke nhụju anya ya ga-abịakwa ọsịisọ.
17 Kasịenụ‡ ya obi, unu ndị niile gbara ya
gburugburu,
unu ndị niile maara na ọ bụ mba dị ukwuu.
Kwupụtanụ sị, ‘Esi aṅa gbajie mkpanaka eze a,
nke dị ike,
lee ka e si gbajiekwa mkpanaka a nke dị
ebube!’

18 “Sitenụ n’ebe nsọpụrụ unu dị elu rịdata,
bịa nọdụnụ n’ala kpọrọ nkụ,
unu ndị bi n’obodo bụ Ada Dibọn.
N’ihi na onye ahụ bibiri Moab
ga-abịa ibu agha megide unu,
ọ ga-alakwa obodo unu niile e wusiri ike
n’iyi.
19 Guzonụ n’akụkụ ụzọ, hụrụ§ ihe na-eme,
unu ndị bi n’ime Aroea.
Jụọnụ nwoke unu hụrụ na-agba ọsọ, na nwanyị
nke na-ewezuga onwe ya ajụjụ
sị ha, ‘Gịnị mere?’
20 E meela ka ihere mee Moab, n’ihi na a tụpịala
ya.
Kwasienụ akwa ike, tiekwanụ mkpu akwa.
Kwupụta ya n’Anọn
na e bibiela Moab.
21 Oge a ga-ekpe ndị bi n’ala dị larịị ikpe abịala,
bụ ndị bi na Họlọn, Jahaz na Mefaat,
22 Dibọn, Nebo na Bet-Diblataim,

‡ **48:17** Maọbụ, *ruo ụjụ maka ya* § **48:19** Ya bụ, Lee

23 Kiriatem, Bet-Gamul na Bet-Meon,
24 Keriọt na Bozra,
na obodo niile dị n'ala Moab, ndị dị nso, na ndị nke dị anya.
25 E bipụla mpi* Moab,
a gbajiekwala ogwe aka ya,"
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.

26 "Meenụ ya ka ọ ṅụbiga mmanya oke,
n'ihi na o nupuru isi megide ONYENWE ANYỊ.
Moab ga-atụrụ onwe ya n'ihe ọ gbọrọ.
Ọ ga-aghọkwa ihe ọchị.
27 Izrel ọ bụghị ihe ọchị nye gị?
Ọ bụ n'etiti ndị na-ezu ohi ka e jidere ya,
mere i ji na-efufere ya isi
mgbe ọbụla ị na-ekwu okwu banyere ya?
28 Sitenụ n'obodo unu niile gbapụ ọsọ; jeenụ biri n'etiti nkume,
unu ndị bi n'ala Moab.
Dịrịnụ ka nduru nke na-ewu akwụ ya
n'akụkụ ọnụ ọgba nkume.

29 "Anyị anụla ihe banyere mpako Moab.
Anyị anụla na mpako ahụ dị ukwuu,
nụkwa ihe banyere oke mbuli elu nke ọ na-ebuli onwe ya,
na oke nganga nke obi ya.
30 Amaara m ihe banyere mmụọ nke akpọghị onye ọzọ ihe ọbụla, nke dị n'ime ya, ma ọ gaghị abara ya uru ọbụla.
Ịnya isi ya agaghị arụpụtakwa ihe ọbụla, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.

* **48:25** Ya bụ, ike

31 N’ihi ya, aga m akwasị akwa ike n’ihi Moab,
aga m eti mkpu akwa n’ihi ala Moab niile.
Aga m asụ ude akwa n’ihi ndị Kia Hareset.
32 Akwa nke karịrị akwa Jeza ka m ga-akwa n’ihi gị,
gị osisi vaịnị dị na Sibma.
Alaka gị gbasara ruo n’akụkụ osimiri,
e, ha gbasara ruo n’osimiri Jeza.
Ma onye mbibi abịakwasịla mkpụrụ gị niile chara acha,
e, ọ bịakwasịla mkpụrụ vaịnị gị niile.
33 Ọṅụ na obi ụtọ ka e wepụrụ
site n’ubi vaịnị niile, na n’ala ubi niile nke Moab.
E meela ka mmanya vaịnị kwụsị ịgbapụtakwa site n’ebe ịzọcha mmanya.
Ọ dịkwaghị onye na-eji mkpu ọṅụ na-azọcha ha,
Ọ bụ ezie na a na-anụ olu iti mkpu,
ma ọ bụghị olu iti mkpu ọṅụ.

34 “A na-anụ ụda iti mkpu akwa ha
site n’obodo Heshbọn ruo Eleale, na Jehaz.
A na-anụkwa ya site na Zoa ruo, ọ bụladị obodo ndị dị anya, dịka Horonaim, na Eglat Shelishiya.
N’ihi na mmiri niile nke Nimrim ataala.
35 Aga m eme ka ndị ahụ niile na-achụ aja n’ebe niile dị elu,
na ndị ahụ niile na-achụrụ chi ha dị iche iche aja ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ,
hapụ ịdịkwa n’ala Moab,” otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

36 “Ụda akwa nke na-ada n’ime obi m n’ihi Moab
dịka ụda ọja.
Ụda akwa nke dịkwa ka ụda ọja na-adakwa
n’ime obi m n’ihi ndị Kia Hareset.
Akụ niile ha kpakọtara alaala n’iyi.
37 A kpụchapụla agịrị isi niile,
kpachakwa afụọnụ ha niile.
E bipụkwala aka ha niile.
Ọ bụkwa akwa mkpe ka e ji kpuchie ukwu
niile.
38 N’elu ụlọ niile nke dị na Moab,
nakwa n’ama egwuregwu niile,
ọ dịghị ihe ọzọ karịa naanị iru ụjụ ka a na-ahụ.
N’ihi na e tiwaala m Moab
dịka e si etiwa ite aja nke ọ dịghị onye
bụla chọrọ ya,” otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwupụtara.
39 “Lee ka e si tipịa ya! Lee ka ha si akwasị akwa
ike!
Leekwa ka Moab si gbakụta azụ ya n’ihi
ọnọdụ ihere ya!
Moab aghọọla ihe ọchị,
ọ ghọọla ihe iju anya nye ndị niile gbara ya
gburugburu.”
40 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Lee, ọ dị otu ugo na-efedata,
nke gbasapụrụ nku ya kpuchie ala Moab
niile.
41 A ga-adọta Keriọt n’agha,
meriekwa ebe ya niile e wusiri ike.
N’ụbọchị ahụ, obi ndị bụ dike n’agha n’ala Moab
ga-adị ka obi nwanyị ime na-eme.
42 A ga-ebibi obodo Moab, mee ya ka ọ ghara
ịdịkwa,

n'ihi na ọ kagidere ONYENWE ANYỊ anya.
43 Oke egwu na olulu, na igbudu nke onye na-esi
ọnya nọ na-eche unu,
unu ndị Moab,"
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
44 "N'oge ahụ, onye ọbụla gbapụrụ ọsọ site n'ihe
oke egwu
ga-adaba n'olulu.
Onye ọbụla ga-esikwa n'olulu rịpụta
ka igbudu ga-ejide.
N'ihi na aga m eme ka afọ ahụ a kara aka
maka ịta Moab ahụhụ bịakwasị ya,"
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.

45 "N'okpuru ndo Heshbọn
ka ndị ahụ gbapụrụ ọsọ ndụ guzoro, na-
enweghị onye inyeaka.
N'ihi na ọkụ esitela na Heshbọn rere na-aga;
ire ọkụ dị ukwuu esitela n'etiti Saịhọn na-
apụ,
na-erepịa egedege ihu ndị Moab,
na okpokoro† isi ndị ahụ ji oke ụzụ‡ na-anya
isi.
46 Ahụhụ dịrị gị, gị Moab!
Ebibiela ndị Kemosh niile.
A dọtakwala ụmụ gị ndị ikom
na ụmụ gị ndị inyom n'agha, buru ha gaa
mba ọzọ.

47 "Ma emesịa, n'ụbọchị ndị ahụ na-abịa,
aga m eme ka ndị Moab a dọtara n'agha
lọghachi."

† **48:45** Maọbụ, *opu isi* ‡ **48:45** Maọbụ, *mkpọtụ*

Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri ya.
Nke a bụ ọgwụgwụ ikpe ọmụma dịrị Moab.

49

Ozi e ziri banyere Amọn

1 Nke a dịrị ndị Amọn:

Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị kwuru,
"Ọ bụ na Izrel enweghị ụmụ ndị ikom?
Izrel o nweghị onye nnweta ihe o nwere?
Gịnị mere Molek ji nweta obodo Gad?
Gịnị mere ndị ya ji bichie obodo ya niile?
2 Ma ụbọchị ahụ na-abịa," ka ONYENWE ANYị kwupụtara,
"mgbe m ga-eme ka a nụ ụda iti mkpu agha,
nke a ga-eti megide Raba, obodo ndị Amọn.
A ga-eme ya ka ọ ghọọ mkputamkpu ebe.
A ga-esurekwa ya ọkụ, ya na obodo nta niile gbara ya gburugburu.
Mgbe ahụ Izrel ga-achụpụkwa
ndị ahụ niile chụpụrụ ya."
Otu a ka ONYENWE ANYị kwuru.
3 "Kpọọ mkpu akwa, gị Heshbọn, n'ihi na ebibiela Ai!
Tisienụ mkpu akwa ike unu ndị bi na Raba!
Yirinụ uwe mkpe unu, tiekwanụ aka n'obi n'ihi iru ụjụ;
gbagharịanụ n'ogige mgbidi obodo unu,
n'ihi na a ga-adọta Molek n'agha,
buru ya na ndị nchụaja ya na ndịisi ọchịchị ya gaa mba ọzọ.
4 Gịnị mere unu ji anya isi n'ihi ndagwurugwu

nke na-amị mkpụrụ hiri nne,
gị ada nwanyị na-ekwesighị ntụkwasị obi,
onye ntụkwasị obi ya dị n'akụnụba ya,
gị onye na-asị, 'Onye ga-ebuso m agha?'
5 Aga m esite n'aka ndị niile gbara gị gburugburu
mee ka oke egwu bịakwasị gị,"
otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile kwupụtara ya,
"A ga-achụpụ onye ọbụla n'ime unu.
Ọ dịkwaghị onye ga-achịkọta ndị ahụ niile gbapụrụ agbapụ.

6 "Ma mgbe e mesịrị, aga m emekwa ka ndị Amọn laghachikwa n'ala ha."
Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri.

Ozi e ziri banyere Edọm

7 Nke dịrị Edọm:

Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
"Ọ pụtara na onye amamihe adịghịkwa na Teman?
Okwu ndụmọdụ ọ gwụla n'ọnụ ndị nwere nghọta?
Amamihe ha o reela ure?
8 Chigharịanụ gbalaga, unu ndị bi na Dedan.
Gaa zoonụ onwe unu n'ọgba nkume miri emi,
n'ihi na aga m eme ka ihe ọjọọ bịakwasị Ịsọ,
n'oge ahụ m ga-ata ya ahụhụ.
9 Ọ bụrụ na ndị na-aghọrọ mkpụrụ vaịnị abịakwute gị,

ọ bụ na ha agaghị ahapụrụ gị mkpụrụ ole na ole?
Ọ bụrụkwa na ndị ohi abịa n'abalị,
ọ bụghị naanị ihe ha chọrọ ka ha ga-akwakọrọ?
10 Ma aga m agba Ịsọ ọtọ.*
Aga m ekpughe ebe nzuzo ya niile
ka ọ ghara izobe onwe ya.
Ụmụ ya na ndị ikwu ya,†
tinyere ndị ya na ha dị na mma na ndị agbataobi ya, ga-ala n'iyi.
Ya mere, ọ dịghịkwa onye ga-asị,
11 'Hapụnụ ụmụ mgbei unu niile, n'ihi na mụ onwe m ga-edebe ha ndụ.
Ndị inyom unu niile ndị di ha nwụrụ nwere ike ịtụkwasị m obi.' "
12 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru, "Ọ bụrụ na e mere ka ndị ahụ na-ekwesighị ịṅụ ihe dị n'iko ahụ ṅụọ ya, a ga-esi aṅaa ghara ịta gị ahụhụ? A ghaghị ịta gị ahụhụ; ị ghakwaghị ịṅụ site n'iko ahụ."
13 "Eji m onwe m ṅụọ iyi, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara, sị, na Bozra ga-aghọ mkpọmkpọ ebe, na ihe iju anya, na ihe ịta ụta, na ihe ịbụ ọnụ. Obodo ya niile ga-aghọkwa mkpọmkpọ ebe ruo mgbe ebighị ebi."
14 Anụla m ozi si n'ọnụ ONYENWE ANYỊ.
E zipụla onyeozi ka ọ ga mba niile dị iche iche zie ha ozi, sị,
"Chịkọtaanụ onwe, megide ya.
Bilikwanụ maka ibu agha!"

---

* **49:10** Agaghị ahapụrụ ya ihe ọbụla † **49:10** Maọbụ, *ndị ikom ya ji ngwa agha*

15 Ugbu a, aga m eme ka ị dị nta n'etiti mba dị iche iche,
ihe nleli na-ebe mmadụ nọ.
16 Ịdị egwu gị nke na-eyinye ndị mmadụ egwu,
na nganga nke obi gị eduhiela gị,
gị onye na-ebi na mgbawa niile nke nkume dị elu,
gị onye ji ebe niile dị elu nke ugwu n'aka ya.
A sịkwarị na i wuo akwụ gị n'ebe dị elu, dịka ebe ugo ga-ewu akwụ ya,
aga m esite n'ebe ahụ kpụdata gị n'ala,
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
17 "Edọm ga-aghọ ihe iju anya.
Ndị niile na-esi n'akụkụ ya agafe ga-anọ n'ọnọdụ iju anya,
ha ga-eledakwa ya anya n'ihi ọnya ya niile.
18 Dịka a kwaturu Sọdọm na Gọmọra,
ya na obodo niile gbara ya gburugburu.
Otu a kwa, ọ dighị onye ọbụla ga-ebi n'ebe ahụ;
nwa mmadụ ọbụla agakwaghị ebi n'ime ya,"
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwuru.

19 "Aga m esi n'ala ya chụpụ Edọm n'otu ntabi anya,
dịka mgbe ọdụm na-esi n'oke ọhịa Jọdan
na-arịgopụta n'ebe ịta nri nke ụmụ anụmanụ jupụtara n'ahịhịa ndụ.
Ma onye bụ onye ahụ a họpụtara, onye m ga-enyefe ọrụ a n'aka ya?
Onye dịka m? Onye kwa pụrụ ịpụta tụọ m aka n'ihu?
Onye bụkwa onye ọzụzụ atụrụ ahụ nke pụrụ ido onwe ya megide m?"

20 N’ihi nke a, nụrụ ihe ONYENWE ANYỊ
kwadobere megide Edọm,
nụrụkwa ihe o zubere megide ndị bi na
Teman.
A ga-adọkpụrụ ndị dị nta n’etiti igwe ewu na
atụrụ ahụ,
ebe ịta nri ha ga-anọ n’ọnọdụ mgbagwoju
anya n’ihi nke a.
21 Ụwa ga-ama jijiji mgbe ha nụrụ mkpọtụ ọdịda
ha;
iti mkpu akwa ha ga-adakwa ụda ruo
n’Osimiri Uhie.
22 Lee, otu ugo ga-efeli elu, fedatakwa.
Ọ ga-agbasapụ nku ya kpuchie ala Bozra
niile.
N’ụbọchị ahụ, obi ndị bu dike n’agha n’Edọm
ga-adị ka obi nwanyị ime na-eme.

Ozi e ziri banyere Damaskọs

23 Nke dịrị Damaskọs:
“Ụjọ ejula Hamat na Apad obi,
n’ihi na ha anụla akụkọ ọjọọ.
Ha adaala mba,
nọọkwa n’oke echiche dịka osimiri nke ebili
na-amagharị n’elu ya.
24 Damaskọs aghọọla onye ike gwụrụ.
Ọ tụgharịala ịgbapụ ọsọ,
ma ọma jijiji ejidela ya.
Oke obi ụfụ na ihe mgbu ejidesiela ya aka ike,
dịka obi ụfụ na ihe mgbu nke na-ejide
nwanyị ime na-eme.
25 Gịnị mere na-agbahapụbeghị obodo ahụ a
maara aha ya,
bụ obodo ahụ nke ihe ya na-atọ obi m ụtọ?

26 N’ezie, ụmụ okorobịa nọ n’ime ya ga-ada
n’okporoụzọ niile,
a ga-emekwa ka ndị agha ya niile dere duu
n’ụbọchị ahụ.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe
niile kwubiri.
27 “Aga m esunye mgbidi Damaskọs ọkụ.
Ọkụ ahụ ga-eripịakwa ebe e wusiri ike nke
Ben-Hadad.”

Ozi e ziri banyere Keda na Hazọ

28 Banyere Keda na alaeze Hazọ, nke Nebukadneza eze Babilọn busoro agha:

Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Bilienụ gaa buso Keda agha.
Bibiekwanụ ndị ahụ niile bi n’akụkụ ọwụwa
anyanwụ.
29 A ga-adọta ụlọ ikwu ha, na igwe ewu na atụrụ
ha n’agha.
A ga-ebukọrọkwa ụlọ mgbochi ha niile,
ya na ngwongwo na ịnyịnya kamel ha niile.
Ndị mmadụ ga-etikwa mkpu sị ha,
‘Oke egwu dị n’akụkụ niile!’

30 “Gbalaganụ ọsịịsọ.
Jeenụ nọdụ n’ime ọgba nkume niile miri
emi, unu ndị niile bi na Hazọ,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
Nebukadneza eze Babilọn atụọla atụmatụ
megide unu,
o chepụtakwala ụzọ ọ ga-esi megide unu.

31 “Bilienụ, gaa buso mba ahụ agha,

bụ mba ahụ na-ebi na ntụkwasị obi,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
“mba nke na-enweghị ibo ọnụ ụzọ, maọbụ mkpọrọ e ji akpọchi ya,
mba ahụ nke ndị ya na-ebiri naanị onwe ha.
32 Ịnyịnya kamel ha ga-abụ ihe a ga-akwata n’agha,
ọtụtụ igwe ehi ha ga-abụkwa ihe a ga-alụta n’agha.
Aga m efesa ha nye ifufe, bụ ndị niile nọ ebe dị anya, bụ ndị ahụ niile na-akpụchapụ agịrị isi egedege ihu ha.
Aga m emekwa ka ihe ọjọọ si n’akụkụ niile bịakwasị ha,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
33 “Mgbe ahụ, Hazọ ga-aghọ ebe obibi nke nkịta ọhịa.
Ọ ga-aghọ ebe tọgbọrọ n’efu ruo mgbe ebighị ebi.
O nweghị onye ọbụla ga-ebi n’ebe ahụ,
nwa mmadụ ọbụla agakwaghị ebi n’ime ya.”

Ozi banyere Ilam

34 Nke a bụ okwu ONYENWE ANYỊ ndị ruru Jeremaya onye amụma ntị banyere Elam, mgbe Zedekaya eze Juda bidoro ọchịchị ya.

35 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
“Lee, aga m agbaji ụta nke Elam,
bụ ụta ahụ ha ji anya isi na ọ bụ ebe ike ha dị.
36 Aga m esite n’akụkụ anọ nke mbara eluigwe zite oke ifufe anọ,

nke ga-abịa megide Elam.
Aga m efesa ha nye oke ifufe anọ ndị a,
ndị ga-ebufu ha buga ha na mba niile dị iche iche,
ọ dịghị obodo a na-agaghị ahụ ndị Ilam a dọtara n'agha.
37 Aga m etipịa Elam n'ihu ndị iro ha,
e, n'ihu ndị ahụ na-achọsi ndụ ya ike.
Aga m eme ka ihe ọjọọ bịakwasị ha,
meekwa ka oke iwe m dị ọkụ bịakwasị ha,"
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
"Aga m eji mma agha chụọ ha ọsọ
tutu ruo mgbe m mere ka ha niile gwụsịa.
38 Aga m edo ocheeze m n'Elam,
bibiekwa eze ya na ndịisi ọchịchị ya,"
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

39 "Ma n'ikpeazụ, n'ụbọchị ndị ahụ na-abịa,
aga m eweghachite akụnụba niile nke Elam."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.

50

Ozi e ziri banyere Babilọn

1 Okwu ONYENWE ANYỊ nke ruru Jeremaya onye amụma ntị banyere Babilọn na banyere ala ndị Babilọn.
2 "Kwusaa ya na mba niile, mee ka a nụrụ ya;
bulie ọkọlọtọ mgbe a na-ekwusa ya.
Kwupụta ihe niile, ezokwala ihe ọbụla, kama kwusaa ya sị,
'A ga-adọta Babilọn n'agha.
Ihere ga-emesịa mee Bel;

otu a kwa, egwu ga-ejupụta Maduk obi.
A ga-eme ka ihere mee oyiyi ya niile a kpụrụ akpụ;
oke egwu ga-ejidekwa arụsị ya niile.'
3 Otu mba, nke si n'akụkụ ugwu, ga-ebuso ya agha,
mee ala ya ka ọ tọgbọrọ n'efu.
Ọ dịkwaghị onye ga-ebi n'ime ya,
n'ihi na mmadụ na anụmanụ ga-esi n'ime ya gbalaga.

4 "N'ụbọchị ndị ahụ, ma na mgbe ahụ," otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
ndị Izrel na ndị Juda ga-ejikọta onwe ha n'otu.
Ha niile ga-eji anya mmiri pụọ ịchọ ONYENWE ANYỊ Chineke ha.
5 Ha ga-ajụ ajụjụ, banyere ụzọ e si eje Zayọn.
Mgbe ahụ, ha ga-eche ihu ha ijeru n'ebe ahụ.
Ha niile ga-abịakwa were onwe ha nyefee* n'aka ONYENWE ANYỊ,
n'ime ọgbụgba ndụ ebighị ebi,
nke a na-agaghị echefu echefu.

6 "Ndị m akpafuola dịka atụrụ furu efu.
Ndị ọzụzụ atụrụ ha eduhiela ha,
mee ka ha na-awagharị n'ugwu ukwu niile.
Ha na-akpagharị n'elu ugwu ukwu, ma n'elu ugwu nta.
Ha echefuokwala ebe izuike nke ha.
7 N'ihi ya, ndị niile chọtara ha na-eripịa ha.
Ndị iro ha na-ekwukwa sị, 'Ikpe amaghị anyị

* **50:5** Rapara n'ahụ Onyenwe anyị

n'ihi na ha emehiela megide ONYENWE ANYỊ, onye
bụ ezi ebe ịta nri ha,
na onye bụkwa olileanya nke nna nna ha.'

8 "Sinụ na Babilọn gbalaga;
sitekwanụ n'ala Babilọn pụọ,
dịrịnụ ka mkpi na-edu igwe ewu na atụrụ.
9 N'ihi na aga m akpali ọtụtụ mba dị ike site n'ala
dị n'ugwu,
ndị ga-ejikọta onwe ha ibuso Babilọn agha.
Ha ga-edo onwe ha n'usoro imegide ya;
ọ bụkwa n'akụkụ ugwu ka ha ga-esi dọta ya
n'agha.
Àkụ ha ga-agba ga-adị ka àkụ nke onye bụ dike
n'agha na onye ọka ịgba ụta na-agba.
Ha agaghị agba aka lọta.
10 N'ihi nke a, Babilọn ga-aghọ ihe nkwata
n'agha.
Afọ ga-ejukwa ndị niile bụ ndị ga-akwata
ya."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

11 "N'ihi na ị ṅụrịrị ọṅụ nwee obi ụtọ,
gị onye bibiri ihe nketa m,
ị wugharịrị dịka nwa ehi nke na-azọcha ọka,
bee akwa dịka oke ịnyịnya.
12 Ihere ga-eme nne unu,
e, a ga-eme ka oke ihere mee nne mụrụ unu.
Ọ ga-abụkwa mba dịkarịsịrị ala n'etiti mba niile,
bụrụkwa ọzara, ala kpọrọ nkụ na ala uzuzu.
13 N'ihi iwe dị ukwuu nke ONYENWE ANYỊ, ọ dịghị
onye ga-ebikwa n'ala Babilọn ọzọ,
n'ihi na a ga-ebibi ya kpamkpam.

Ndị niile si n'akụkụ ya na-agafe ka ọ ga-eju anya.
Ha ga-akparị ya n'ihi ọnya niile dị ya n'ahụ.

14 "Doonụ onwe unu n'usoro gburugburu obodo Babilọn,
unu ndị niile na-agba ụta.
Gbaanụ ya ụta. Unu echela banyere àkụ ole unu ga-agbapụ
n'ihi na o mehiela megide ONYENWE ANYỊ.
15 Kpọọnụ mkpu agha megide ya, site n'akụkụ niile!
Ọ chiliela aka ya elu. Lee, ụlọ elu ya e wusiri ike adaala,
a kwatuokwala mgbidi ya niile.
Ebe ọ bụ na ONYENWE ANYỊ na-abọrọ onwe ya ọbọ n'ahụ Babilọn,
bọọnụ ya ọbọ.
Meenụ ya dịka o si mee ndị ọzọ.
16 Site na Babilọn wezuga onye na-agha mkpụrụ
na onye ji mma owuwe ihe ubi na-ewe ihe ubi.
Ka onye ọbụla laghachikwuru ndị nke ya,
ka onye ọbụla gbalaakwa n'ala nke aka ya,
n'ihi mma agha nke onye na-emegbu emegbu.

17 "Izrel dị ka ewu na atụrụ a chụsasịrị achụsasị,
nke ọdụm chụsasịrị.
Onye bu ụzọ ripịa ya
bụ eze Asịrịa.
Onye ikpeazụ gwepịara ọkpụkpụ ya
bụ Nebukadneza, eze Babilọn."

18 N’ihi ya, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru,
“Aga m ata eze Babilọn, na ndị ala ya ahụhụ,
dịka m si taa eze Asịrịa ahụhụ.
19 Ma aga m akpọghachitekwa Izrel n’ebe ịta nri
nke ha.
Ha ga-atakwa nri na Kamel na Bashan.
Ọ bụkwa n’ugwu Ifrem na Gilead
ka afọ ga-ejukwa ha.
20 N’ụbọchị ndị ahụ, ma na mgbe ahụ,” otu a ka
ONYENWE ANYỊ kwubiri,
“a ga-achọ ajọọ omume nke Izrel,
ma ọ dịghị nke a ga-achọta.
A ga-achọkwa mmehie niile nke Juda,
ma o nweghị nke a ga-achọta,
n’ihi na aga m agbaghara ndị ahụ m mere
ka ha fọdụ mmehie ha.

21 “Busonụ ala Merataim agha,
busokwanụ ndị bi na Pekod agha.
Chụọ ha ọsọ, gbuchapụ ma bibiekwa ha niile
kpamkpam.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
“Mezuonụ ihe niile m nyere unu n’iwu.
22 A na-anụ ụzụ agha n’ala ahụ,
a na-anụ ụzụ oke mbibi.
23 Lee ka e si gbajie,
ma tipịa mkpirisi igwe ahụ na-esupịa ụwa
niile.
Lee ka Babilọn si tọgbọrọ n’efu
n’etiti mba niile nke ụwa.
24 Esiiri m gị ọnya, gị Babilọn;

ị makwara n'ọnya ahụ tupu ị mata na ọnya
ahụ dị.
A chọtala gị, jidekwa gị,
n'ihi na i doola onwe gị ibuso ONYENWE ANYỊ
agha.
25 ONYENWE ANYỊ emegheela ụlọakụ ngwa agha
ya,
site n'ime ya wepụta ngwa agha nke ọnụma
ya.
N'ihi na Onyenwe anyị bụ ONYENWE ANYỊ, Onye
pụrụ ime ihe niile
nwere ọrụ ọ ga-arụ n'ala Babilọn.
26 Sitenụ n'ebe dị anya bịa buso ya agha.
Kụkapunụ ọba ya niile,
tụkọtanụ ha ọnụ dịka akpa ọka dị ukwuu,
nke atụkọtara n'elu ibe ha.
Bibienụ ya kpamkpam,
ka ihe ọbụla ghakwara ịfọdụrụ ya.
27 Gbuonụ ụmụ oke ehi ya niile,
ka ha niile gaa n'ebe ụlọ igbu anụ
Ahụhụ na-adịrị ha, n'ihi na ụbọchị ahụ a kara
aka banyere ha abịala,
bụ oge a ga-eji taa ha ahụhụ.
28 Geenụ ntị n'ihe ndị na-agbalaga na-ekwu, bụ
ndị si na Babilọn na-agbapụ ọsọ.
Ha na-ekwusa na Zayọn
otu ONYENWE ANYỊ Chineke anyị si bọọ ọbọ,
otu o si abọ ọbọ n'ihi ụlọnsọ ukwu ya.

29 "Kpọkọtanụ ndị na-agba ụta maka imegide
Babilọn,
bụ ndị niile na-agba ụta.
Maanụ ụlọ ikwu, gbaa ya gburugburu;

unu ekwela ka onye ọbụla si n'ime ya gbapụ.
Kwụghachi ya ụgwọ dịka ọrụ ya si dị,
dịka ihe niile ahụ o mere si dị meenụ ya otu ahụ.
N'ihi na o buliela onwe ya elu megide ONYENWE ANYỊ,
bụ Onye nsọ nke Izrel.
30 N'ihi ya, ụmụ okorobịa ya ga-ada n'okporoụzọ ama niile.
A ga-emekwa ka ndị agha ya niile dere duu n'ụbọchị ahụ."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
31 "Lee, edoola m onwe m imegide gị, gị onye nganga."
Otu a ka Onyenwe anyị, bụ ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwubiri ya.
"N'ihi na ụbọchị gị abịala,
bụ oge ahụ a ga-ata gị ahụhụ.
32 Onye nganga ahụ ga-asọ ngọngọ daa,
ma o nweghị onye ga-enyere ya aka ka o bilitekwa.
Aga m esunye obodo ya niile ọkụ,
nke ga-erechapụ ndị niile gbara ya gburugburu."
33 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru:
"A na-emegbu nnọọ ndị Izrel,
n'otu aka ahụkwa, ndị Juda.
Ndị dọtara ha n'agha jidesiri ha aka ike.
Ha adịghị ahapụ ha ka ha laa.
34 Ma Onye mgbapụta ha dị ike.
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile bụkwa aha ya.
Ọ ga-eji ike ya niile kpepụta ọnụ ha,

ime ka ala ha nweekwa izuike,
ma meekwa ka ndị bi na Babilọn ghara inwe izuike.

35 “Mma agha ga-ebili megide ndị Babilọn niile,”
otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
“na ndị ahụ niile bi na Babilọn
ma megidekwa ndịisi ọchịchị niile na ndị ahụ niile maara ihe.
36 Mma agha ga-ebili megide ndị amụma ụgha ha niile.
Ha ga-aghọ ndị nzuzu.
Mma agha ga-ebili megide ndị bụ dike n’agha.
Obi ha ga-ejupụtakwa n’oke egwu.
37 Mma agha ga-ebili megide ịnyịnya ha, na ụgbọ agha ha,
na ndị mba ọzọ niile nọ n’etiti ha.
Ha ga-aghọkwa ndị inyom.
Mma agha ga-ebilikwa megide akụ ha niile.
A ga-alụta ha niile n’agha.
38 Okpomọkụ ga-abịakwasị mmiri ha niile
mee ka ha taa.
N’ihi na ala ha bụ ala arụsị:
arụsị ha niile ga-ayịkwa ara n’ihi oke egwu nke ga-abịakwasị ha.

39 “N’ihi ya, ọ bụ ụmụ anụmanụ nke ọzara, na nkịta ọhịa ga-ebi n’ebe ahụ.
Ikwighịkwighị ga-ebikwa n’ebe ahụ.
Mmadụ ọbụla agaghị ebikwa n’ime ya ọzọ.
O nweghị onye ga-ebikwa n’ime ya site n’ọgbọ ruo n’ọgbọ.
40 Dịka m si kwatuo Sọdọm na Gọmọra,
ya na obodo niile gbara ya gburugburu,”

otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.
“Otu a kwa, ọ dịghị onye ọbụla ga-ebi n’ebe ahụ;
nwa mmadụ ọbụla agakwaghị ebi n’ime ya.”

41 “Lee, ndị agha si n’ala dị n’ebe ugwu na-abịa;
mba dị ukwuu na ọtụtụ ndị eze
ka a na-akpọlitekwa site na nsọtụ niile nke ụwa.
42 Ha ji ọtụtụ ụta na ùbe;
ha bụ ndị afọ tara mmiri, ndị na-enweghị obi ebere.
Ha na-ebigbọ dịka mbigbọ nke osimiri,
dịka ha na-anọkwasị n’elu ịnyịnya ha.
Ha na-abịa dịka ndị ikom e doro n’usoro ibu agha,
ibuso gị agha, Ada Babilọn.
43 Eze Babilọn nụrụ akụkọ banyere ude ha,
akụkọ mere ka ike gwụrụ aka ya abụọ kpamkpam.
Oke ihe mgbu ejidela ya,
ihe mgbu dịka nke nwanyị ime na-eme.
44 Lee, dịka mgbe ọdụm na-esi n’oke ọhịa Jọdan
na-arịgopụta n’ebe ịta nri nke ụmụ anụmanụ jupụtara n’ahịhịa ndụ,
n’otu ntabi anya ka m ga-esi n’ala ya chụpụ Babilọn.
Ma onye bụ onye ahụ a họpụtara, onye m ga-enyefe ọrụ a n’aka?
Onye dịka m? Onye kwa pụrụ ịpụta tụọ m aka n’ihu?
Onye bụkwa onye ọzụzụ atụrụ ahụ nke pụrụ ido onwe ya megide m?”

45 N’ihi ya, nụrụ ihe ONYENWE ANYỊ kwadobere megide Babilọn,
nụrụkwa ihe o zubere megide ala ndị Babilọn.
A ga-adọkpụrụ ndị dị nta n’etiti igwe ewu na atụrụ ahụ.
Ebe ịta nri ha ga-anọ n’ọnọdụ mgbagwoju anya n’ihi nke a.
46 Ụwa ga-ama jijiji mgbe ha nụrụ mkpọtụ ọdịda Babilọn,
iti mkpu akwa ya ga-adakwa ụda n’etiti mba niile dị iche iche.

51

1 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru,
“Lee, aga m akpali mmụọ onye mbibi,
ka ọ bịa megide Babilọn na ndị bi na Kaldịa.
2 Aga m eziga ndị mba ọzọ n’obodo Babilọn,
ka ha gaa fụchaa ya, bibiekwa ala ya.
Ha ga-emegide ya n’akụkụ niile,
n’ụbọchị ahụ ihe ọjọọ ga-abịakwasị ya.
3 Ekwela ka onye na-agba ụta kwee ụta ya,
ekwekwala ka o yikwasị uwe agha ya.
Enwekwala ọmịiko n’ebe ụmụ okorobịa ya nọ,
kama bibie usuu ndị agha ya kpamkpam.
4 Ha ga-ada, bụrụ ndị e gburu egbu n’ime Babilọn,
ha ga-abụ ndị e merụrụ oke ahụ n’okporoụzọ niile.
5 Ọ bụ ezie n’ala ha jupụtara n’ikpe ọmụma,
n’ihu Onye nsọ nke Izrel,
ma Chineke bụ ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile

agbakụtabeghị ndị Izrel na Juda azụ.

6 “Sinụ na Babilọn gbapụ ọsọ.
Gbasienụ ọsọ ike n’ihi ndụ unu.
Unu ekwela ka e bibie unu n’ihi mmehie ya.
Oge ịbọ ọbọ ONYENWE ANYỊ eruola,
ọ ga-akwụghachi ya ihe ruuru ya.
7 Babilọn dị ka iko ọlaedo n’aka ONYENWE ANYỊ.
O mere ka ụwa niile si n’iko ahụ ṅụbiga ihe ọṅụṅụ oke.
Mba niile nke ụwa ṅụrụ mmanya ya.
Ugbu a ha niile na-ayị ara.
8 Na mberede, Babilọn ga-ada, a ga-etipịakwa ya.
Kwasierenụ ya akwa ike.
Wetanụ ọgwụ tee ya,
ma eleghị anya ọnya ahụ ga-adị ya mma.

9 “ ‘Anyị gaara agwọ Babilọn,
ma ọrịa ji ya enweghị ngwọta.
Ka anyị hapụnụ ya; ka anyị niile n’otu n’otu laghachi n’obodo nke aka anyị,
n’ihi na ikpe ọmụma dịrị ya eruola mbara eluigwe.
Ọ na-arịgokwa ruo n’igwe ojii.’

10 “ ‘ONYENWE ANYỊ emeela ka ezi omume anyị pụta ìhè.
Ka anyị kwupụta
ihe ONYENWE ANYỊ Chineke anyị mere na Zayọn.’

11 “Mụọnụ ọnụ àkụ unu;
bulienụ ọta unu!

ONYENWE ANYỊ akwaliela ndị eze ndị Midia,
n'ihi na nzube ya bụ ịla Babilọn n'iyi.
ONYENWE ANYỊ ga-abọrọ onwe ya ọbọ,
ọ ga-abọtara ụlọnsọ ukwu ya ọbọ.
12 Bulienụ ọkọlọtọ n'ihi imegide mgbidi Babilọn.
Tinyekwanụ ndị agha ọzọ n'etiti ndị nche, ka ọnụọgụgụ ha hie nne
Kwadoonụ ndị ga na-elepụ anya.
Kwadoonụ ndị agha ga-ezo onwe ha,
n'ihi na ONYENWE ANYỊ ga-eme ka ihe o zubere mezuo,
bụ ihe ahụ o kpebiri megide ndị Babilọn.
13 Unu bụ ndị bi n'akụkụ ọtụtụ mmiri,
ndị nwere akụnụba dị ukwuu,
ọgwụgwụ unu abịaruola.
Oge ahụ eruola mgbe e ji wezuga unu.
14 ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile ji onwe ya ṅụọ iyi, sị,
N'ezie, aga m eme ka ndị mmadụ ọnụọgụgụ ha ga-aha ka igurube jupụta n'ime gị.
Ha ga-etikwa mkpu ọṅụ megide gị.

15 "O sitere n'ike ya mee ụwa;
ọ tọrọ ntọala ụwa mee ka o guzosie ike site n'amamihe ya,
ọ jikwa nghọta ya setịpụ eluigwe niile.
16 Mgbe o bigbọrọ, mmiri niile nke dị n'eluigwe na-ebigbọkwa.
Ọ na-eme ka igwe ojii site na nsọtụ niile nke ụwa kwụlie.
Ọ na-ezipụ amụma mgbe mmiri na-ezo,
na-esitekwa n'ụlọ nkwakọba ihe ya na-ewepụta ifufe.

17 “Onye ọbụla bụ onye na-enweghị uche nke ihe
ọmụma kọrọ.
Emeela ka ihere mee onye ọkpụ ụzụ ọlaedo
ọbụla site n’arụsị ọ kpụrụ.
N’ihi na oyiyi niile ọ na-akpụ bụ aghụghọ;
ha enweghị nkuume ọbụla n’ime ha.
18 Ha bụ ihe efu, na ihe ịkwa emo,
mgbe ikpe ọmụma ha bịakwasịrị ha, ha ga-
ala n’iyi.
19 Ma onye ahụ bụ Oke Jekọb adịghị ka ihe ndị
a,
n’ihi na Ọ bụ ya na-eke ihe niile,
tinyere Izrel bụ ebo nke ihe nketa ya.
ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile bụ
aha ya.

20 “Ị bụ mkpọrọ osisi m ji ebu agha,
na ngwa agha m ga-eji gaa n’ihu agha.
Gị ka m ga-eji tipịa mba niile dị iche iche,
gị ka m ga-eji laa alaeze niile n’iyi;
21 gị ka m ga-eji tipịa ịnyịnya na onye na-agba
ya,
gị ka m ga-eji tipịa ụgbọ agha na onye na-
anya ya;
22 gị ka m ga-eji tipịa nwoke na nwanyị,
gị ka m ga-eji tipịa agadi nwoke na okorobịa,
gị ka m ga-eji tipịa okorobịa na
nwaagbọghọ,
23 gị ka m ga-eji tipịa onye ọzụzụ atụrụ na igwe
ewu na atụrụ ya,
gị ka m ga-eji tipịa onye ọrụ ubi na ehi ya;
gị ka m ga-ejikwa tipịa ndị na-achị achị na
ndịisi ọchịchị eze.

24 “N’ihu gị ka m ga-anọ kwụghachi Babilọn
na ndị niile bi na Babilọn ihe ọjọọ niile ha mere
na Zayọn,” ọ bụ ihe ONYENWE ANYỊ kwubiri.
25 “Edoola m onwe m imegide gị, gị ugwu ukwu
na-emebisi ihe,
gị onye na-ala ụwa niile n’iyi.”
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara.
“Aga m esetipụ aka m megide gị,
kwapụ gị site na nkume dị elu.
Aga m emekwa gị ka ị bụrụ ugwu ukwu e
suru ọkụ.
26 A gaghị esite n’ime gị weta nkume e ji ewu isi
nkuku ụlọ,
maọbụ nke e ji ewu ntọala ụlọ ọbụla,
n’ihi na ị ga-abụ ebe tọgbọrọ n’efu ruo
mgbe ebighị ebi,” otu a ka ONYENWE ANYỊ
kwubiri ya.

27 “Bulienụ ọkọlọtọ elu n’ala ahụ.
Fụọnụ opi ike n’etiti mba niile.
Kwadoonụ mba niile maka ibu agha megide ya;
kpọkuonụ alaeze ndị a niile imegide ya:
Ararat, na Mini, na Ashkenaz.
Họpụtanụ ọchịagha ga-edu usuu ndị agha
megide ya;
ziganụ ịnyịnya ga-adị ukwuu n’ọnụọgụgụ,
dịka igurube.
28 Kwadoonụ mba niile maka ibu agha megide
ha,
kwadoonụ ndị eze Midia,
na ndị ha na-achị achị, na ndịisi ọchịchị,
na mba niile nke ha na-achị.

29 Ala ahụ na-ama jijiji, na-atakwa ikikere eze nke ihe mgbu,
n'ihi na nzube ONYENWE ANYỊ zubere megide Babilọn ga-emezu.
Ọ ga-eme ka ala Babilọn ghọọ ebe tọgbọrọ n'efu,
ka mmadụ ọbụla gharakwa ibi n'ime ya.
30 Ndị bụ dike n'agha na Babilọn akwụsịla ịlụ ọgụ;
ha anọgidela n'ebe ha e wusiri ike.
Ike agwụla ha;
ha adịla ka ndị inyom.
E sunyela ebe obibi ya niile ọkụ,
tijiekwa mkpọrọ e ji akpọchi ọnụ ụzọ ama ya niile.
31 Otu onye na-agba ọsọ na-agbaso ọgba ọsọ ibe ya,
otu onyeozi na-esochikwa onyeozi ọzọ n'azụ;
ha niile na-abịa izi eze Babilọn ozi sị ya
na a dọtala obodo ya n'agha,
32 na ndị iro anọchiela ụzọ e si agafe iyi,
na e sunyela ala mmiri mmiri niile ọkụ,
na ndị agha niile na-amakwa jijiji."

33 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile, bụ Chineke Izrel kwuru,
"Ada Babilọn dịka ebe ịzọcha ọka,
n'oge a na-azọcha ya.
Mgbe a ga-ewe ya dịka e si ewe ihe ubi na-abịa nso."

34 "Nebukadneza eze Babilọn eripịala anyị,
o tinyela anyị n'ọnọdụ mgbagwoju anya.

O meela ka anyị dịrị ka ite ihe na-adịghị
n'ime ya.
O lodara anyị dịka ọ bụ agwọ ọjọọ,
jiri ihe ụtọ anyị niile mejuo afọ ya.
Emesịa, ọ gbọpụtara anyị.
35 Ka ihe ike ahụ niile o mere anyị na ụmụ anyị
dịkwasịkwa Babilọn n'isi."
Ọ bụ ihe ndị bi na Zayọn kwuru.
Jerusalem na-ekwukwa sị,
"Ka ọbara anyị dịkwa n'isi ndị bi na Ba-
bilọn."
36 N'ihi ya, ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu,
"Lee, aga m ekwuchitere gị ọnụ gị,
bọtakwara gị ọbọ.
Aga m emekwa ka osimiri taa,
meekwa ka isi iyi mmiri niile taakwa.
37 Babilọn ga-aghọ mkpọmkpọ ebe,
ọ ga-aghọ ebe obibi nke nkịta ọhịa,
bụrụkwa ihe iju anya, na ihe nkọcha,
na ebe mmadụ ọbụla na-agaghị ebikwa.
38 Ndị ya niile na-agbọ ụja dịka ụmụ ọdụm,
ha na-emekwa ụzụ dịka ụmụ ọdụm na-aṅụ
ara.
39 Ma n'oge ahụ a kpaliri ha,
aga m edo oriri n'ihu ha.
Aga m eme ka ha ṅụbiga mmanya oke,
si otu a mee ka ha jiri oke ịchị ọchị tie mkpu ọṅụ.
N'ikpeazụ, ha ga-arahụ ụra ebighị ebi, nke
ha na-agaghị esite na ya bilie."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.
40 "Aga m akpụdata ha,
dịka ụmụ atụrụ a na-aga igbu egbu,
dịka ebule na mkpi.

41 “Lee ka a ga-esi dọta Sheshak n’agha,
jichie ihe ụwa niile ji anya isi n’agha.
Lee ka Babilọn ga-esi ghọọ ihe tọgbọrọ n’efu
n’etiti mba niile!
42 Osimiri ga-eri Babilọn,
mmali elu nke mmiri ya ga-ekpuchi ya.
43 Obodo ya niile ga-atọgbọrọ n’efu,
ọ ga-abụ ebe kpọrọ nkụ, na ala ọzara,
ọ ga-aghọ ala onye ọbụla na-agaghị ebi n’ime ya,
nke mmadụ ọbụla na-agaghị esi n’etiti ya
gafee.
44 Aga m ata Bel dị na Babilọn ahụhụ,
mee ya ka ọ gbọpụta ihe ndị ahụ o loro.
Mba dị iche iche agakwaghị agakwurukwa ya
ọzọ.
Mgbidi Babilọn ga-adakwa.

45 “Sinụ n’ime ya pụta, unu ndị m!
Gbapụnụ ọsọ n’ihi ndụ unu.
Gbapụnụ ọsọ site n’iwe dị ọkụ nke ỌNYENWE
ANYỊ.
46 Unu adala mba, unu atụkwala ụjọ,
mgbe unu nụrụ akụkọ dị iche iche n’ala ahụ.
N’ihi na otu ụdị akụkọ ka a ga-anụ n’afọ a, akụkọ
ọzọ dị iche ka a ga-anụkwa n’afọ nke ọzọ.
A ga-anụ akụkọ iwusi ọbara n’ala ahụ,
nụkwa akụkọ onye ọchịchị nke na-ebuso
onye ọchịchị ọzọ agha.
47 N’ihi na oge ahụ aghaghị ịbịa
mgbe m ga-ata arụsị niile dị na Babilọn
ahụhụ.
A ga-eme ka ihere mee ala ahụ niile.

Ndị ya niile e gburu egbu ga-ada,
tọgbọrọkwa n'ime ya,
48 mgbe ahụ, eluigwe na ụwa, na ihe niile dị n'ime ha
ga-eti mkpu ọṅụ n'ihi ihe dakwasịrị Babilọn.
Ndị ga-ebuso ya agha
ga-esitekwa n'ugwu bịa."
Otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri.

49 "Babilọn ga-ada n'ihi ndị Izrel e gburu,
dịka ndị niile e gburu n'ụwa
si daa site n'aka ndị Babilọn.
50 Unu ndị siterela n'ihu mma agha gbapụ ọsọ,
wezuganụ onwe unu, unu eguzokwala.
Chetanụ ONYENWE ANYỊ n'ala ahụ dị anya,
na-echetakwa Jerusalem."

51 "Ihere emeela anyị,
n'ihi na a kparịala anyị.
Ihere ekpuchiekwala ihu anyị,
n'ihi na ndị mba ọzọ abatala
n'ebe nsọ nke ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ."

52 "Ma ụbọchị ndị ahụ na-abịa," ka ONYENWE ANYỊ kwupụtara,
"mgbe m ga-ata arụsị ya niile ahụhụ.
Ndị e merụrụ ahụ
ga-asụkwa ude n'ala ahụ niile.
53 A sịkwarị* na Babilọn a arịgoruo n'eluigwe,
ma a sịkwa na o wusie ebe dị elu nke ike ya mee ka o siwanyekwuo ike karịa,
aga m ezite ndị mbibi ga-abịa megide ya."

* **51:53** Maọbụ, *asịgodu*

Otu a ka ONYENWE ANYị kwubiri ya.

54 “Ụzụ ịkwa akwa si na Babilọn na-apụta,
ụzụ oke ịla n’iyi
sikwa n’ala ndị Babilọn na-apụta.
55 ONYENWE ANYị ga-ala Babilọn n’iyi.
Ọ ga-emekwa ka oke ụzụ ha kwụsị.
Mbigbọ nke ndị iro ga-adịkwa ka mbigbọ nke ọtụtụ mmiri,
mkpọtụ nke olu ha ga-ada ụda dị ukwuu.
56 Onye mbibi ga-ebuso Babilọn agha.
A ga-adọta ndị bụ dike ya n’agha,
gbajisiekwa ụta ha niile.
N’ihi na ONYENWE ANYị bụ Chineke onye na-akwụghachi;
ọ ga-akwụghachikwa n’uju ya.
57 Aga m eme ka ndịisi ọchịchị ya niile, na ndị maara ihe ha ṅụbiga mmanya oke;
aga m emekwa ndị ha na-achị achị, na ndịisi ha, na ndị ha bụ dike n’agha otu ihe ahụ.
Ha ga-arahụ ụra ruo mgbe ebighị ebi. Ha agaghị esitekwa n’ụra ahụ bilie ọzọ.”
Ọ bụ ihe Eze ahụ kwubiri, bụ onye ahụ aha ya bụ ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile.
58 Ihe ndị a ka ONYENWE ANYị, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru,
“A ga-akwada mgbidi Babilọn nke sara mbara, mee ka ọ daruo ala,
a ga-eji ọkụ sunye n’ọnụ ụzọ ama ya niile dị elu.
Ndị dị iche iche na-adọgbu onwe ha n’ọrụ n’efu.

Ndọgbu n'ọrụ nke mba niile dị iche iche ga-abụ nkụ a na-akwanye n'ọkụ."

59 Ndị a bụ ozi Jeremaya, bụ onye amụma ziri onyeisi ozi aha ya bụ Seraya nwa Neraya, nwa Mahseia, mgbe o so Zedekaya eze Juda gaa Babilọn. E ziri ya ozi a n'afọ nke anọ nke ọchịchị Zedekaya.

60 Jeremaya depụtara n'akwụkwọ ihe banyere ihe ọjọọ ndị ahụ niile ga-abịakwasị Babilọn, ya bụ ihe niile e dere banyere Babilọn.

61 Ọ sịrị Seraya, "Mgbe i ruru Babilọn, lezie anya hụ na ị gụpụtara okwu ndị a niile ebe ndị mmadụ ga-anụ ya.

62 Emesịa, ị ga-ekwukwa sị, 'ONYENWE ANYỊ, gị onwe gị ekwuola na i ga-ebibi ebe a, ma mmadụ maọbụ anụmanụ agaghị ebikwa n'ime ya. I kwuokwala na ọ ga-aghọ mkpọmkpọ ebe ruo mgbe ebighị ebi.'

63 Mgbe ị gụsịrị ihe dị n'akwụkwọ a, kegide ya nkume, tụnye ya n'etiti iyi ukwu Yufretis.

64 Ị ga-asịkwa, 'Otu a ka Babilọn ga-esi mikpuo. Ọ gaghị ebilikwa ọzọ, n'ihi ihe ọjọọ ahụ m ga-eme ka ọ bịakwasị ya. Ndị ya ga-adakwa.' "

Ebe a ka okwu Jeremaya niile gwụrụ.

52

Ndọta n'agha a dọtara Jerusalem

1 Zedekaya gbara iri afọ abụọ na otu mgbe ọ malitere ịbụ eze. Ọ chịrị dị ka eze na Jerusalem afọ iri na otu. Aha nne ya bụ Hamutal nwa Jeremaya, onye Libna.

2 O mere ihe jọrọ njọ n'anya ONYENWE ANYỊ
dịka Jehoiakim mere.
3 Ọ bụ n'ihi iwe ONYENWE ANYỊ ka ihe ndị a
niile ji bịakwasị Jerusalem na Juda. N'ikpeazụ,
o sitere n'ihu ya chụpụ ha.

N'oge a, Zedekaya nupuru isi n'okpuru eze
Babilọn.
4 N'ihi ya, n'afọ nke itoolu, nke ọchịchị
Zedekaya, n'ụbọchị nke iri n'ọnwa nke iri, nke
afọ ahụ, Nebukadneza, eze Babilọn, duuru usuu
ndị agha ya niile bịa ibuso Jerusalem agha.
Ha mara ụlọ ikwu ndị agha n'azụ obodo ahụ,
wuokwa mgbidi nnọchibido gburugburu obodo
ahụ.
5 Anọchibidoro obodo a n'agha ruo n'afọ nke
iri na otu nke ọchịchị eze Zedekaya.
6 N'abalị nke itoolu, nke ọnwa anọ n'afọ ahụ,
oke ụnwụ siri ike dị n'obodo ahụ ruo na ọ
dịkwaghị nri dị nke ndị mmadụ ga-eri.
7 Mgbe ahụ, e tipuru oghere n'aja mgbidi
obodo ahụ, ndị agha niile ji abalị gbapụ site
n'ọnụ ụzọ ama nke dị n'etiti mgbidi abụọ
n'akụkụ ubi eze a gbara ogige, n'agbanyeghị na
ndị Babilọn* nọ obodo ahụ gburugburu. Ha
gbapụrụ chee ihu n'ụzọ Araba.†
8 Ma usuu ndị agha Babilọn‡ chụsoro Zedekaya
bụ eze n'azụ, chụkwute ya na mbara ala Jeriko.
Ndị agha ya niile sitere n'ebe ọ nọ gbasasịa, hapụ
ya,
9 e jide ya.

---

* **52:7** Maọbụ, *Kaldịa* † **52:7** Ya bụ ndagwurugwu Jọdan
‡ **52:8** Kaldịa dịkwa n'amaokwu nke 14 na 17

Ha kpụgara ya eze Babilọn, n'obodo Ribla, nke dị n'ala Hamat, ebe a nọ maa ya ikpe.
10 Na Ribla ka eze Babilọn nọ gbuo ụmụ ndị
ikom Zedekaya niile, n'ihu ya, o gbukwara ndịisi
ọchịchị Juda niile.
11 Ọ ghụpụrụ anya Zedekaya abụọ, jiri ụdọ
bronz kee ya agbụ, kpụrụ ya gaa Babilọn, ebe o
tinyere ya n'ụlọ mkpọrọ tutu ruo ụbọchị ọnwụ
ya.
12 N'ụbọchị nke iri, n'ọnwa nke ise, nke afọ iri
na itoolu, nke ọchịchị Nebukadneza eze Babilọn,
Nebuzaradan ọchịagha ndị nche eze, onye na-
ejere eze Babilọn ozi, bịarutere Jerusalem.
13 O sunyere ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ ọkụ, ụlọeze
na ụlọ niile dị na Jerusalem, ụlọ ọbụla bụ nke dị
mkpa ka o surere ọkụ.
14 Usuu ndị agha Kaldịa niile bụ ndị nọ
n'okpuru onyeisi ndị nche eze ahụ, kwaturu
mgbidi ahụ niile gbara Jerusalem gburugburu.
15 Nebuzaradan, ọchịagha ndị nche eze, buru
ụfọdụ n'ime ndị dakarịsịrị n'ogbenye na ndị
fọdụrụ n'ime obodo ahụ, ha na ndị ǹka niile
fọdụrụ, na ndị ahụ ji aka ha gbakwuru eze
Babilọn, bulaa ha Babilọn, ka ha ga biri n'ala
ọzọ.
16 Ma Nebuzaradan, hapụrụ ndị ahụ bụ nnọọ
ndị ogbenye ọnụ ntụ,§ ka ha na-elekọta ubi vaịnị
niile a gbara ogige na ala ubi niile.
17 Ma ndị Babilọn tipịara ogidi bronz niile, ha
na ihe ndọkwasị niile na Oke osimiri bronz ndị
ahụ dị n'ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, buru bronz ahụ
niile bulaa Babilọn.

§ **52:16** Ya bụ ndị dakarịsịrị n'ogbenye

18 Ha chịkọọrọ ite niile, na shọvel niile na ihe
ịkpakepụ ọkụ niile, na efere ịkwọsa mmiri niile,
na ngaji ukwu niile, na ihe bronz niile, bụ nke e
ji eje ozi n'ime ụlọnsọ ahụ.
19 Ọchịagha ndị nche eze ahụ sikwa n'ụlọnsọ
ahụ chịrị ihe ndị a: efere ukwu niile, ihe ịgụnye
ọkụ niile, efere ịkwọsa mmiri niile, ite niile, ihe
ịdọkwasị oriọna niile, ngaji ukwu niile na iko e ji
enye onyinye ihe ọṅụṅụ, ya bụ ihe ndị ahụ niile
e ji ọlaedo a nụchara anụcha maọbụ ọlaọcha
kpụọ.
20 O burukwara bronz sitere n'ogidi abụọ ahụ,
oke Osimiri ahụ na ehi iri na abụọ e ji bronz
kpụọ, bụ nke dị n'okpuru ya, na ihe ndọkwasị
ya niile, nke eze bụ Solomọn mere n'ihi ụlọnsọ
ONYENWE ANYỊ. Ha karịrị ihe a ga-eji ihe ọtụtụ
tụọ.
21 Ị dị elu nke otu n'ime ogidi abụọ ndị a bụ
mita asatọ na ụma* n'ọtụtụ. Ị dị gburugburu ya
bụkwa mita ise na ụma anọ,† nke ọbụla n'ime
ha bụ mkpịsịaka anọ. Oghere dịkwa n'ime ha.
22 Isi bronz nke e kpụkwasịrị n'otu ogidi dị
mita abụọ na ụma atọ‡ n'ịdị elu. Ọ bụkwa ihe
yiri mkpụrụ pomegranet e ji bronz kpaa, ka e
ji chọọ ya mma gburugburu ya niile. Ogidi nke
abụọ nwekwara pomegranet, yiri ibe ya.
23 Pomegranet ndị ahụ dị iri itoolu na isii,
ọ bụkwa n'akụkụ ọbụla ka ọ dị. Ọnụọgụgụ
pomegranet niile dị n'elu ihe ahụ a kpụrụ akpụ
dị otu narị.

---

* **52:21** Iri nzọ ụkwụ abụọ na asaa † **52:21** Nzọ ụkwụ iri na asatọ ‡ **52:22** Ya bụ nzọ ụkwụ asaa na ọkara

24 Ọchịagha ndị nche eze ahụ, kpụụrụ Seraya,
onyeisi nchụaja, na Zefanaya, bụ onye nchụaja
na-esote ya n'ọkwa, na ndị nche atọ na-eche ọnụ
ụzọ mbata dịka ndị mkpọrọ.
25 O sitere n'etiti ndị ahụ fọdụrụ n'obodo
kpụụrụ otu onyeisi na-ahụ maka ndị agha, na ndị
ikom asaa na-enye eze ndụmọdụ. O kpukwaara
ode akwụkwọ, onye isi ọrụ na-ahụ maka ịmanye
ndị ga-aga agha, jidekwa iri ndị ikom isii bụ ndị
a hụrụ n'ime obodo ahụ.
26 Nebuzaradan, bụ ọchịagha kpụụrụ ha niile,
dute ha n'ihu eze Babilọn na Ribla.
27 N'ebe ahụ na Ribla, dị n'obodo Hamat, ka
eze nọ nye iwu ka e gbuo ha niile.
Ya mere, a dọọrọ Juda n'agha, mee ka ọ ga biri
n'ala ọzọ.

28 Nke a bụ ọnụọgụgụ ndị ahụ Nebukad-
neza mere ka ha gaa biri n'ala ọzọ.

N'afọ nke asaa nke ọchịchị ya,
puku atọ ndị Juu na iri abụọ na atọ, 3,023.
29 N'afọ nke iri na asatọ nke ọchịchị Nebukad-
neza,
ka o mere ka narị mmadụ asatọ na iri atọ na
abụọ, 832 si na Jerusalem gaa biri n'ala
ọzọ.
30 N'afọ nke iri abụọ na atọ,
Nebuzaradan, onyeisi ndị nche alaeze Ba-
bilọn bulara ndị dị narị ndị Juu asaa na
iri anọ na ise, 745 ka ha ga biri n'ala ọzọ.

Ọnụọgụgụ ha niile dị puku anọ na narị
isii, 4,600.

Jehoiakin enwere onwe ya

31 N’afọ nke iri atọ na asaa, site na mgbe e
mere ka Jehoiakin eze Juda gaa biri n’ala ọzọ,
n’afọ Awel-Maduk ghọrọ eze Babilọn. Mgbe ahụ,
o mere ka Jehoiakin eze Juda, si n’ụlọ mkpọrọ
pụta, nwere onwe ya. O mere nke a n’ụbọchị iri
abụọ na ise nke ọnwa iri na abụọ.
32 Ọ gwara ya okwu ọma, nyekwa ya ọnọdụ
ugwu dị elu karịa ọnọdụ ndị eze ndị ọzọ niile ha
na ya nọ na Babilọn.
33 N’ihi nke a, Jehoiakin gbanwere uwe
mkpọrọ ya, wezuga ya. Sitekwa n’oge ahụ tutu
ruo mgbe ọ nwụrụ, ya na eze na-erikọ nri.
34 Site n’ụbọchị ruo n’ụbọchị, eze Babilọn na-
enye Jehoiakin oke ihe ruru ya kwa ụbọchị niile
nke ọ dị ndụ, ruokwa n’ụbọchị ọnwụ ya.

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dịka iwu si kwado n'ụlọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023
e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78